

DRANGEDAL
KOMMUNE

Årsmelding Drangedal kommune 2021

Innhold

1.0	Innledning fra kommunedirektøren	6
2.0	Samfunnsutvikling	8
2.1	Befolkningsutvikling	8
2.3	Bostedsattraktivitet	9
2.2	Arbeidsplasser og sysselsetting	9
2.4	Analyse samfunnsutvikling	11
3.0	Organisasjon og medarbeidere	12
3.1	Organisering av den kommunale virksomheten	12
3.2	HMS og IA-arbeid	12
3.3	Medarbeiderutvikling	13
3.4	Kompetanseutvikling	13
3.5	Sykefravær	14
3.6	Likestilling	15
3.6	Heltid og deltid i Drangedal kommune	15
3.7	Kontroll og etisk standard	16
3.8	Jubilanter i 2021	18
3.9	Lærlinger	18
4.0	Økonomi	19
4.1	Det økonomiske resultatet	19
4.2	Driftsregnskapet for sektorene	19
4.2	Nøkkeltal i driftsregnskapet	20
4.2	Fond og gjeld	21
4.3	Drangedal sammenlignet med andre kommuner (KOSTRA-TALL)	22
4.4	Investeringsregnskapet	22
5.0	Kommunedirektørens stab, sektor 100	23
5.1	Beskrivelse av sektoren	23
5.2	Økonomi	23
5.3	Kommunedirektørens kontor	24
5.4	Plan, næring og utvikling	25
5.5	Økonomi og servicetjenester	28
5.6	HR og lønn	29
5.7	IT-avdelingen	30
5.8	NAV	30
5.9	Drangedal sammenlignet med andre - KOSTRA	31

5.10 Politikk, Sektor 101	32
5.10.1 Økonomi	32
5.10.2 Møteaktivitet	32
6.0 Kunnskap, mangfold og kultur, sektor 200	33
6.1 Beskrivelse av sektoren	33
6.2 Økonomi	34
6.3 Tjenesteproduksjonen – overordna for sektoren	35
6.4 Tjenesteproduksjonen – rapport fra enhetene	38
6.4.1 PP-tjenesten (forkortelse for pedagogisk-psykologisk tjeneste)	38
6.4.2 Drangedal 10-årige skole	39
6.4.3 Kroken skole	40
6.4.4 Tørdal skule	41
6.4.5 Heirekshaug barnehage	42
6.4.6 Kroken barnehage	42
6.4.7 Tørdal barnehage	43
6.4.8 Voksenopplæringen	43
6.4.9 Kulturskolen	44
6.4.10 Flyktningtjenesten	45
6.4.11 Kulturavdelingen	45
6.5 Drangedal sammenlignet med andre (KOSTRA – noen like parametere andre ulike)	48
7.0 Helse og velferd, sektor 300	50
7.1 Beskrivelse av sektoren	50
7.2 Økonomi	51
7.3 Tjenesteproduksjonen – overordna for sektoren	53
7.4 Koronapandemien	56
7.5 Tjenesteproduksjonen – rapport fra enhetene	58
7.5.1 Bolig- og Tjenestekontoret	58
7.5.2 Drangedal sjukeheim/Lauvåsen	60
7.5.3 FH-boligene – Myrveien bofellesskap	61
7.5.5 Neslandstunet bokollektiv	64
7.5.7 Fysio-/ergoterapi, Frisklivssentral, Rehabiliteringsteam, Velferdsteknologi, Hjelpemidler	66
7.5.8 Drangedal legekantor	66
7.5.9 Drangedal kommunale kjøkken	67
7.5.10 Psykisk helse og rusomsorg	68
7.6 Drangedal sammenlignet med andre - KOSTRA	68
8.0 Bygg, eiendom og kommunalteknikk, sektor 400	71

8.1 Beskrivelse av sektoren	71
8.2 Økonomi	71
8.3 Tjenesteproduksjonen – overordna for sektoren	72
8.4 Tjenesteproduksjonen – rapport fra enhetene	74
8.4.2 Bygg og eiendom Kort om Bygg og eiendom	74
8.4.3 Renhold	75
8.4.4 VAR (Vann, avløp og renovasjon)	75
8.4.5 Vei og park	76
8.5 Drangedal sammenlignet med andre (KOSTRA – noen like parametere andre ulike)	76
9.0 Interkommunalt samarbeid	78
9.1 Grenlandsrådet	78
9.2 Vekst i Grenland (VIG IKS) – avviklet i løpet av 2021	78
9.3 Legevakt	79
9.4 Grenland Brann- og redning IKS (ny avtale)	79
9.5 Grenlandskommunenes innkjøpsenhet (GKI)	79
9.6 Faglige nettverk	79
9.7 Interkommunalt samarbeid utenfor Grenlandssamarbeidet	80
9.7.1 Felles Landbrukskontor med Kragerø (avviklet i løpet av 2021)	80
9.7.2 Barnevernssamarbeidet med Kragerø	80
9.7.3. Indre Agder og Telemark Avfallsselskap (IATA IKS)	80
Vedlegg 1: Spesifisert investeringsregnskap	81

1.0 Innledning fra kommunedirektøren

Årsmeldinga er en del av årsregnskapet, og den er skrevet for til kommunestyret for å gi en samlet oversikt over det kommunale tjenestetilbudet i året som har gått. Formen var ny i 2020 og det er bare gjort mindre endringer denne utgaven. I tråd med kommunestyrets vedtak i budsjettokumentet er det en målsetting å utvikle sammenhengen mellom kommuneplanen, økonomiplanen sammen med årsbudsjett og handlingsprogram til et helhetlig målstyringsprogram som det rapporteres på i årsmeldingen.

Som et ledd i både å utvikle konkrete resultatmål, men også for å gi kommunestyret kunnskap om tjenesteproduksjonen i egen kommune, er det tatt inn tall fra KOSTRA (kommunal, statlig rapportering). Dokumentet blir omfattende, men det samme kan en si om de kommunale tjenestene. Det er et selvstendig mål i seg selv at årsmeldingen skal bidra til å heve kunnskapen om kommunens tjenestetilbud og at den slik sett også kan være et oppslagsverk til bruk for videre politisk arbeid.

Koronapandemien prega den kommunale drifta også i 2021. Tross bemanningsutfordringer som følge av sykdom og ulike former for karantene, har vi likevel i all hovedsak greidd å opprettholde ordinær drift. Dette har vi greidd fordi vi har ansatte som har vist vilje til omstilling og ekstra innsats i en krevende tid. Det er grunn til å gi en stor honnør til alle ansatte for den innsats som er lagt ned for å opprettholde tjenesteproduksjonen til beste for innbyggerne i kommunen.

Tross pandemien har gitt oss mange utfordringer er det likevel grunn til å framheve mange positive resultater i 2021. Det økonomiske resultatet for året er solid med et netto driftsresultat på 16,9 mill. kr tilsvarende 3,5 %. Sammenlignet med året før da resultatet var -2,5 mill. kr, er dette en betydelig forbedring og langt over det vedtatte måltallet på 1% i netto driftsresultat. Riktig nok er en stor del av dette knyttet til pensjon og skatt, men det er likevel gledelig å se at nesten alle de store sektorene leverer et resultat innenfor de budsjetterte rammer. Det er imponerende i et år med så uforutsigbare rammevilkår som følge av pandemien.

Helsetjenestene er styrka gjennom at vi har fått på plass en egen kommuneoverlege. Det har vært viktig for å håndtere de mange utfordringer pandemien har gitt oss. I tillegg har vi rekruttert nye fastleger og utvidet tilsynslegefunksjonen på sykehjemmet. Dette i en tid da mange strever med å rekruttere og beholde fastleger.

I 2021 vedtok fylkestinget å gi Drangedal deltagelse i det nasjonale omstillingsprogrammet for kommuner som har vært gjennom store endringer i næringslivet. Prosjektet går over 6 år med mål om etablere nye og trygge eksisterende arbeidsplasser i kommunen. I skrivende stund er prosjektplanlegginga i full gang. Dette blir en spennende utfordring som bør kunne gi forhåpninger om utvikling og vekst i næringslivet i kommunen.

Kommuneplanen for Gautefallområdet ble egengodkjent i kommunestyret og gir viktige premisser for å utvikle området videre. Sammen med Nissedal kommune ble det også vedtatt å bygge nytt felles renseanlegg på Langmoen i Nissedal. Samlet sett er dette en betydelig satsing for å legge forholdene til rette for videre reiselivsutvikling på Gautefall.

Etter en lang prosess med planlegging og bygging, ble nye Kroken barnehage ferdigstilt og tatt i bruk på høsten 2021. Det har blitt et fantastisk flott bygg både for barn og ansatte. Gledelig er det også at det meldes om at barnehagen fylles opp med nye barn. Det vitner om at barnehagen har bidratt til å gjøre Kroken til et attraktivt sted å bo.

Oppslag om mobbesakene fra fortida har også i 2021 preget mediebildet om kommunen. Dette til tross for at det foregår en formidabel satsing på barn og unge i kommunen. Skoler og barnehager er fortsatt deltagere i det nasjonale Læringsmiljøprosjektet. Terskelen for gripe inn er lav med en sterk kunnskapsbasert tilnærming. Gjennom opplegget Bedre tverrfaglig innsats (BTI) jobbes det systematisk og godt på tvers av fagfelt for å ivareta barn og unge i kommunen. Sist men ikke minst, er det gjort en formidabel innsats i barnevernet for å komme på offensiven og ta fatt i de saker som oppstår på en systematisk og god måte i tråd med gjeldene lovverk. Nevnes bør også planlegging av nye ungdomsklubb i sentrum for å etablere en trygg og god møteplass for ungdommen i kommunen.

Avslutningsvis er det også grunn til å gi honnør til kommunekommunestyret som i budsjettvedtaket for 2023 samlet seg om et enstemmig vedtak om en sterk satsing på boligutvikling, både i egen regi og gjennom samarbeid med private aktører. Samlet sett bidrar alle disse tiltakene dette til sterk satsing for å styrke både vår bostedsattraktivitet og vår næringsattraktivitet.

Drangedal 5.april 2022

Hans Bakke
Kommunedirektør

2.0 Samfunnsutvikling

2.1 Befolkningsutvikling

I samfunnsdelen til kommuneplanen er visjonen for framtida uttrykt slik: «Drangedal skal ha befolkningsvekst gjennom gode vilkår for bosted, besøkende og bedriftsutvikling». Med andre ord er resultatindikatoren for kommunens arbeid samfunnsutvikling hvordan folketallet utvikler seg.

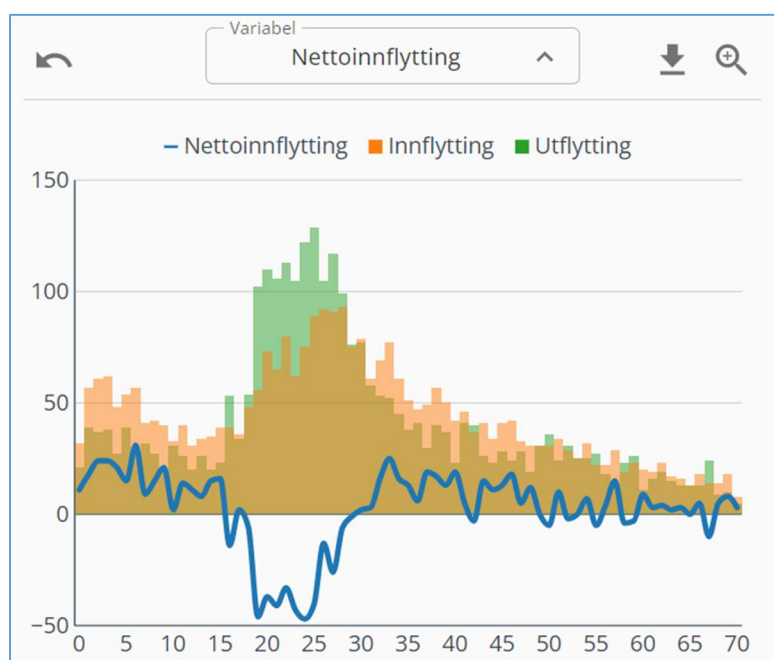
Befolkningsutviklingen er også en avgjørende premisse for kommunens inntekter og slik sett også avgjørende for muligheten for å finansiere det kommunale tjenestetilbudet.

Kommune	1.1.2021	Fødte	Døde	Fødsels- overskudd	Netto inn- flytting	Folketals- vekst	Vekst %	1.1.2022
Drangedal	4 071	29	53	-24	46	22	0,54	4 093
Kragerø	10 416	73	113	-40	-15	-65	-0,62	10 351
Skien	55 144	530	501	29	340	369	0,67	55 513
Bamble	14 014	101	125	-24	66	42	0,30	14 056
Nome	6 488	54	53	1	5	6	0,09	6 494
Kviteseid	2 430	17	30	-13	35	22	0,91	2 452

Tabell: Befolkningsutvikling i Drangedal og utvalgte nabokommuner 2022

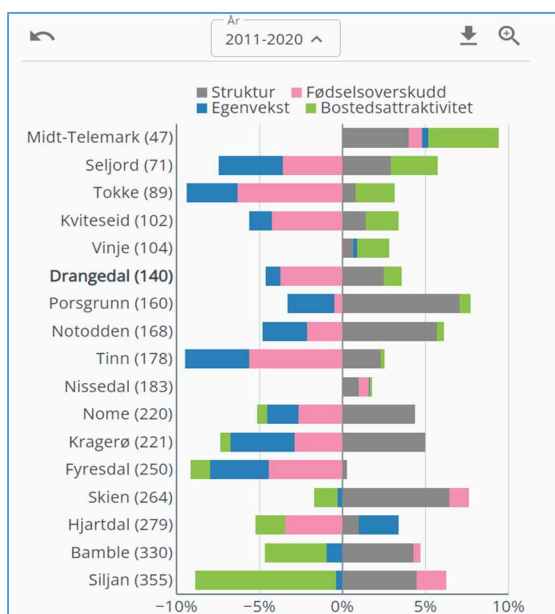
Som det går fram av tabellen over så har kommunen hatt en positiv befolkningsutvikling i 2021. Med bakgrunn i en demografi med relativt mange eldre skjer dette på tross av at prognosene tilsier netto nedgang i folketallet. Hovedforklaringen er en netto tilflytting som overstiger fødselsunderskuddet.

Med utgangspunkt i det ambisiøse målet om positiv befolkningsutvikling kan det være interessant å se nærmere på denne tilflyttingen. Figuren nedenfor viser flyttestrøm delt på aldersgrupper. Interessant er det å registrere at vi har hatt en positiv tilflytting alt fra aldergruppen over 30 år.

Figur: Inn- utflytting og nettoflytting etter alder til Drangedal siste 20 år

2.3 Bostedsattraktivitet

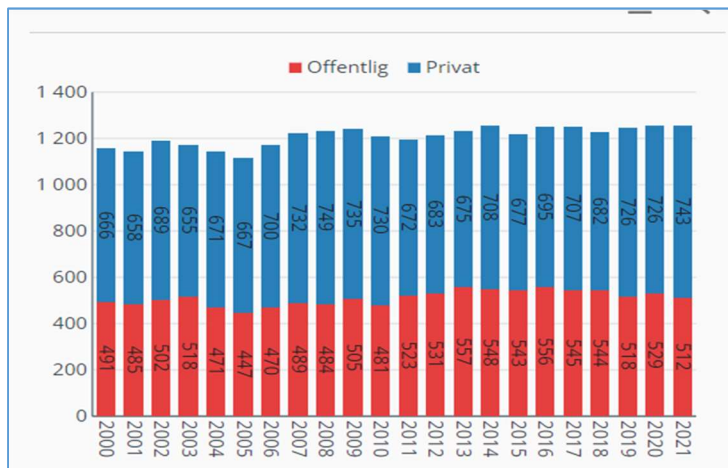

Figur: Befolkningsvekst dekomponert i fødselsbalanse, forventet nettoflytting, arbeidsplassveksten effekt på nettoflyttingen og bostedsattraktiviteten. Rangert etter bostedsattraktiviteten.

I figuren er Drangedal rangert blant kommunene i Telemark etter bostedsattraktivitet og lagt til fødselsbalansen, de strukturelle flyttebetingelsene og effekten av arbeidsplassvekst i egen kommune i den siste tiårsperioden. Summen av alle søylene er stedets befolkningsvekst i perioden. Forventet nettoflytting ut fra de strukturelle betingelsene og fødselsbalansen er forhold stedene ikke kan påvirke på kort sikt. Det som kan påvirkes er arbeidsplassveksten på stedet og bostedsattraktiviteten.

Drangedal fikk til slutt en befolkningsvekst som var 1,1 prosentpoeng høyere enn forventet. Bostedsattraktiviteten til Drangedal har derfor vært positiv og bidratt til nettoflyttingen ble litt bedre enn forventet i denne perioden.

2.2 Arbeidsplasser og sysselsetting

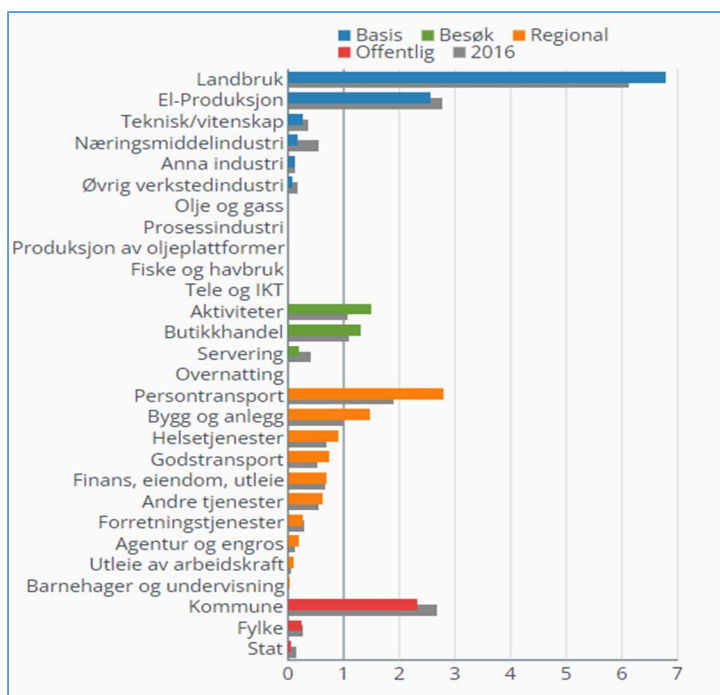
Figur: Antall arbeidsplasser i offentlig og privat sektor

I figuren kan vi se antall arbeidsplasser i Drangedal, fordelt på offentlig og privat sektor i årene fra 2000 til 2019. SSB endret metoden for å beregne antall sysselsatte i 2015. Den nye metoden ga omtrent fire prosent færre arbeidsplasser i næringslivet.

Det har vært små endringer i samlet antall arbeidsplasser i Drangedal de siste årene.

På slutten av 2021 var det 743 arbeidsplasser i næringslivet og 512 arbeidsplasser i offentlig sektor.

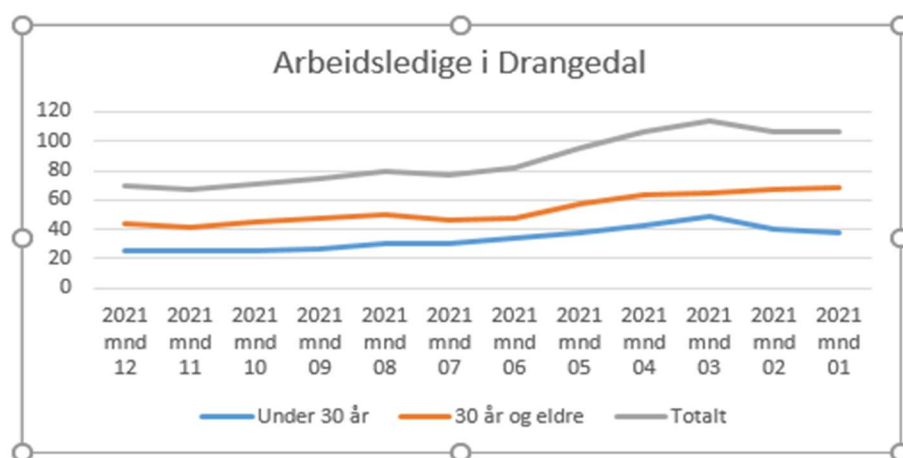
Det har vært vekst i næringslivet de siste årene, mens det har vært nedgang i offentlig sektor.

Figur: Lokaliseringskvotienter i 2021 for ulike bransjer i Drangedal sammenliknet med starten av 2016.

Figuren viser lokaliseringskvotientene til de ulike bransjene i næringslivet i Drangedal i 2021. Bransjer med lokaliseringskvotient over 1 er bransjer som Drangedal har relativt mye av. Vi kan også se hvilken lokaliseringskvotient bransjen hadde i starten av 2016 i de grå søylene.

Drangedal har en stor andel av de ansatte i landbruket. Det er også relativt store andeler i el-produksjon, aktiviteter, butikkhandel, persontransport og bygg og anlegg.

Figur: Utvikling av arbeidsledigheten i kommunen 2021

Når det gjelder sysselsetting viser tabellen at effekten av Koronapandemien avtok utover i 2021 før ny nedstenging gjorde sin virkning mot slutten av året. Samlet sett har Drangedal likevel mindre kraftige utslag enn mange andre kommuner, mye på grunn av at vi har relativt få sysselsatte i de mest utsatte bransjene som reiseliv, hotell og restaurant og kulturaktiviteter.

2.4 Analyse samfunnsutvikling

Telemarksforskning har denne analysen av utviklinga i kommunen:

Drangedal har hatt nedgang i folketallet siden 2000, men denne nedgangen snudde til vekst fra 2. kvartal 2020. Veksten har kommet som et resultat av netto innflytting til Drangedal. Nettoinnflyttingen til Drangedal i 2020 var ikke forventet, ettersom arbeidsplassutviklingen i Drangedal og områdene det pendles til har vært svak. Drangedal hadde en høy bostedsattraktivitet i 2020. I 2021 fortsatte den høye tilflyttingen slik at det ble nok et år med befolkningsvekst.

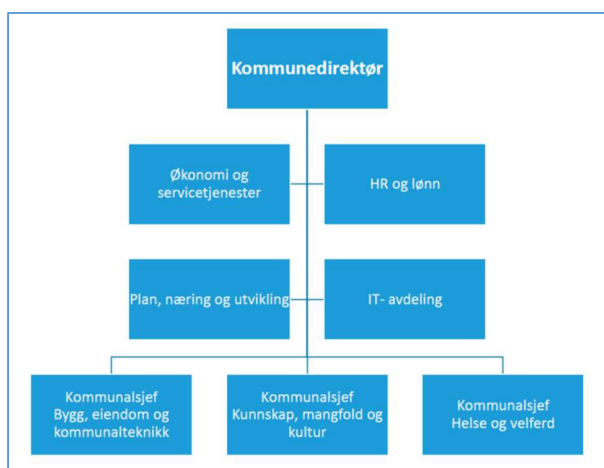
Antall arbeidsplasser har hatt svakere vekst i Drangedal enn i resten av landet siden 2000, men i 2019 og 2020 fikk Drangedal en sterkere vekst i antall arbeidsplasser enn resten av landet. Arbeidsplassveksten i næringslivet har vært svært god. Drangedal har altså en høy attraktivitet både for bosetting og næringsliv i 2020. I 2021 ble det imidlertid en nedgang i antall arbeidsplasser i Drangedal.

Scenariene viser at det sannsynligvis vil bli nedgang i folketallet i Drangedal de neste årene. Etter at vi har oppdatert scenariene med den faktiske utviklingen i 2020 har forventningene til framtidig befolkningsutvikling blitt bedre, men det er fremdeles forventet nedgang i folketallet fordi vi forventer et stort fødselsunderskudd i kommunen. Drangedal fikk likevel en ganske sterk befolkningsvekst og høy innflytting i 2021. Den positive befolkningsutviklingen i 2020 og 2021 kan ha sammenheng med at det har vært rekordhøy utflytting fra Oslo under koronaperioden. Mange steder på Østlandet utenfor Oslo har fått overraskende høy tilflytting i denne perioden.

3.0 Organisasjon og medarbeidere

3.1 Organisering av den kommunale virksomheten

Drangedal kommune er organisert som følger:

Drangedal kommune er organisert med tre kommunalområder og kommunedirektørens stab. Fra 01.01.2021 ble avdelingen Plan, næring og utvikling opprettet under kommunedirektørens stab.

3.2 HMS og IA-arbeid

Det blir hvert år utarbeida en overordna plan for HMS og IA arbeidet i Drangedal kommune med overordna målsetting og prinsipper for HMS og IA arbeidet. Planen inneholder en handlingsdel med tiltak for å redusere sykefravær og hindre frafall. I tillegg inneholder planen også et HMS/IA-årshjul med hovedaktivitetene som skal gjennomføres for alle avdelinger gjennom året:

- Risiko og sårbarhetsanalyse(r)/ROS-analyse skal gjennomføres minst en gang per år og når risikoforholdene endrer seg eller det skjer andre større endringer.
- Det skal utarbeides HMS-hjul/Plan over hovedaktivitetene innen HMS.
- Det skal settet mål for helse, miljø og sikkerhet.
- Avdelingen skal lage oversikt over lover, forskrifter og krav i HMS-lovgivningen som gjelder for avdelingen.
- Det skal gjennomføres opplæring/gjennomgang av HMS-arbeidet på den enkelte avdeling. Alle ansatte skal være i stand til å ivareta sin del av HMS arbeidet. Alle ansatte skal være kjent med HMS-rutiner og prosedyrer, og skal kunne registrere HMS-avvik i vårt elektroniske avvikssystem QM+.
- Det skal gjennomføres en gjennomgang av organiseringen og ansvarsfordelingen i avdelingen. Dette gjelder også hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet er fordelt. Alle ansatte skal være kjent med dette.
- Brannøvelse og vernerunde
- Medarbeidersamtaler
- 10-faktor Medarbeiderundersøkelse skal følges opp

Dersom avdelingen har behov for andre tiltak i årshjulet, så skal disse innarbeides i avdelingens HMS/IA plan. Andre overordna HMS tiltak som er igangsatt er:

- Prosedyre for oppfølging av sykemeldte og forebygging av sykefravær med fokus på tett dialog mellom den ansatte og leder. Vi har også fokus på tilrettelegging, og bruker NAV og bedriftshelsetjenesten i dette arbeidet.
- Kommunen er medlem i stiftelsen Vestmar bedriftshelsetjeneste (VBHT). De deltar aktivt i oppfølgingsarbeidet, og vi bruker VBHT aktivt i det forebyggende og helsefremmende arbeidet. Vi har egne aktivitetsplaner for bruk av VBHT på overordna nivå og for kommunalområdene. Vi samarbeider også tett med NAV, både lokalkontoret og IA-rådgiver.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) har hatt 8 møter i 2021, og følger opp både fraværstatistikken og HMS-avvik i hvert møte.

Drangedal kommunes systematiske HMS-arbeid har følgende overordna retningslinjer:

- Kommunedirektøren har delegert ansvaret for gjennomføringen av HMS arbeidet til kommunalsjefene, og de har videre delegert ansvaret til ledere.
- Leder har ansvar for HMS i sin virksomhet/avdeling. Dette ansvaret kan ikke delegeres videre.
- Leder tar initiativet til å starte arbeidet, men det er viktig at prosessen skjer i samarbeid med arbeidstakerne.
- Arbeidstakere har både en rett og en plikt til å medvirke i arbeidsmiljøarbeidet.
- Leder og ansatte skal sammen bidra til å skape et utviklende, godt og sikkert arbeidsmiljø.
- HMS-arbeidet skal være systematisk og en integrert del av virksomhetens planarbeid.
- HMS-arbeidet skal bygge på åpenhet og medvirkning.
- HMS-spørsmål skal søkes løst på lavest mulig nivå.

3.3 Medarbeiderutvikling

Et viktig verktøy i personalpolitikken er systematisk kartlegging av arbeidsmiljøet. Drangedal kommune bruker 10-FAKTOR-undersøkelsen til KS, og denne omfatter ti spesielt utvalgte faktorer/variabler, som hver måles med noen få måleindikatorer/spørsmål.

Medarbeiderundersøkelsen er i tråd med KS' arbeidsgiverpolitiske satsing «Skodd for framtida» og er et sentralt verktøy for utvikling i KS' «Guide til god ledelse».

De ti faktorene er viktige innsatsfaktorer for å oppnå organisasjonens mål og kvalitet på tjenestene. 10-FAKTOR bygger på forskning om hva som er viktige innsatsfaktorer for å oppnå gode resultater, og kriteriene er valgt ut fordi de er dokumentert viktige og samtidig mulig å utvikle. I Drangedal kommune blir undersøkelsen gjennomført hvert andre år. Det er HR-avdelingen som har ansvaret for å sende denne ut. På grunn av Koronapandemien ble medarbeiderundersøkelsen i 2021 utsatt til høsten 2022. Neste gjennomføring av medarbeiderundersøkelsen er høsten 2022.

3.4 Kompetanseutvikling

I en tid med stor omstilling og behov for ny kompetanse er det viktig å ha en tilnærming til læring hele livet. Vi ønsker å være en nyskapende arbeidsgiver, og derfor må vi gjøre arbeidsplassen til en læringsarena med rom for læring, utvikling, prøving og feiling.

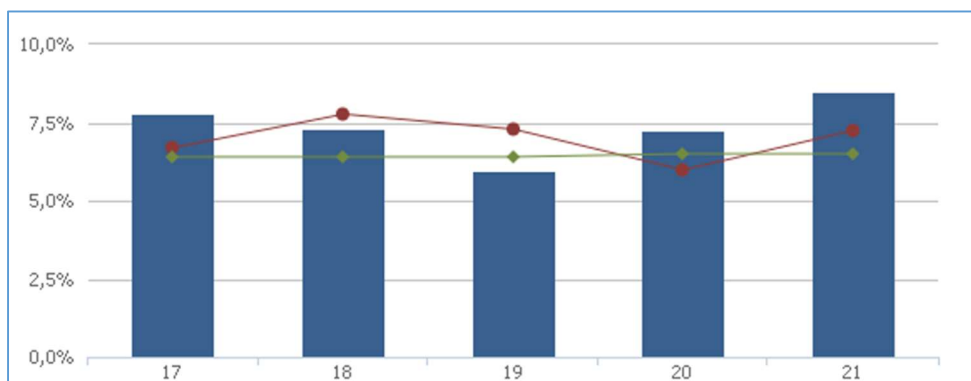
Det blir utarbeidet en overordnet kompetanseplan for Drangedal kommune hvert år.

Det var fremdeles mange fysiske kurs og konferanser som ble avlyst av arrangørene i 2021, men gjennom året har mange aktiviteter blitt gjennomført digitalt.

Vi har måttet avlyse/utsette en del lokale, planlagte kompetansetiltak. Noe av grunnen har vært at vi ikke har hatt muligheten til å møtes på fysiske møter i store deler av året, men det har også vært vanskelig for ledere og medarbeidere å avsette tid til kompetanseutvikling og opplæringsaktiviteter gjennom 2021.

3.5 Sykefravær

Mål for sykefraværet totalt for Drangedal kommune for 2021 var 6,5 %, det vil si et nærvær på 93,5 %. Fraværet for Drangedal kommune i 2021 var på 8,5% inkludert både egenmeldt og legemeldt fravær. Vi hadde dermed et fravær 2% over målet for 2021.

Figuren viser oversikt over sykefraværet i perioden 2017-2021, tall inkludert legemeldt og egenmeldt fravær. Grønn linje viser måltall og rød linje viser faktisk fravær.

Kommunalområdene hadde disse målsettingene for 2021:

- Kunnskap, mangfold og kultur 5,5 %
- Helse og velferd 7,5 %
- Bygg, eiendom og kommunalteknikk 4,5 %
- Kommunedirektørens stab 4,5 %

Sykefraværet for kommunalområdene omtales nærmere i egne kapitler.

Oversikt over kommunalområdenes sykefravær de tre siste år

Sykefravær 3 siste år	2019	2020	2021
Kommunedirektørens stab	7,2%	7,7%	3,6%
Kunnskap, mangfold og kultur	4,8%	6,9%	9,4%
Bygg, eiendom og kommunalteknikk	5,0%	3,8%	3,4%
Helse og Velferd	7,1%	7,9%	9,5%
Totalt Drangedal kommune	6,0%	7,2 %	8,5%

Tabellen viser sykefravær (egenmeldt og legemeldt) i Drangedal kommune siste tre år.

Legemeldt sykefravær:

Kommune	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
Drangedal kommune	8,0 %	8,8 %	6,9 %	8,2 %
Kommunesektoren*	8,5 %	7,9 %	6,5 %	8,6 %

Tabellen viser utviklingen i legemeldt sykefravær i 2021 sammenlignet med kommunesektoren.

Tall for legemeldt sykefravær per kvartal sammenlignet med hele kommunesektoren. Tall er hentet fra KS PAI rapport, kilde SSB. *Tall for kommunesektoren er fra på ks.no: [Utvikling-K-sykefraver-2021k4.pdf \(ks.no\)](#)

3.6 Likestilling

I følge Likestillingsloven § 25 skal virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsmelding redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. I tillegg skal det sies noe om iverksatte og planlagte tiltak jfr. Likestillingsloven § 23. Den generelle aktivitetsplikten legger opp til at man skal avdekke de likestillingsutfordringene som finnes og gjøre noe med dem.

Målet for arbeidet med likestilling og mangfold er at det skal være en integrert del av virksomhetens måte å jobbe på i alle nivåer i virksomheten. Drangedal kommune vil gi alle like muligheter til ansettelse, kompetanseutvikling, karriereutvikling og gode arbeidsvilkår uavhengig av kjønn, etnisk bakgrunn, legning, funksjonsevne og sosial og kulturell bakgrunn.

I Drangedal kommune har vi målsettinger og kjøreregler for arbeidet med likestilling. Våre arbeidsgiverpolitiske retningslinjer gjenspeiler disse i bla. i vår Lønnspolitikk, Etisk standard og gjennom våre rekrutteringsprosesser.

- Vår lokale lønnspolitikk har som målsetting å sikre likelønn mellom kvinner og menn.
- Vår etiske standard sier at vi som ansatte i Drangedal kommune skal vise respekt for alle mennesker uavhengig av kjønn, alder, funksjonshemming, nasjonalitet, språk, livssyn og seksuell legning, og vi skal ha et arbeidsmiljø der vi tar aktivt avstand fra diskriminering, mobbing og trakassering.
- I våre rekrutteringsprosesser oppfordrer vi alle kvalifiserte til å søke uavhengig av kjønn, alder, funksjonshemming eller etnisk tilhørighet.

Utøvelse av arbeidsgiverrollen skal være preget av et livsfaseperspektiv hvor man, så langt arbeidssituasjonen tillater det, legger forholdene til rette ut fra den livssituasjon en er i.

Målsetningen er at en skal ha mulighet til å mestre jobben ved tilpassede, planmessige og forberedende tiltak i hele yrkesløpet. Vårt permisjonsreglement skal bidra til gode velferdsordninger gjennom de ulike livsfaser.

Vi har som mål å redusere omfanget av uønsket deltid. Vårt arbeid med heltid/deltid har i hovedsak fokusert på Helse- og velferd, men vi har utarbeidet målsetting, retningslinjer og tiltak for heltid som gjelder for hele organisasjonen. Vi skal jobbe for at ansatte som ønsker det, skal få heltidsstilling. Det betyr blant annet at vi arbeider aktivt med å forsøke å øke stillingsprosenten for våre deltidsansatte, før vi lyser ut ledige stillinger.

3.6 Heltid og deltid i Drangedal kommune

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse for alle ansatte i 2021 er 74%. Andel deltidsansatte i Drangedal kommune er 68% for 2021. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse per ansatt i deltidsstilling var 58%. Tall fra KS for 2020 viser at det er aldersgruppa under 20 år som skiller seg spesielt ut med kun 9,3% i gjennomsnittlig stillingsstørrelse. (Tall hentet fra KS PAI statistikk per 01.12.21 og statistikk på ks.no per 01.12.20).

Deltidsstillinger	2021	2020	2019	2018	2017
Antall ansatte i deltidsstillinger	247	250	256	253	278
Antall kvinner i deltidsstillinger	228	223	227	229	254
% andel kvinner i deltidsstillinger	92	89	89	91	91
Antall menn i deltidsstillinger (*)	19	27	29	24	24
% andel menn i deltidsstillinger	7	11	11	9	9

Tabellen viser oversikt over deltidsansatte i kommunen per 31.12.21.

For alle kommuner i Norge var andel deltidsansatte 46%, gjennomsnittlig stillingsstørrelse for de deltidsansatte var 59%. (Tall fra ks.no, per 01.12.20, siste tilgjengelige tall)

Kjønnsbalanse blant ansatte

Årsverk fordelt på kjønn	2021	2020	2019	2018	2017
Antall årsverk	323,86	330,32	337,81	334,51	327,98
Antall ansatte	436	454	455	457	462
Antall kvinner	366	371	372	366	375
% andel kvinner	89	82	82	80	82
Antall menn	70	83	83	92	87
% andel menn	16	18	18	20	19
Antall kvinner i høyere stilling	3	3	2	2	3
% andel kvinner i høyere stillinger	43	38	25	25	38
Antall menn i høyere stillinger	4	5	6	6	5
% andel menn i høyere stillinger	57	63	75	75	63

Tabellen viser oversikt over ansatte fordelt på kjønn per 31.12.21.

Drangedal kommune har overvekt av kvinnelige ansatte. Ved lønnsfastsettelse og lokale lønnsforhandlinger legges det vekt på likebehandling av kvinner og menn. Vår lønnspolitikk har et mål om lik lønn for arbeid av lik verdi.

Lønnsforhold justert for ulike faktorer

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk for kvinner i prosent av menns lønn per. Tall pr. 1.12.2019, 1.12.2020 og 1.12.2021.

Justert for	Årstall					
	2019		2020		2021	
	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	93,5	90,9	92,6	89,4	95,3	91,1
Alder	93,5	90,9	92,6	89,4	95,3	91,1
Stillingsgruppe	98,6	97,3	98,1	96,1	100,2	97,5
Stillingskode	98,4	98,8	98,5	97,7	99,1	98,4
Utdanning	96,4	95,1	96,9	94,7	99,2	95,4

Tabellen viser lønnsforskjeller i organisasjonen fordelt på ulike grupperinger. Tall hentet fra KS PAI-rapport for 2021.

KS opplyser at tallene justert for stillingskode eller stillingsgruppe bør brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn. Kvinner månedsfortjeneste i % av menns per stillingskode er 99,1% og per stillingsgruppe er dette 100,2%.

I kommunedirektørens ledergruppe er det følgende fordeling av kvinner og menn:

Kjønnsfordeling i kommunedirektørens strategiske ledergruppe	Antall
Kvinner	3
Menn	4

3.7 Kontroll og etisk standard

Internkontroll

Kommuneloven kap.25 sier at internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Kommuneloven §25 - 1 lovfester de mest sentrale kravene for internkontroll, som tidligere sto i flere sektorlover, og utgjør minstekravet til kommunens

internkontroll. Internkontroll skal sikre helhetlig styring og riktig utvikling, at lover og regler overholdes, kvalitet og effektivitet i tjenestene, og at omdømme og legitimitet ikke svekkes.

I 2020 og 2021 gjennomførte vi prosjektet «Internkontroll og kvalitetsstyring i Drangedal kommune». For å sikre styrket internkontroll tok prosjektet utgangspunkt i internkontrollen som allerede var etablert for å vurdere hva som burde forbedres. Målet med prosjektet var å legge til rette for at internkontrollen i Drangedal kommune skal være systematisk og basert på risikovurderinger og lokale tilpasninger. Et viktig formål var at alle nivåer i organisasjonen skal ha felles plattform og forståelse for internkontroll arbeidet, slik at hele organisasjonen arbeider for realisering av felles mål. Prosjektet har levert på de mål som var satt for prosjektet:

- Mål og strategi for de fem internkontrollområdene i Drangedal kommune. (Personvern/GDPR/informasjonsikkerhet, Kjernetjenester, HMS, Støttetjenester og Beredskap)
- Systemer for identifisering og vurdering av risiko.
- Nødvendige rutiner, prosedyrer og kontroller. (På overordna nivå)
- Arbeidsmetodikk for årlig gjennomgang av internkontrollsystemet.
- Videreutvikling av elektronisk internkontrollsystem/kvalitetssystem.
- Implementere internkontroll som en del av virksomhetsstyringen.

Gjennom prosjektperioden ble det revidert og utarbeida overordna rutiner og reglementer. Reglementer som ble revidert var Arbeidsreglement, Etisk standard, Kollektiv avtale om fleksitid, Varslingsrutine med tilhørende varslingsplakat, varslings skjema og logg, Rutine ved omstilling, Delegeringsreglement og Økonomireglement.

Disse reglementene, i tillegg til Drangedal kommunes øvrige reglementer og rutiner, ivaretar internkontrollen på overordnet nivå i Drangedal kommune. Alle overordna reglementer og rutiner ligger tilgjengelig for alle ansatte på Drangedal kommunes ansattportal. I tillegg har arbeidsgruppene for hvert kommunalområde utarbeidet egne prosedyrer, rutiner og kontroller som spesifikt gjelder egne fagområder. Ved behov lager hver enkelt avdeling egne rutiner for områder som kun gjelder for dem.

Vi har besluttet å gjennomføre internkontrolluke for hele organisasjonen hver høst for å sikre fokus på internkontrollen og årlig gjennomgang av internkontrollsystemet. Det er også utarbeida overordna Retningslinje for internkontroll, og vi har fått på plass system for rapportering/oppfølging av internkontroll. Rapporteringen startet opp 01.01.2022. Hovedaktiviteter gjennom året settes opp i årshjulet, se eksempel:

Figuren viser årshjul der rapportering på internkontroll er lagt inn

Etisk standard

Vi har siste år gjennomført revisjon av vår etisk standard. Alle ansatte har et ansvar for å etterleve disse grunnleggende prinsippene. Fra mars 2022 gjennomfører HR-avdelingen et opplegg for etisk refleksjon for ledere over 3 samlinger på Teams. Dette skal danne grunnlag for videre arbeid ute på avdelingene. Varslingsrutinen til Drangedal kommune ble sist revidert i 2020. Rutinen sikrer ansatte god mulighet for å melde fra om kritikkverdige forhold.

3.8 Jubilanter i 2021

Vi takker ansatte for tjeneste i Drangedal kommune:

25 år:

Trine Meyer Vogsland, Inger Therkelsen Mjelde, Katrine Sandberg Tørnes, Gro Anita Tørnes Kleiv, Stina Merethe Melås, Elisabeth Kittilsen og Karin Kaasa

35 år:

Mari Ellen Vøllestad, Ingvill Tveit Vøllestad, Elisabeth Pedersen, Lillian Knudsvik, Anne Gry Eie Lauvtangen, Tove Winther, Hilde Molberg, Gro Heidi Gjelstad, Gro Haustveit, Vigdis Møane og Inger Naas Odden

På grunn av smittevern hensyn ble det ikke arrangert noen tilstelning for å overrekke gaver i 2021. Jubilantene fikk tilsendt brev med gavekort og hilsen fra ordfører og kommunedirektør.

3.9 Lærlinger

Drangedal kommune er medlem av OKOS, Opplæringskontoret for offentlig sektor. OKOS ivaretar samordning av søkere og oppfølging av lærlinger.

Drangedal kommune har som målsetting om å ha 7 lærlinger. Vi har lærlinger innen helsefagarbeiderfaget og barne-og ungdomsarbeiderfaget. Våren 2021 var det få søkere til lærlingeplass i kommunen. Målet ble derfor ikke oppnådd for året. Vi hadde 5 lærlinger fra august 2021, og 4 per 1. desember 2021.

4.0 Økonomi

4.1 Det økonomiske resultatet

Tabellen nedenfor viser regnskapet i stort for kommunen. Regnskapet er gjort opp med positivt netto driftsresultat på -16,868 mill. kr tilsvarende 3,5 % overskudd. Hovedavvikene mot revidert budsjett er kommentert allerede i årsberetningen til regnskapet for 2021. For nærmere kommentarer vises til avsnittet om økonomiske måltall og årsberetningen. I revidert budsjett var det vedtatt å finansiere driften ved bruk av kr. 6,8 mill. fra disposisjonsfond. I stedet har vi i det endelige regnskapet satt av kr. 10 mill. til disposisjonsfond.

§ 5-4. Bevilgningsoversikter – drift					
Regnskap					
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Reguleringer	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Generelle driftsinntekter					
Rammetilskudd	-184 161	-1 900	-180 888	-178 988	-179 202
Inntekts- og formuesskatt	-106 553	-4 300	-99 130	-94 830	-94 071
Eiendomsskatt	-16 358	0	-16 015	-16 015	-14 550
Andre generelle driftsinntekter	-12 001	0	-12 265	-12 265	-14 225
Sum generelle driftsinntekter	-319 074	-6 200	-308 298	-302 098	-302 048
Netto driftsutgifter					
Sum bevilgninger drift, netto	277 080	4 298	290 070	285 772	271 057
Avskrivninger	30 392	0	29 900	29 900	28 776
Sum netto driftsutgifter	307 471	4 298	319 970	315 672	299 833
Brutto driftsresultat	-11 602	-1 902	11 672	13 574	-2 215
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter	-5 736	1643	-5 593	-7 236	-5 731
Utbytter	-203	0	-304	-304	-479
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	9 488	-1500	8 134	9 634	11 762
Avdrag på lån	21 577	1859	21 859	20 000	27 983
Netto finansutgifter	25 127	2 002	24 096	22 094	33 535
Motpost avskrivninger	-30 392	0	-29 900	-29 900	-28 776
Netto driftsresultat	-16 868	100	5 868	5 768	2 544
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	1 050	0	1 050	1 050	1 100
Netto avsetninger til eller bruk av bundne	5 763	0	-95	-95	2 325
Netto avsetninger til eller bruk av	10 054	-100	-6 823	-6 723	1 704
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	-7 674
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	16 868	-100	-5 868	-5 768	-2 544
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig	0	0	0	0	0

Tabellen er hentet fra driftsregnskapet og viser hovedtall fra driftsregnskapet, den såkalte bevilgningsoversikten

4.2 Driftsregnskapet for sektorene

Sektor 100, Kommunedirektør med stab, har hatt et mindreforbruk på kr. 1,3 mill. Sektor 101 Politikk er på budsjettet nivå. Sektor 102 Fellesutgifter har hatt et mindreforbruk på kr. 7,5 mill. Sektor 200, Kunnskap, mangfold og kultur, har hatt et mindreforbruk på kr. 1,2 mill. Sektor 300 Helse og velferd har et mindreforbruk på kr. 1,1 mill. Sektor 400, Bygg, eiendom og kommunalteknikk har hatt et merforbruk på kr. -2,9 mill.

Under sektor 100 er det satt av kr. 0,7 mill. til selvkostfond for Byggsak. Under sektor 400 er det satt av kr. 1,6 mill. til selvkostfond for Avløp.

Rammeoverføringene er økt for både skatter og rammetilskudd i revidert budsjett. Kun deler av dette er tatt inn som økte utgiftsrammer i driften på sektorene. Svært god skatteinntang i landet, spesielt mot slutten av året, har medført stor merinntekt for skatt og også betydelig merinntekt for inntektsutjevning.

Sektor	Sektornavn	Regnskap 2021	Rev.bud. 2021	Avvik	Avvik i %	Bud.reg.	Budsjett 2021
099	Finansiering	-293 935 575	-302 134 772	-8 199 197	-2,7	-4 298 000	-297 836 772
100	Kommunedirektørens stab	27 216 786	28 558 170	1 341 384	4,7	2 480 000	26 078 170
101	Politikk	2 783 047	2 760 332	-22 715	-0,8	0	2 760 332
102	Fellesutgifter	13 686 220	21 223 612	7 537 992	35,5	-3 356 000	24 580 112
200	Kunnskap, mangfold og kultur	109 737 454	110 897 648	1 160 193	1	1 359 000	109 538 648
300	Helse og Velferd	129 775 222	130 843 436	1 068 214	0,8	1 967 000	128 876 436
400	Bygg, eiendom og kommunalteknikk	10 736 846	7 851 574	-2 885 271	-36,8	1 845 500	6 003 074
		0	0	0		0	0

Tabellen viser driftsregnskapet for sektorene for 2021

Under sektor 099 Finansiering hadde revidert budsjett bruk av disposisjonsfond med kr. 6,8 mill. I endelig regnskap er det satt av kr. 10 mill. til disposisjonsfond i stedet. Etter ny kommunelov skal regnskapet avsluttes uten mer-/mindreforbruk. **Mindreforbruket på sektor 102 skyldes i hovedsak premieavvik til pensjon med kr. 16,8 mill.** Dette er redusert med kostnadsføring av kr. 5,6 mill. for premieavviket til pensjon fra 2020. Det er dessuten kostnadsført **strømutgifter** fra slutten av 2021 med kr. 2,3 mill.

4.2 Nøkkeltal i driftsregnskapet

Alle tall i mill. kr	2021	2020	2019
Driftsinntekter (*)	-470,3	-457,7	-406,8
Driftskostnader	458,7	455,5	421,1
Brutto driftsresultat (**)	-11,6	-2,2	7,1
Netto finansposter	25,1	33,5	22,9
Motpost avskrivninger	-30,4	-28,8	-30,1
Netto driftsresultat	-16,9	2,5	7,1
***) Herav premieavvik pensjon	-11,2	3,8	-3,2
Brutto driftsresultat i %	2,5 %	0,48 %	-3,5 %
Netto driftsresultat i %	3,6 %	-0,55 %	-1,7 %

Tabell: Utvikling av økonomiske nøkkeltall fra driftsregnskapet.

(*) Fortegn fra bokføringen er brukt slik (+) er underskudd og (-) overskudd (bortsett fra prosenttallene). Tall uten fortegn er kostnad eller underskudd. Alle tall i mill. kr.

Brutto driftsresultat: Kommunenes brutto driftsinntekter fratrukket brutto driftsutgifter, inkludert avskrivningskostnader. Begrepet kan i stor grad sammenlignes med "driftsresultat" i resultatoppstillingen til bedrifter med regnskapsplikt etter regnskapsloven.

Netto driftsresultat: Kan benyttes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk, og er dermed et uttrykk for kommunens økonomiske handlefrihet. Til forskjell fra brutto driftsresultat er det i netto driftsresultat gjort fradrag for netto rente- og avdragsbelastning, mens virkningen av avskrivningskostnadene er eliminert. Et netto driftsresultat på rundt 3 prosent over et lengre tidsrom er ansett som et tegn på en sunn økonomi. Fra og med 2014 mener Norges kemner- og kommuneøkonoms forbund at 2 prosent er et fornuftig korrigert nøkkeltall fordi inntekt fra momskompensasjon på investeringer nå i sin helhet inntektsføres i investeringsregnskapet. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi anbefaler nå et minimumsnivå på 1,75 % for konserntall i kommunene.

I budsjettet var netto driftsresultat fastsatt til 0,0-1,0 % som et mål. Vi ender opp med et overskudd på 3,6 %. Premieavvik pensjon bidrar svært mye. I tillegg bidrar merinntekter på skatt og inntektsutjevning med betydelig beløp. Samlet sett har de fleste kommunalområdene drevet med mindreforbruk. Omstillingsvedtaka fra juni 2020 slår inn med økende effekt fra 2021-2023.

4.2 Fond og gjeld

Bruk og avsetning til fond: Alle tall i millioner kr	2021	2020	2019
Disposisjonsfond	31,6	21,5	19,8
Bundne driftsfond	16,8	11,2	8,8
Ubundne investeringsfond	0,4	0,4	0,4
Bundne investeringsfond	6,6	4,0	5,1
Sum fond	55,4	37,1	34,1
<u>Endring i fond:</u>			
Bruk av fond	18,3	3,0	-10,6
Avsetning til fond			
Disposisjonsfond/sum driftsinntekter	6,7 %	4,7 %	4,9 %
Måltall for budsjett 2021 for disposisjonsfond /sum driftsinntekter	5,0 %	5,0 %	

Tabellen viser utvikling i fondsbeholdning siste tre år samt status i forhold til vedtatte måltall

Måltallene både for nettoresultat og disposisjonsfond er oppnådd pr. 31.12.21. Omstillingsvedtakene fra juni 2020 vil gi økt effekt framover også.

Beregnet netto lånegjeld: Alle tall i millioner kr.	2021	2020	2019
Langsiktig lånegjeld ekskl. pensjonsforpliktelser	611,2	650,8	647,2
Utlån	-47,4	-153,3	-155,7
Ubrukte lånemidler	-40,0	-4,5	-28,2
Netto lånegjeld	524,8	493,0	463,3
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	111,6 %	107,7 %	113,9 %
Måltall netto lånegjeld/sum driftsinntekt	Maks 160 %	Maks 120 %	
Netto lånegjeld i hele tusen kr. pr. innbygger	128t.kr.	121 t.kr	114 t.kr

Tabellen viser utvikling av lånegjeld siste tre år.

Tabellen viser at kommunen har en stor gjeldsbelastning, men at økningen siste år har vært moderat og at vi er under vedtatt måltall. I måltallene vedtatt i budsjett for 2021 var utlån til Drangedal Everk inne i tallene. Den gjelden er innfridd i oktober 2021.

Gjeldsform	2021	2020	2019
Startlån	45,9	38,7	33,4
Rentekomp	53,6	54,7	55,8
VA-gjeld	137,2	122,3	106,3
Gjeld med renterisiko	288,1	321,3	302,2
Utlån til Drangedal Everk	0	113,3	121,3
Sum kommunal gjeld*	524,8	646,3	619
*Fratrukket ubrukte lånemidler			
Driftsinntekt	470,3	457,7	406,8
Gjeld med renterisiko i %	61,2	70,2	74,3

Tabellen viser hvordan den samlede gjeldsbelastning er fordelt på ulike typer gjeld siste trå år

Måltall for nettogjeld med renterisiko for kommunen alene er vedtatt til 80-90 % som vi pr. 2021 har oppnådd målsetting med god margin.

4.3 Drangedal sammenlignet med andre kommuner (KOSTRA-TALL)

Økonomiske nøkkeltall (konserntall)	Drangedal	KOSTRA gruppe 04	Landet uten Oslo	Vestfold og Telemark
	2021	2021	2021	2021
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	3,4	4	4,2	5,8
Årets merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	0	-0,1	0	0
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	16	20,6	23	22,4
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntek. (%)	60,7	45,9	49,8	18
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	125,5	99,3	114,9	74,7
Frie inntekter per innbygger (kr)	71 027	70 136	63 811	13 411
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter	5,8	11,3	13,7	20,1
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	13,1	13,4	14,3	11,1
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	21,7	23	39,3	54,4

Tabellen viser økonomiske nøkkeltall fra Drangedal og sammenlignbare kommuner

KOSTRA gr 04: Små kommuner med høye bundne driftsutgifter pr innbygger og lave disponible inntekter

Drangedal har høyere gjeld enn snittet i kommunegruppe 4 og i vårt fylke. Men netto renteeksponering er vesentlig lavere enn den store brutto gjelden skulle tilsi. Ved utgangen av 2021 er vi likevel innenfor alle nøkkeltall som er vedtatt av kommunestyret.

Frie inntekter pr. innbygger er på nivå med KOSTRA gruppe 4 og noe høyere enn snittet i landet.

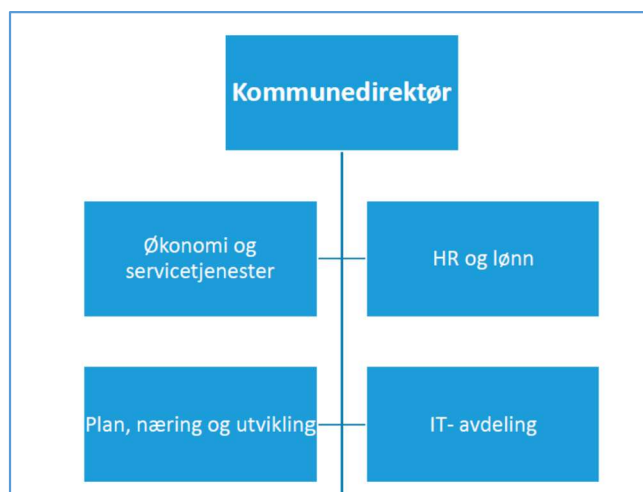
4.4 Investeringsregnskapet

Oversikt over investeringsregnskapet med forklaring på avvik er gåt fram av vedlegg 1 bakerst i årsmeldinga. Investeringer i varige driftsmidler utgjør kr. 68,1 mill. i 2021. Redusert med momskompensasjon på kr. -10,1 mill. blir nettobeløpet kr. 58 mill. mens revidert budsjett utgjør kr. 91,6 mill. Alle investeringer er finansiert og ubrukte lånemidler pr. 31.12.21 utgjør kr. 41,0 mill.

Det vises for øvrig til Årsregnskapet der bevilgningsoversikt investeringer og spesifikasjon av investeringene pr. prosjekt med avvikskommentarer er inkludert.

5.0 Kommunedirektørens stab, sektor 100

5.1 Beskrivelse av sektoren

Kommunedirektørens stab, sektor 100 utgjøres av de administrative stabsenhetene i kommunen: Økonomi og servicetjenester, HR og lønn, Plan, næring og utvikling og IT. I tillegg kommer enkelte funksjoner som sorterer direkte under kommunedirektøren som er knyttet til beredskap, politisk sekretariat, og næringsarbeid.

5.2 Økonomi

Sektor	Sektornavn	Regnskap 2021	Rev.bud. 21	Avvik	Avvik i %	Bud.reg.	Oppr.budsjett
100	Kommune- direktørens stab	27 216 786	28 558 170	1 341 384	4,7	2 480 000	26 078 170

Samlet sett har sektoren et mindreforbruk på kr 1, 3 mill kr. Det framkommer slik:

Økonomiavdelingen har et mindreforbruk på kr. 0,4 mill. som skyldes refusjon sykelønn og at vi har hatt vikar i kun deler av året for ansatt i permisjon. Samfunn og strategiavdeling har et mindreforbruk på kr. 0,1 mill. som skyldes mindre reiseaktivitet og mindre konsulentbruk. For ansvar for næring er det et mindreforbruk på kr. 0,3 mill. som forklares med at en del av kostnadene er finansiert med midler avsatt til bundet fond. Byggesaksavdeling har et mindreforbruk på kr. 0,5 mill. Dette skyldes refusjon lønn ved permisjon og høy byggeaktivitet. Kommuneplan har et mindreforbruk på kr. 0,3 mill. som skyldes noe redusert konsulentbruk samt høyere inntekter. For IT er det et merforbruk på kr. 0,5 mill. Dette skyldes at kostnadene til ITG overstiger reduksjon i lønn og den vedtatt tilleggsrammen i budsjettet.

For øvrige avdelinger er det ubetydelige avvik.

5.3 Kommunedirektørens kontor

Kort om avdelingen

Rådmannskontoret omfattet i 2021, næringssjef (30%), beredskapskoordinator (30%), politisk sekretær (80%) og spesialrådgiver (100 % fram til og med 30.04).

Viktige resultater og særskilte utfordringer

Næringsarbeid

Vedtaket om nedlegging av Vekst i Grenland IKS har gitt utfordringer for næringssamarbeidet i regionen. Aktiviteter knyttet opp mot avviklingen av selskapet har krevd mye samordning med den andre kommunene. Næringsrådgiver jobbet i 2021, 30 % for Drangedal kommune og ble leid ut 70 % tilbake til VIG, Proventia og Siljan kommune.

Drangedal næringsfond

Fondet ble etablert i 2020 og har i 2021 utbetalt statlige covid-19 midler som Drangedal kommune har mottatt for å støtte de delene av næringslivet som ha blitt særlig rammet av pandemien. 25/2 ble 371.001 kr fordelt på 10 søkere. 15/4 ble 250.000 kr fordelt på 5 søkere. Fondet får tilført 1,0 mill. hvert år. I 2021 ble det gitt lån og tilskudd på til sammen 1,45 mill. kr til 4 prosjekter i Drangedal.

Visit Telemark AS

Avtalen med Tele-tur AS om å profilere Drangedal opphørte i 2020. Ny avtale ble inngått med Visit Telemark AS fra 1.april. Det har vært krevende å få til en god organisering av arbeidet, og god kvalitet på hjemmeside for Visit Gautefall. For 2022 skal Visit Telemark AS ha ansvar for arbeidet i det lokale markedsrådet med bistand fra Drangedal næringsforening.

Drangedal næringshage

Næringsrådgiver har fungert som sekretær for Drangedal næringsforening. I 2021 har det vært både digitale og fysiske kontaktmøter mellom styret i næringsforeningen, NAV, og kommunens ledelse. Drangedal næringsforening og Drangedal næringshage er arena for kontakten med næringslivet i bygda. Drangedal har avtale med Telemark næringshage, som leverer tjenester til en rekke bedrifter i Drangedal. Til tross for korona, har det i 2021 vært ganske høy aktivitet i Drangedal næringshage. Det har vært jobbet med 23 lokale næringsprosjekter i 2021.

Grenlandsamarbeid

Næringsrådgiver følger opp næringsmøter i grenlandssamarbeidet. Det er møter med kolleger i de 5 andre kommunene og miljøet i og rundt Proventia. Møteplassene kalles næringskollegiet og team nyskaping. Formålet er å samarbeide om oppgaver og diskutere faglige spørsmål.

Omstillingsprosjektet

Drangedal kommune gikk i dialog med fylkeskommunen på ettermøtet om å levere søknad om å få omstillingsstatus. Drangedal kommune fikk innvilget dette, og var fra årsskiftet klar til å etablere omstillingsprosjektet.

Beredskap

Året 2021 har også vært preget av den pågående covid-19 pandemien. Dette har utfordret hele organisasjonen ved at vi mer eller mindre konstant har stått i en beredskapssituasjon. Vi har derfor brukt svært mye tid til beredskapsarbeid gjennom hele året. Beredskapskoordinator har vært involvert i arbeidet med pandemien blant annet med:

- Jevnlige møter i beredskapsledelsen og statusoppdateringer ut til befolkningen
- Ukentlig rapportering til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark på risikonivå
- Ukentlige møter i vaksinegruppe, internt og regi av Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

- Ukentlige beredskapsmøter mellom kommunene og Statsforvalteren gjennom hele året.
- Oppdatering av planverk og varslingslister

I tillegg har det vært noe aktivitet knyttet til værhendelser som flom, store snøfall og kraftig vind. Alle slike hendelser loggføres i vårt IT system for beredskapsarbeid, CIM.

5.4 Plan, næring og utvikling

Kort om avdelingen

Som følge av «omstillingsvedtaket» ble byggesak, jordbruk, skogbruk, viltforvaltning og miljø overført til denne avdelingen fra 01.01.21.

Avdelingen hadde i 2021 ca. 7,5 faste årsverk fordelt slik:

• Byggesak	2 ÅV
• Plan	1 ÅV
• Skog, vilt og miljø	2,5 ÅV
• Jordbruk	1 ÅV
• Avdelingsleder	1 ÅV

Drangedal utførte tjenester for Kragerø kommune innen skogbruk, jordbruk og viltforvaltning tilsvarende ca. 1 ÅV. Denne avtalen ble sagt opp fra Kragerø kommune med virkning fra 01.01.22. En av de tilsatte på byggesak er også kommunens juridiske rådgiver.

Viktige resultater og særskilte utfordringer

Stedsutvikling:

Med bakgrunn i en samarbeidsavtale mellom Drangedal kommune og Telenor ble det etablert nye mobilmaster i Ytre Kroken og på Nakksjø, der det tidligere var svært dårlig mobildekning.

I Smibekkhavna ble det i samarbeide med Grenland friluftsråd etablert en FRILUFTS-PORT med sikte på bedret tilgjengelighet og økt bruk av turstier i området.

Badeplassen på Kåsmyra i Kjosene og Grillhytte med mer på BANEN/Neslandsvatn ble ferdigstilt, i hovedsak finansiert av tilskudd til tiltak i statlig sikra friluftslivsområder.

For etablering av turvei på Kragerøbanen fra Eskilt til Merkebekk ble det inngått kontrakt med BMO Entreprenør AS for planlagt gjennomføring 1. halvår 2022. Tilsagn om støtte fra Miljødirektoratet til prosjektet ble økt fra NOK 3.000.000.- til NOK 4.000.000.-

Drangedal kommunestyre vedtok nye tiltak for boligutvikling og satte av midler både i drifts- og investeringsbudsjettet til dette for 2022.

Plan og bygg

Byggesak

- Vi har behandlet 433 byggesaker i 2021 mot 330 saker i 2020.
- Vi har behandlet 20 dispensasjoner mot 15 i 2020.
- Det er ikke foretatt tilsyn på spredte avløpsanlegg i 2021.
- Covid-19 gjorde at vi har brukt hjemmekontor. Dette har ikke medført hinder eller vanskeliggjort saksbehandlingen. Forhåndskonferanser og møter holdes digitalt og innbyggerne har ikke uttrykt misnøye, heller tvert om.

- Med bare to ansatte er tjenesten sårbar. Dette fører m.a. til at saksbehandlingen er særlig utsatt ved ferie og lengre fravær og det blir krevende å ha kapasitet til lovpålagt tilsynsarbeid.

Plan:

- På grunn av sterkt økt saksmengde med byggesaker og vakanser i avdelingen, har det vært nødvendig å prioritere behandling av løpende byggesaker og dermed forskyve planlagt fremdrift av større kommunale planer.
- Områdeplan for Neslandsvatn Sentrum er forventet vedtatt høsten 2022
- Kommunedelplan for Drangedal sentrum er forventet vedtatt i løpet av 2022.
- Det er i tillegg til kommunale planer varslet oppstart på flere private detaljreguleringsplaner.

Nøkkeltall fra Kostra – plan- og byggesak	Drangedal		Kostra gruppe 04	Vestfold og Telemark
	2020	2021	2021	2021
Behandlede byggesøknader med 12 ukers frist (antall)	73	105	39	131
Behandlede byggesøknader med 3 ukers frist (antall)	81	118	70	197
Kommunens gjennomsnittlige saksbehandlingstid for byggesøknader med 12 ukers frist (dager)	18	14	32	42
Kommunens gjennomsnittlige saksbehandlingstid for byggesøknader med 3 ukers frist (dager)	20	15	15	18
Andel av innvilgede byggesøknader som medførte vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)	11	9	17	20
Netto driftsutgifter til plan, byggesak og miljø pr innbygger	1 348	825	787	925

Disse tallene viser sterk økning i antall byggesaker fra 2020 til 2021, og til tross for dette klart forbedret saksbehandlingstid. Som det framgår av tabellen har vi hatt en saksbehandlingstid som for saker med 12-ukers frist ligger på under halvparten av sammenlignbare kommuner. Vi har også hatt vesentlig færre dispensasjoner fra plan sammenlignet med Kostragruppe 4 og resten av fylket. Kostnadene pr innbygger for plan, miljø og byggesak gikk ned i 2021 som følge av omstillingstiltak i denne del av organisasjonen.

Landbruk og miljø

Dette området har 3,5 årsverk i 2021 og har ansvaret for forvaltningsoppgaver innen jordbruk-, skogbruk-, vilt- og miljøforvaltning. Denne bemanningen varte til medio September. Etter dette ble bemanningen redusert frem til nyttår da Kragerø overtok landbruksforvaltningen i egen kommune.

Nøkkeltall fra Kostra - landbruksforvaltning	Enhet	Drangedal		Kostra gruppe 04	Vestfold og Telemark
		2020	2021	2021	2021
Netto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling i prosent av totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	0,1	0,1	0,5	0,2
Brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling per landbrukseiendom (1000 kr)	1000 kr	2,1	2,3	4,4	4,6

Kostratall indikerer effektiv landbruksforvaltning i Drangedal i forhold til sammenlignbare kommuner.

Skogbruk

Nøkkeltall for Drangedal

År	Avvirkning(m ³)	Nyplantning(stk.)	Ungskogpleie(daa)	Tømmerverdi (mill. kr.)
2021	76 376	50 885	1521	30,7
2020	55 544	40 900	2125	18,9
2019	73 221	57 900	1962	28,3
2018	48 483	40 655	2329	17,7
2017	60 618	54 700	1616	19,9
2016	63 454	35 240	1103	19,9

*Kilde: Økonomisystem for skogordningene (ØKS)

I 2021 har det vært høy aktivitet i skogbruket når det gjelder avvirkning. Vi må faktisk 20 år tilbake i tid for finne høyere avvirkningstall. Tømmerprisene har også være rimelig gode med en gjennomsnittspris på rett over 400 kr pr. m³. Det har gitt store verdier til skogeierne i kommunen.

Det investeres også mye i skogsbilveinetten og i 2021 behandlet kommunen 12 søknader om tilskudd til skogsveier. Kommunen fikk i utgangspunktet tildelt 840 000,- i tilskudd til skogsbilvei, taubane o.a., men etter flere tilleggsbevilgninger endte vi opp med **3 539 387,-** som er gitt i tilskudd til de 12 veiprojektene. I 2020 fikk kommunen ansvar for forvaltning av tilskudd til skogsbilveger. Med den høye aktivitet har denne endringen et betydelig merarbeid i 2021.

Skogkulturaktiviteten kunne vært høyere og det er nok et stort potensial for økt aktivitet på dette området. Kommunen fikk tildelt 350 000,- i tilskudd til skogkultur, men fikk ikke tildelt mer enn **326 340,-** til skogeierne grunnet noe lav ungsogpleieaktivitet.

Det ble for øvrig behandlet ca. 120 søknader om refusjon av skogfond.

Viltforvaltning

- Kommunen utarbeidet nye mål for forvaltning av både elg, hjort, rådyr og bever i 2021. Målsetningene legger grunnlaget for forvaltningen frem til 2023.
- Det har blitt utarbeidet nye bestandsplaner i 2021 som gjelder frem til 2023. Nå er totalt 93 % av arealet med i et bestandsplanområde.
- Felt elg viser liten nedgang fra året før, mens felt hjort øker fortsatt. Også felte rådyr økte fra året før. Fellingsprosenten (felt av tildelt) for de respektive artene er som følger; elg 60 %, hjort 31 %, rådyr 14 %

Bestandskondisjonen (vekt og produktivitet) for elg er fortsatt dårlig i kommunen og regionen. Når det gjelder hjorten er den imidlertid blant landets flotteste når det gjelder kvalitet. Mildere klima er gunstig for hjort og rådyr, mindre gunstig for «vinterspesialisten» elg.

Avskytning: hjortevilt i Drangedal

Årstall	Elg	Hjort	Rådyr
2018	139	52	12
2019	149	59	39
2020	169	74	72
2021	160	83	93

Miljø

I 2021 har det vært begrenset med kapasitet på dette området. Avdelingens arbeid har vært konsentrert mot lovpålagte arbeidsoppgaver. Grunnet utfordringer knyttet til Covid-19, ble det ikke tilrettelagt for Kystlotteriet i 2021.

Jordbruk

Drangedal er en av få kommuner i landet som har mere areal i drift nå enn i 2000.

Landbruksnæringen i kommunen har hatt utfordringer som følge av sterk økning i energiprisene. Dette slår svært uheldig ut på både jordbearbeiding og gjødselforbruk. Denne kostnadsveksten vil i stor grad påvirke økonomien i produksjonen og derigjennom investeringsviljen i landbruket.

Nøkkeltall for Drangedal

År	Areal i drift	Antall søkere. Produksjonstilskudd	Mordyr Storfe	Ant. egenerklæringer om konsesjonsfrihet
2021	10996	62	323	377
2020	11016	57	340	290
2019	10972	58	264	215
2018	10436	58	281	247
2017	10421	60	239	204
2000	10539	119	266	--

Antall egenerklæringer om konsesjonsfrihet viser stor økning i eiendomsoverdragelser de to siste år.

Kommunens landbruksforvaltning har gjennom året vært preget av stor aktivitet på eiendomsomsetning. Det har vært flere satsinger på husdyrbruk i kommunen. Det er flere unge brukere som ser muligheter for satsing på husdyrdrift. Kommunen har fått tildelt ekstra midler fra Statsforvalter for tilskudd innen både jordbruk og skogbruk grunnet høy aktivitet i landbruket.

Kommunen har deltatt i et samarbeidsprosjekt med kommunene i «Vest Telemark» for å fremme omsetning av småbruk. Samarbeidet har i flere omganger kontaktet eiere for å drøfte mulig omsetning av disse eiendommene. Det er også opprettet en egen nettside der både potensielle kjøpere og selgere kan melde sin interesse. Prosjektet videreføres også i 2022.

5.5 Økonomi og servicetjenester

Kort om avdelingen

Dette området består av

- Økonomi (4,0 stillinger pr. 31.12.21)
- Sak, arkiv og felles postmottak (2,0 stillinger pr. 31.12.21)
- Servicekontoret (1,6 stillinger pr. 31.12.21)

Viktige resultater og særskilte utfordringer

Økonomi

Rapportering til kommunestyret og kontrollutvalget gjøres fortsatt via BMS på Ipad. Dette inkluderer økonomirapportering med regnskap mot budsjett, sykefravær og månedlig gjeldsrapportering.

Digitaliseringen fortsetter med tilpasning av flere moduler på basissystemene. Den vesentlige delen av leverandørfakturaer mottas i såkalt EHF-format. Utsending av kundefakturaer skjer digitalt via multikanal. Prosesser knyttet til kommunal innkreving bruker Digipost. Det brukes elektroniske systemer for de interne prosessene for fakturaer og reiseregninger. Noe av det kan godkjennes både på smarttelefon og nettbrett. Sykepengerefusjoner er under arbeid med sikte på digitaliserte løsninger.

Innhenting av lånebehov gjøres ved hjelp av eksterne rådgivere. Gjennomsnittsrenten er den samme ved utgangen av året som ved starten av året.

Rammene til startlån er i all hovedsak utnyttet selv om beløpet har økt i forhold til tidligere. Kommunsjef for økonomi har fullmakten til å godkjenne startlån. Hele forvaltningen av startlån blir i 2022 gjenstand for en grundig gjennomgang med tanke på optimal organisering.

Postmottak/arkiv

Post-/arkivtjenesten er en sentral funksjon for hele kommunen. Tabellen nedenfor viser at mengden med saker og dokumenter har økt de siste tre årene. Til å være en såpass liten kommune får vi mange innsynsbegjæringer. Det har likevel vært en reduksjon i 2021 sammenlignet med tidligere år.

	2021	2020	2019	2018
Saker	5053	5 007	4 262	3 705
Dokumenter inn	8296	7 297	7 060	6 797
Dokumenter ut	6935	5 930	4 306	4 177
Innsynsbegjæringer	368	384	659	466

Tabellen viser omfang av saker og dokumenter i vårt sak/arkivsystem siste 4 år.

Samarbeidet om utvikling og drift av Public 360 (vårt sak-/arkivsystem) fortsetter sammen med de andre kommunene i Grenland. Vi er helt avhengig av disse løsningene både for post- og arkivtjenesten og for tilgjengeliggjøring av saksdokumentene for de folkevalgte. Det er ved utgangen av 2020 satt i gang et eget prosjekt i Grenlandssamarbeidet for arbeidet med kravspesifikasjon og anbudsrunder på nytt system. For 2021 er dette i hovedsak finansiert av skjønnsmidler fra Statsforvalteren. Kommunedirektører/rådmenn er styringsgruppe for prosjektet. Anbudsprosessen blir gjennomført i 2022

Servicekontoret

Servicekontoret er vår førstelinjetjeneste mot innbyggerne. Som følge av Koronapandemien så har det naturlig nok vært færre fysiske besøk i året som har gått. I perioder som det har vært stengt for publikum, har telefon og e-post vært de viktigste kommunikasjonskanalene. I tillegg er både hjemmesider, Facebook og web-tv fra kommunestyrene er viktige informasjonskanaler til publikum.

5.6 HR og lønn

Kort om avdelingen

HR og lønn har 3,5 faste årsverk fordelt slik:

- Lønnsansvarlig 100% stilling
- HR-konsulent 100% stilling
- HR-konsulent 50% stilling
- HR-sjef 100% stilling

I 2021 har vi i tillegg hatt inne vikar for ansatt som har vært prosjektleder for internkontrollprosjektet.

HR-avdelingen leverer hovedsakelig tjenester internt i kommunen, og jobber tett ut mot ledere i hele kommuneorganisasjonen, hovedtillitsvalgte, hovedverneombud og eksterne samarbeidsparter som BHT og NAV. Vi er støttetjeneste i forvaltningen av lov –og avtaleverket innen HR, lønn og HMS. Avdelingens oppgaver omfatter både drift, strategisk utvikling og videre digitalisering av våre tjenester.

Viktige resultater og særskilte utfordringer

- Koronasituasjonen gjorde at det ble en del merarbeid med deltakelse i beredskapsledelse, informasjon og nye rutiner også i 2021. Det har vært endringer i regelverket som har gitt økt behov for veiledning ut til avdelingene.
- Vi har hatt tett samarbeid med de tillitsvalgte i forhold til lokal inngåelse av sentral avtale om utvidet kompensasjon for ekstraarbeid som følge av koronapandemien.
- Prosjektet «Kvalitetsstyring og internkontroll» er gjennomført og ble ferdigstilt 31.12.21. Resultatene fra prosjektet er presentert for kommunestyret.
- Vi har gjennomført opplæring for alle ledere på Teams ca en gang hver 4 uke som vi kaller «Morgenkaffe med HR-avdelingen». Vi har hatt gjennomgang/opplæring i viktige temaer som vi ser behov for opplæring i, for eksempel ansettelser, omstilling og håndtering av fravær og refusjon i 2021. Tiltaket er godt mottatt, og vi fortsetter med ulike temaer i 2022.
- Vi mottok streikeuttak vår 2021, og gjorde forberedelser før streik. Det ble sentral enighet rett før streiken.
- Vi gjennomførte lokale lønnsforhandlinger for kap 3, 4 og 5 høsten 2021.
- Vi har deltatt i kompetansenettverk, HMS-nettverk og HR-nettverk med de andre kommunene i Grenlandssamarbeidet. Der drøfter vi ulike felles problemstillinger og løsninger inne våre fagområder og arrangerer felles kompetansetiltak.

5.7 IT-avdelingen

IT-avdelingen i kommunen var i første halvår organisert som egen avdeling under Kommunedirektørens stab og bestod av tre årsverk. Avdelingen hadde ansvar for all drift og vedlikehold av kommunens klienter, servere og telefoniløsninger.

Fra og med 1. juli inngikk kommunen avtale med IT Grenland som overtok fullt ansvar for de oppgavene som er nevnt over. IT Grenland er et vertskommunesamarbeid mellom Skien, Bamble og Siljan der Skien er vertskommune. Avtalen er midlertidig med varighet ut 2022 med mål om at vi skal bli fullverdig medlem av vertskommunesamarbeidet fra 1.1.2023. Gjennom dette samarbeidet har vi nå iverksatt en omfattende plan for oppgradering og fornyelse av vår IT-infrastruktur.

5.8 NAV

Kort om avdelingen

Totalt hadde kontoret 7 medarbeidere og 2 av disse ble tilsatt høsten 2021. Det betyr at vi har jobbet sammen med opplæring og kompetanseheving blant nye og erfarne ansatte gjennom året.

Økonomi

Den kommunale delen av NAV hadde et mindreforbruk på kr 0,726 mill kr. Det har gjennom året vært en nedgang i antall sosialhjelpsmottakere som har ført til mindre utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Videre har det vært færre deltakere på kvalifiseringsprogrammet.

Hovedmål for avdelingen

- Flere i arbeid
- Bedre brukermøter
- Pålitelig forvaltning

Det ble det også i 2021 drevet systematisk kompetanseutvikling for at veilederne ved NAV Drangedal skulle ha de kunnskaper, holdninger og ferdigheter som trengs for å få mennesker i arbeid og å skape gode brukeropplevelser.

Viktige resultater og særlige utfordringer

- Året 2021 ble også et år preget av at de utfordringer koronasituasjonen gav og de tiltak den krevde for NAV sitt arbeid og ansvarsområde.
- Arbeidsmetoden med hjemmekontor ble videreført. Det har gitt økt digital kompetanse.
- Gjennom hele året hadde vi fokus på oppfølging og bistand til brukere og arbeidsgivere. Det ble prioritert å gi den bistand brukeren til enhver tid behøvde ut fra rådende forhold.
- Situasjonen på arbeidsmarkedet bedret seg gjennom året, med redusert ledighet og økt antall utlyste stillinger. Samtidig hadde mange ledige ikke den kompetansen som etterspørres. NAV sin bistand til ledige, personer med nedsatt arbeidsevne og arbeidsgivere har hatt som mål å bidra til et velfungerende arbeidsmarked med høy overgang til arbeid eller utdanning og motvirke varig frafall fr arbeidslivet.
- I tillegg var en oppgave for NAV å medvirke til å forebygge og redusere fattigdom, fremme sosial inkludering og sikre økonomisk trygghet.
- Vi har jobbet med å heve og utvikle kompetansen i NAVs kjerneområder spesielt med satsning på veiledning- og markedskompetanse.
- Vi videreførte arbeidet med prioriterte grupper:
 - Unge under 30 år
 - De som har helsemessige plager som har nedsatt arbeidsevne
 - Sykmeldte
 - De som mottar økonomisk sosialhjelp
 - De som er fremmedspråklige

5.9 Drangedal sammenlignet med andre - KOSTRA

Nøkkeltall fra Kostra – utgifter til sosialhjelp	Drangedal 2020	Drangedal 2021	Kostragruppe 04	Vestfold og Telemark
Netto dr.utgifter til sosialektoren samlet pr innbygger (kr)	4 914	5 264	2 512	3 604
Netto driftsutgifter, andel av totale utgifter (%)	6,5	7,1	3,4	5,4

Tabellen viser at det har blitt litt færre mottakere av sosialhjelp fra 2020 til 2021.

Som det framgår av tabellen har Drangedal høyere utgifter til sosiale tjenester enn både Kostragruppe 4 og resten av fylket.

5.10 Politikk, Sektor 101

5.10.1 Økonomi

Sektor	Regnskap	Rev.bud. 2021	Avvik	Avvik i %	Oppr.budsjett
101	2 783 047	2 760 332	-22 715	-0,8	2 760 332

Det er noen mindre interne avvik mellom de ulike ansvarene. Dette skyldes i stor grad at kostnader er bokført på andre ansvar enn der det ligger i budsjettet.

5.10.2 Møteaktivitet

Den politiske aktiviteten i kommunen er vanskelig å beskrive på annen måte enn å vise en oversikt over antall møter i de politiske utvalgene og rådene.

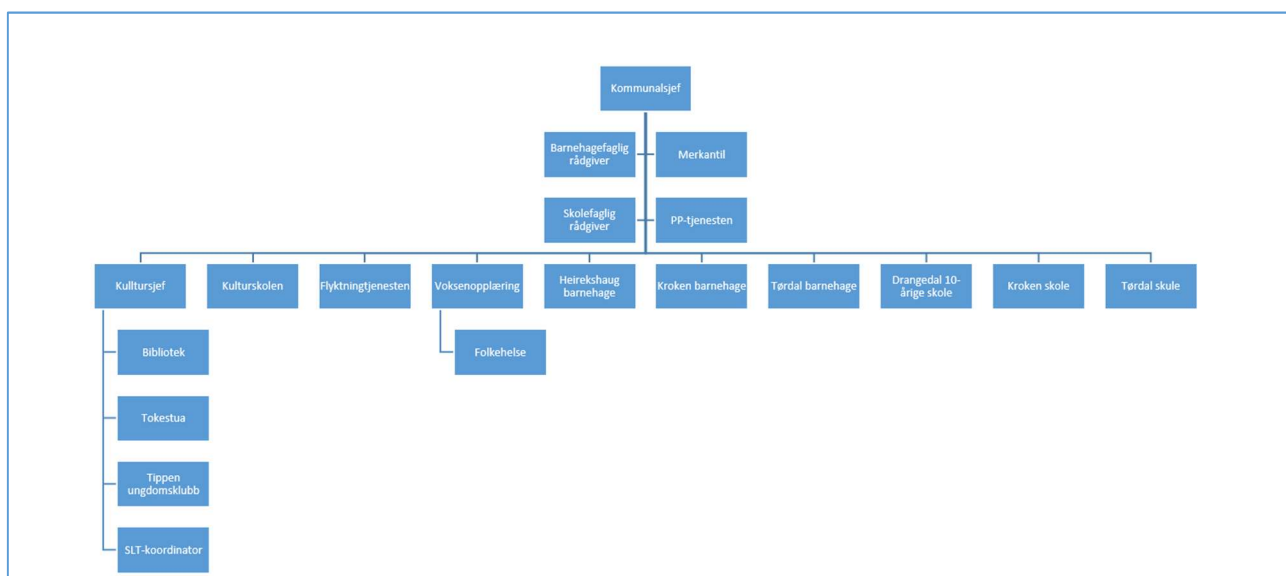
Som det framgår av tabellen har det vært færre møter og færre saker i 2021 sammenlignet med 2020. En forklaring på dette er at Koronapandemien har tatt kapasitet fra de administrative tjenestene som ellers kunne ha hatt kapasitet til å levere saker. Vi ser likevel at antall møter og antall saker er høyere i 2021 enn i 2019. Dette tyder på endret politisk organisering har bidratt til denne utviklingen. Spesielt er det å merke seg at som følge av endret delegering så har saksmengden til Hovedutvalget for plan, teknikk og næring økt vesentlig, hovedsakelig på bekostning av formannskapet.

Dette viser at det ikke er en ubetydelig innsats som er nødvendig for å yte sekretærbistand til alle disse utvalgene, både før og etter møte. Historisk sett har det vært formannskapet og kommunestyret som har hatt flest saker. Dette har endret seg i 2021 siden nytt delegeringsreglement har flyttet saker knyttet til forvaltning av plan- og bygningsloven fra formannskapet til Hovedutvalg for bygg, eiendom og kommunalteknikk.

Utvalg	2019				2020				2021			
	Møter	U	R	O	Møter	U	R	O	Møter	U	R	O
Kommunestyret	7	95	3	1	8	109	6	4	9	78	6	7
Formannskapet	14	98	2	2	12	121	17	7	13	72	16	14
H.utvalg helse og velferd	5	13	5	5	8	17	6	15	5	14	4	9
H.u. plan, næring teknikk og miljø	8	33	2	3	8	33	7	8	11	79	10	5
H.u. kunnskap, mangfold og kultur	5	11	16	5	8	17	18	15	4	20	8	12
Kontrollutvalget					5	39	0	0	5	36	0	0
Administrasjonsutvalget	2	4	0	0	4	12	0	0	4	10	0	6
Mangfold og inkluderingsutvalget					6	13	1	6	4	15	0	7
AMU	5	23	0	2	9	39	1	2	8	32	1	1
Eldrerådet	4	12	7	7	8	15	5	10	5	12	3	6
Mennesker nedsatt funksj.evne	4	13	4	9	8	16	4	8	5	12	2	6
Ungdomsrådet					6	14	2	6	5	14	3	5
SUM	54	302	39	34	90	445	67	81	78	394	53	78

Tabell: Oversikt over antall møter og antall saker som er behandlet i råd og valg siste tre år. U=utvalgssaker, R=referatsaker, O=orienteringssaker.

6.0 Kunnskap, mangfold og kultur, sektor 200

6.1 Beskrivelse av sektoren

Kommunalområdet Kunnskap, mangfold og kultur har ca.166 ansatte fordelt på 125,31 årsverk. Sektoren har et bredt spekter av fagfelt. Kulturområdet med kulturtjenester jobber mot hele den voksne befolkningen i kommunen og også særskilt mot barn og unge. Flyktningtjenesten tar imot og ivaretar flyktninger i kommunen. Voksenopplæring har opplæringstilbud til voksne, flyktninger og innvandrere. De tre kommunale barnehagene og de tre kommunale grunnskolene jobber for å tilby gode barnehagetilbud og god opplæring for kommunens barn og unge. PP-tjenesten jobber sammen med både barnehager, skoler og voksenopplæringen for å ivareta de som trenger ekstra oppfølging.

Vellykket sommerskole 2021!

Sektoren søkte om tilskudd til Sommerskole for elever i 5.-7 klasse i kommunen. Kulturkontoret ved kultursjef Hilde Fiskum organiserte og ledet arbeidet. *Sommerlab* i samarbeid med Forskerfabrikken ble en stor suksess! 26 barn fra 5. – 7.klassetrinn ble samlet på Drangedal 10-årige skole. Elevene kom fra både Kroken skole og Drangedal 10-årige skole. Kommunen rekrutterte to av kommunens ungdommer til å være assistenter. De tilrettela for lunsj og pauser slik at alle 26 deltagerne ble ivaretatt hele tiden. Elevene rapporterte i etterkant om høy grad av trivsel og god læring.

Bilde:

F.v.: Kultursjef Hilde Fiskum sammen med sommerskole-assistentene Sondre Callaerts og Noah Mikkelsen

6.2 Økonomi

Sektor hadde i 2021 et netto forbruk på 109 737 454,- kroner. Dette er et mindreforbruk i forhold til revidert budsjett, på 1 160 194,- kroner, tilsvarende 1,05 % i positivt avvik. Pandemi har gitt sektoren nok et krevende år med ulike beredskapstiltak, usikkerhet og periodevis avlysning av eksempelvis kulturarrangementer. Sektoren har i 2021 opplevd en utfordrende bemanningssituasjon i barnehage og grunnskole spesielt. Sektoren har samlet klart å holde god budsjett-kontroll. Nedenfor gis det en mer utførlig forklaring på regnskapet.

Regnskap							
Sektor	Sektornavn	2021	Rev.bud. 21	Avvik	Avvik i %	Bud.reg.	Oppr.budsjett
200	Kunnskap, mangfold og kultur	109 737 454	110 897 648	1 160 194	1,05	1 359 000	109 538 648

Tabellen viser hovedtallene fra driftsregnskapet for sektor 200

Oversikt økonomisk resultat sektor 200 med merknader:

Mindreforbruket totalt i sektoren forklares ved ulike forhold. De enhetene som viser et mer- eller mindreforbruk på 100 000 kr i forhold til revidert budsjett forklares kort:

Tjenester	Regnskap	Avvik i forhold til rev. budsjett	Andel av enhetenes budsjett	Merknad
Drangedal voksenopplæring	2 628 634	Merforbruk 271 012 kr	-11,5 %	Innføring av et toårig prosjekt; Grunnskole for voksne i Drangedal fra høsten 2022 medførte økt forbruk til IKT-innkjøp og div læremidler/inventar.
SFO v/Drangedal 10-årige skoles	1 215 653	Merforbruk 184 663 kr	-17,9 %	For høyt budsjetterte inntekter relatert til oppholdsbetaling (<i>gratis vente-SFO en årsak</i>)
Drangedal 10-årige skole	44 563 517	Merforbruk 745 199 kr	-1,7%	Økte utgifter til ekstraordinær skoleskyss sammen med økte IATA-gebyrer og lisenser
SFO v/Kroken skole	429 247	Mindreforbruk 51 531 kr	+10,7%	Flere barn i SFO og merinntekt oppholdsbetaling
Kroken skole	10 921 370	Mindreforbruk 355 212 kr	+3,2%	Refusjon andre kommuner
Fellesutgifter grunnskole	3 927 514	Mindreforbruk 352 060 kr	+8,2 %	Refusjoner fra staten i form av øremerkede tilskudd (<i>sårbare barn og unge og oppfølgingsordningen</i>). Økt refusjon fra andre kommuner.
Skoleskyss	2 500 584	Mindreforbruk 258 957 kr	+9,4%	IMDi-tilskudd (øremerket)
Fellesutgifter barnehage	1 330 780	Merforbruk 136 138 kr	-11,4%%	Refusjon til andre kommuner
Heirekshaug barnehage	17 506 931	Mindreforbruk 193 013 kr	+1,1%	Refusjon av sykepenger og mangel på vikarer.(Bruk av interne vikarer/sammenslåing.)
Kroken barnehage	8 594 100	Mindreforbruk 428 913 kr	+4,8%	Refusjon av sykepenger og mangel på vikarer. (Bruk av interne vikarer/sammenslåing.)
Tippen ungdomsklubb	453 624	Mindreforbruk 101 459 kr	+18,3 %	Sykepenger inn i tillegg til tilskudd inn og mindre utgifter til materiell pga mindre aktivitet (korona og ikke ungdomsklubblokaler).
Tokenstua	1 409 140	Mindreforbruk 140 758 kr	+9,1%	Mindre aktivitet (færre utgifter forbruksmateriell, varer og tjenester).
Rammeoverføring vedr. flyktninger	-7 938 937	Mindre inntekt 126 063 kr	1,6%	Overføringer IMDi-tilskudd/rammeoverføringer lavere enn budsjettert
Flyktninger	5 296 856	Mindreforbruk 262 520 kr	+4,7%	IMDi-midler

Samlet sett, er det et hyggelig resultat for sektor med samlet sett positivt avvik for regnskapet i 2021. Dette er i hovedsak ikke betinget av mindre utgifter i driften, men bemanningsutfordringer som har vært løst ved at eksempelvis ledere jobber på «gulvet» og/eller at man i perioder har slått sammen større barnegrupper eller kuttet ut to-lærere for elevgrupper. Slik har man klart å holde driften i gang og gi et godt nok tjenestetilbud selv om det har vært vanskelig å skaffe vikarer. Det har i tillegg vært mindre aktivitet med henhold til kulturarrangementer, kompetanseheving og reising. Sektoren har også fått inn øremerkede tilskuddsmidler etter søknader (tiltak for sårbare barn og unge og til oppfølging av Læringsmiljøprosjektet (oppfølgingsordninga)).

6.3 Tjenesteproduksjonen – overordna for sektoren

Overordnede mål for sektoren - rapportering og status for arbeidet i 2021:

Prioriterte oppgaver	Status
Omstilling: <i>redusere noe av aktiviteten og antall ansatte uten at det går på bekostning av lovpålagte tjenester og kvalitet i våre tjenestetilbud</i>	- Kulturskolen: Redusert med 20% i faste stillingshjemler. - Bibliotek: Redusert med 20% i faste stillingshjemler. Reduksjonen gjør at driften av biblioteket er utsatt ved sykdom eller andre former for fravær. Her har man funnet en løsning ved at kultursjefen og daglig leder ved Tokestua har fått opplæring slik at de kan holde biblioteket åpent ved kortere fravær. - Grunnskoletilbud for voksne tilbake i Drangedal (VO). Vi startet et 2-årig prøveprosjekt gjeldene fra skoleåret 2021/2022 til og med 2022/2023. (For 2022 vil dette være en budsjettmessig fordel. Vi har tidligere kjøpt plasser av Kragerø Voksenopplæring.) - Pedagognorm ivaretatt i barnehager - Lærenorm ivaretatt i grunnskoler - Elever som har behov for ekstra styrking/tiltak utfordrer omstillingsvedtaket fra 2020 om redusert bemanning i noen av våre enheter - Reviderte kommunale vedtekter for barnehager vedtatt: Redusert normal åpningstid i kommunens barnehager vil kunne bidra til at vi kan utnytte ressursene bedre når det er flest barn i barnehagen.
Kommunalt omdømme: <i>gi våre barn og unge trygge og gode barnehagemiljø, skolemiljø og oppvekstforhold</i>	Skolepolitisk plan ble vedtatt for 2021-2024. Planen har to overordnede mål som skal prege skolene i Drangedal kommune de neste årene: -Trygge og gode skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. -Økt læringsutbytte for alle elever. - Skolene har i 2021 arbeidet videre med implementering av <i>Fagfornyelsen – Læreplanverket for kunnskapsløftet 2020</i> (LK20). I november 2021 var alle lærerne i Drangedal på Grenlanskonferansen som ble arrangert av kompetansenettverk for Grenlandskommuner (G+). Fagfornyelsen, LK20, var hovedtema for alle parallelle sesjoner på konferansen. - Skolene og barnehagene har i 2021 jobbet med å følge opp arbeidet i kommunal plan for <i>Læringsmiljøprosjektet</i>. Vi har deltatt på 2 nasjonale fagsamlinger og 2 felles kommunale

	fagsamlinger, utarbeidet lokale planer (hver enhet), gjennomført planlagte møter og de fleste veiledningstreff (1 veiledning ble avlyst/utsatt). Vi arrangerte også et felles storforeldremøte om temaet «Foreldrerolle og mobbing» i august 2021. • <i>Tiltaksmodellene</i> for barnehager og skoler er forankret og vi har startet et felles kommunalt arbeid for å forbedre kvaliteten på det allmennpedagogiske arbeidet mot barn og elever. Implementeringsarbeidet fortsetter i 2022. Barnehagene har i 2021 også jobbet videre med å utvikle «<i>leikekloke barnehager</i>». Dette har fått «drahjelp» gjennom et formelt samarbeid med fagpersoner fra Universitetet i Sørøst-Norge. BTI: <i>Bedre tverrfaglig innsats</i> er fortsatt et satsingsområde på tvers av sektor for Helse og omsorg og sektor for Kunnskap, mangfold og kultur. Styringsgruppa har vært samlet jevnlig i 2021 og forankringsarbeidet av <i>samhandlingsmodellen</i> har hatt fokus. Informasjon har blitt gitt til kommunale enheter og til det politiske miljøet gjennom møtepunkter i 2021. På Drangedal kommunes hjemmeside ble det i 2021 opprettet et eget område «Barn og unge», der informasjon om BTI er både synlig og tilgjengelig (<i>Alle skal bli sett</i>).
<i>En levende og stolt kulturkommune til glede for alle</i>	Arbeidet med en <i>kommunal Kulturplan for 2022-2030</i> ble påbegynt i 2020, men har vært gjennom innspills-prosesser og utforming i 2021. (Arbeidet har blitt noe forsinket pga korona-pandemien.) Kulturplanen skal løfte frem langsiktige mål for kulturarbeidet i Drangedal kommune og vil bli behandlet politisk i 2022. Arbeidet med en <i>Kulturminneplan for Drangedal</i> kommune ble initiert høsten 2021. (Dette arbeidet vil pågå og ferdigstilles til politisk behandling i 2022.)
Internkontroll-prosjektet: -Jobber mer systematisk og innarbeider gode rutiner for å kvalitetssikre arbeidet -Arbeide for å få til god organisering av tjenestene og sikre at dokumentasjonskrav ivaretas -Konstruktive arbeidsmetoder, mer digitalisering og samhandling blir viktig for videre felles utvikling	Sektorens rapport og planer for videre oppfølging av det kommunale internkontrollprosjektet var klar i mars 2021. Ledergruppa i sektoren har fulgt opp tiltak videre. Sektoren har i 2021 prioritert noen områder: • <i>Dokumentflyt og arkivverdige dokumenter.</i> «Rutinebeskrivelse dokumenthåndtering for sektor for Kunnskap, mangfold og kultur» i sektorens enheter er ferdigstilt og gjort kjent. • <i>Sikre kompetanse og mulig samkjøring av kompetansetiltak i sektorens enheter innen krisehåndtering (førstehjelp, brannvern m.m.)</i> Skolene og barnehagene har gått til anskaffelse av lisenser hos kriseportalen (se: www.kriseportalen.no). Informasjon til ansatte om bruk av kriseportalen er lagt inn som gjøremål i 1310 (barnehager og skolars internkontroll- og kvalitetssystem). Sektor vil arbeidet med å utvikle god internkontroll i alle ledd i kjernetjenestene og arbeidet følges opp videre i 2022.

6.3.1. Viktige resultater for sektor i 2021

- Årsresultat økonomi, mindre forbruk 1,05 %
- Sykefravær 9,4 % - dette er inkludert koronafravær. (Måltall for sektor var på 5,5%)
- 2021 har også vært preget av usikkerhet med henhold til pandemi og ulike nasjonale og lokale tiltak. Vekslede tiltaksnivå med hensyn til smittevern (eksempelvis trafikklysmønstre i barnehager og skoler) har vært krevende for hele sektoren, både for ledere og ansatte. Barnehager og skoler har strukket seg langt for å opprettholde driften i et år med det høyeste sykefraværet i sektoren på mange år.
- En 4-årig Skolepolitisk plan ble utarbeidet og vedtatt. Den har en tydelig retning for skoleutviklingsarbeidet fremover og med få utvalgte og spissede satsingsområder.
- Nye Kroken barnehage ble offisielt åpnet av fungerende ordførere Stina Anlaug Sætre 1. nov. 2021 (se bilde).
- Vi fikk 18 nye innbyggere ved å bosette 10 flyktninger og 8 som kom til oss gjennom en familieforening.
- Vi arrangerte sommerskole-tilbud i skoleferien.
- Voksenopplæringen kan igjen tilby grunnskole for voksne i Drangedal.
- Det ble vedtatt at kommunen skal anskaffe seg COOP-bygget for å utvikle et treffsted til ungdom (ungdomsklubb) og samlokalisere dette med biblioteket.

Andre tiltak i 2021 som det bør sies litt mer om

Bilde: Frank Rafaelsen om Læringsmiljø-prosjektet og arbeidet som pågår (se trekanten til venstre).

- 24. august 2021 arrangerte vi storforeldremøte med invitasjon til alle foresatte til barn i barnehager og skoler i Drangedal. På grunn av smittevernhensyn var det kun plass til 100 i Tokestua. Det ble fullt!

Læringsmiljøsenderet innledet og mobbeombudet i Vestfold og Telemark, Kaja Vintervold Asmyhr, snakket om foreldrerollen opp mot temaet mobbing

- På Tørdal skule og Kroken skole fikk alle elevene egne digitale hjelpemidler.
- Ordningen *Sommerjobb for ungdom* gjorde det mulig for ungdommer å jobbe som guider på Bygdetunet.
- Tørdal skule prøver ut en ordning med svømmeopplæring i nærmiljøet.
- Ungdom i Drangedal fikk gjennomslag for en prøve-ordning som kan bidra til at det blir lettere og tryggere å komme seg hjem etter arrangementer (Trygt hjem for en 50-lapp).
- ICPD - et foreldreveiledningsprogram som sektoren tilbyr foreldre for barn opp til 18 år, er videreført i 2021.
 - Gjennom programmet kan foreldre møte andre foreldre i grupper for å utveksle erfaringer om forholdet til barna. Målsettingen er at den enkelte mor eller far skal bli trygge foreldre ved å bli bevisste på hva de gjør som er bra for barna. Det får ingen ferdig oppskrift, men hjelp til å finne egne løsninger.
- Kulturkontoret organiserte også en natteravn-ordning i 2021.

6.4 Tjenesteproduksjonen – rapport fra enhetene

ENHET	Antall barn/elever/brukere
Tørdal barnehage	10 barn (8)
Kroken barnehage	50 barn (47)
Heierekshaug barnehage	105 barn (105)
Tørdal skule	27 elever (29)
Kroken skole	91 elever (85)
Drangedal 10-årige skole	350 elever (366)
Voksenopplæring	38 elever (34)
Kulturskole	69 elever (73)

Tabellen viser kommunens enheter som ivaretar lovpålagte samfunnsoppdrag og antall brukere/deltakere med 2020-tall i parentes. Barnehagene har noe varierende barnetall i løpet av året. Se ellers enhetenes rapporter under.

6.4.1 PP-tjenesten (forkortelse for pedagogisk-psykologisk tjeneste)

Kort om tjenesten

PP-tjenesten skal hjelpe barn, elever, lærekandidater, lærlinger, praksisbrevkandidater og voksne med behov for særskilt tilrettelegging. Hensikten er at de får et inkluderende, likeverdig og tilpasset pedagogisk tilbud. PP-tjenesten kan samarbeide tverrfaglig på lokalt nivå, for eksempel med helsetjenesten eller barneverntjenesten, og på statlig nivå med for eksempel Statped eller psykiatriske tjenester. PP-tjenestens mandat er regulert i opplæringsloven § 5-6 og barnehageloven § 33. Tjenesten er organisert under sektor for Oppvekst, mangfold og kultur, og har pr. d.d. kommunalsjef (f.o.m august 2020) som leder. En logoped og en rådgiver (til sammen 1,8 årsverk) er ansatte i Drangedal PPT. I tillegg til at logopeden har sakkyndighetsarbeid (30%), er også logopeden utøvende i praksis ved å følge opp enkeltvedtak omhandlende logopedisk trening/tiltak (50%).

Viktige resultater/tiltak i 2021

Tabellen under viser statistikk for henvisninger, sakkyndige tilrådinger og antall aktive saker i PPT i 2021.

	Antall barn pr. 31.12.21	Antall re- henvisninger og nye henvisninger totalt i 2021	Antall utarbeidede sakkyndige tilrådinger 2021	Antall aktive saker i PPT sitt fagsystem i 2021*
Barn i barnehager	167 barn	4	2	27
Elever i skole	479 elever	35	25	107
Andre (VO bla.)	38 elever	9	4	21
Totalt	684	48	31	155

**Innebærer eksempelvis at dette er saker der et barn har en sakkyndig vurdering som er gjeldene over flere år (holdes åpen). PPT har foretatt en opprydding av saker i løpet av 2020 og 2021. Avsluttet over 90 saker (de var merket som «aktive» i fagsystemet, men var avsluttet).*

Av 48 mottatte henvisninger på individualsaker i 2021, så viser vår interne oversikt at det i 24 av sakene ikke var ferdigstilt sakkyndig vurdering innen 3 måneder (*fristoverskridelse*). Økt korona-smitte i lokalsamfunnet i desember medførte at sakkyndighets arbeid som var planlagt ferdigstilt i den periode ble forsinket. Totalt er det per i dag 7 barn og elever i Drangedal kommune som ble henvist i 2021 og som venter på sakkyndig vurdering fra PP-tjenesten. Alle henvisningene mottatt i 2021 er påbegynt. Årsaksforklaringer til fristoverskridelser henger blant annet sammen med stor etterspørsel og høyt antall henvisninger til en i utgangspunktet liten PP-tjeneste (kapasitetsutfordringer). I 2021 har vi i en periode også måttet leie inn logopedhjelp for oppfølging av enkeltvedtak i praksis. I tillegg ser vi mer krevende saksutredninger og eventuelle forsinkelser gjennom at andre spesialisthelsetjenester må inn med sin kompetanse. I tillegg til sakkyndighetsarbeid etter henvisning, blir PPT også kontaktet for å skrive uttalelser til IMDI og spesialisthelsetjenesten, samt svare opp anmodninger om opplysninger fra andre tjenester. Å skrive disse uttalelsene krever samtaler med barnet, foresatte og ansatte. I tillegg krever det generell kjennskap til barnet/eleven, barnehagesituasjonen/opplæringssituasjonen, og det krever ofte at PPT gjennomfører screeninger og observasjoner. Saker som krever tverrfaglig samarbeid er tidkrevende.

Vi jobber systematisk kommunalt med innføring av *Tiltaksmodellene* for å sikre et kvalitetsmessig bedre arbeid i den såkalte «førtilmeldingsfasen». Dette er fasen der det dukker opp en bekymring rundt barnets/elevens progresjon og utvikling. Gode kartlegginger, tverrfaglig refleksjon og kompetanse, profesjonsfaglige analyser og utprøving av tiltak med evalueringer underveis, vil både kunne medføre færre henvisninger til PPT og/eller bidra til at tiden til individrelatert sakkyndighetsarbeid kan reduseres i noen saker ved at de er godt belyst, kartlagt og analysert i forkant.

6.4.2 Drangedal 10-årige skole

Kort om skolen

Drangedal 10-årige skole har 350 elever fordelt på ti trinn og til sammen 18 klasser. Nytt av skoleåret er en egen introduksjonsklasse for nyankomne flyktninger som skal tilbys i to år for disse elevene.

Skolens skolefritidsordning (SFO) har om lag 70 barn fordelt på vente-SFO, ordinær plass, og elever med rett til utvidet SFO-tilbud.

Det er 65 ansatte ved enheten. I tillegg til skole og skolefritidsordningen, har også kulturkontor og skolehelsetjeneste lokaler i skolebygget.

Viktige resultater/tiltak i 2021

Skolen og SFO er tilknyttet *Læringsmiljøprosjektet* i regi av oppfølgingsordningen til Utdanningsdirektoratet, og inne i siste og avsluttende fase av prosjektet. I tillegg til dette har skolen arbeidet med implementering av *fagfornyelsen*, samt innføring av *tiltaksmodellen* og innarbeiding av ordningen med eget *TPO-team* samt kommunalt *fagforum for skole*. SFO har jobbet med innføringen av ny *rammeplan*, samt fulgt arbeidet med *Læringsmiljøprosjektet*. Drangedal 10-årige skole har vært prosjektleder for innføring av nytt/utvidet skoleadministrativt system for skolene i Drangedal, hvor skolene har tilknyttet seg en ny Visma-modul (Visma Flyt Timeplan). Dette har vært tidkrevende, men vil svare opp mye av innskjerpingene med hensyn til internkontroll i ny kommunelov, og vil få skolene over til heldigitale løsninger for variabel lønn, fravær og permisjoner, timeplanlegging og arbeidsplaner, samt dokumentasjon og arkivering av dette.

Elevundersøkelsen har vi brukt tid på å evaluere og følge opp. Skolen er fornøyd med at den scorer høyt på trivsel på begge avgangstrinn, og at 7. trinn også er på grønt nivå innenfor *trygt miljø*, *innsats*, samt *mobbing fra voksne*. På 10. trinn er det spesielt *motivasjon*, samt opplevelsen til elevene av om *opplæringen er relevant* for senere liv, som skiller seg mer ut i negativ retning. Skolen er heller ikke fornøyd med at 10. trinn befinner seg på oransje nivå på opplevelsen av *trygt miljø*. Skolen har satt inn tiltak i enkeltsaker og på gruppenivå. Klassene jobber med tiltak for å bedre noen av sine resultatområder, hvor kontaktlærere og elevrådsrepresentanter jobber sammen rundt disse målsetningene.

Når det gjelder resultater på nasjonale prøver, er skolen svært tilfreds med at 8. trinn scorer høyere eller likt med nasjonalt resultat innenfor alle tre ferdighetsområdene. 5. trinn holder også nasjonalt nivå, men har et poeng avstand til nasjonalt nivå i engelsk. På 9. trinn ser man en større avstand mellom lokalt og nasjonalt nivå, spesielt innenfor lesing. Denne avstanden på tre poeng er lik som da de gikk på 8. trinn (resultat 47/50), mens avstanden er tettet med et poeng innenfor regning (resultat 48/50).

Siste tilgjengelige resultatoversikt over grunnskolepoeng er naturlig nok fra skoleåret 2020-21. Den viser at 10. trinn dette skoleåret hadde samlet sett 40,4 grunnskolepoeng, mot fylket med 42,9 poeng og nasjonalt 43,3 poeng. Dette er ikke et resultat skolen slår seg til ro med, samtidig som det er andre året som skolen leverer et resultat over 40 poeng, etter et par år med resultater på 37 og 38 poeng. Arbeidet med dette fortsetter og har høyeste prioritet sammen med arbeidet med læringsmiljøet.

6.4.3 Kroken skole

Kort om skolen

Kroken skole hadde 91 elever ved utgangen av 2021. De var fordelt på 6 klasser. I tillegg til rektor har skolen 11 lærere fordelt på 9, 4 stillinger. Skolen har tre fagarbeidere fordelt på 1,3 stilling.

Kroken SFO hadde 30 elever innmeldt på SFO ved utgangen av 2021. Vi har 4 fast ansatte fagarbeidere fordelt på 4 stillinger av 30%. I tillegg har vi måttet styrke med en vikar pga. oppdeling i kohorter i koronatiden.

SFO har blitt en viktig arena for leik, fysisk aktivitet og trening på sosiale ferdigheter. Vi har laget en ny plan for SFO etter ny Rammeplan som kom i 2021. Høsten 2021 ble det avklart at det gamle barnehagebygget kunne tilbakeføres til skolen. Vi startet derfor planleggingen av et eget SFO bygg.

Viktige resultater/tiltak i 2021

Vi har gjennomført Spekterundersøkelsen og Elevundersøkelsen for å kartlegge retten til et trygt og godt skole- og læringsmiljø. Resultatene viser at elevene trives og at de i liten grad opplever mobbing. Skolen er likevel svært opptatt av dette tema og jobber aktivt med Læringsmiljøprosjektet ledet av UDIR og Læringsmiljøsenderet. Skolen har satt inn tiltak for å bedre elevenes motivasjon for læring.

Lesing har vært et satsingsområdet i kommunen og resultatene på nasjonale prøver viste at vi er på rett vei. 84% av våre elever på 5 trinn ligger på nivå 2 og 3.

Høsten 2021 fikk alle elevene våre eget nettbrett. Vi har derfor valgt å bruke tid og ressurser på nye digitale læremidler.

I vårt arbeid med å implementere ny læreplan har vi valgt å sette fokus på faget matematikk. Vi har gjennom erfaringsdeling og utprøving av nye læremidler, jobbet med å utvikle god undervisningspraksis og matematisk forståelse.

6.4.4 Tørdal skule

Kort om skolen

Ved utgangen av 2021 hadde Tørdal skule 27 elever fordelt på tre klasser. Skoleåret 21/22 er klassene fordelt med 8 elever på 1-3. trinn, 10 elever på 4-5. trinn og 9 elever på 6-7. trinn.

Skolen har 80% administrasjon, 433 % undervisningsstillinger fordelt på totalt 6 lærere. I tillegg er det 40 % stilling som assistent på skolen knyttet til elevbehov etter opplæringslova §5-1.

På Tørdal skule SFO er det ansatt 80% assistent fordelt på to ansatte.

Bildet t.h: Ved skolestart høsten 2021 hadde de et opplegg, Kompani Tørdal skule, inspirert av Kompani Lauritzen frå TV. Fokus var på en god start preget av verdiene respekt og vennskap.

Viktige resultater/tiltak i 2021

Tørdal skule jobber som de øvrige skolene i Drangedal etter følgende overordnede mål: *Trygge og gode skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring og økt læringsutbytte for alle elever.*

På Tørdal skule har vi i 2021 gjennomført Spekterundersøkelsen på 3-7. trinn og Elevundersøkelsen på 5-7. trinn for å kartlegge retten til et trygt og godt skole- og læringsmiljø. Resultatene er positive, og viser at elevene trives og at de i liten grad opplever mobbing. Vi ser allikevel på elevundersøkelsen at det på enkelte områder er rom for forbedring. Dette er et tema det er sterkt fokus på og skolen jobber aktivt med Læringsmiljøprosjektet ledet av UDIR og Læringsmiljøsenderet.

Når det gjelder økt læringsutbytte så er det vanskelig å måle det på Tørdal skule fordi vi har et veldig lite grunnlag ved at vi er få elever, men vi har allikevel sett en positiv utvikling de tre-fire årene.

Tørdal skule har vi i 2021 gjennomført Nasjonale prøver på 5.trinn og vi ligger i 2021 rundt nasjonalt nivå på lesing og rekning og litt under på engelsk.

Tørdal skule gikk høsten før skolestart 2021 til anskaffelse av nettbrett til alle elevene våre og vi har derfor brukt en del tid og ressurser på nye digitale læremidler for å få utnyttet nettbrettene best mulig i undervisningen.

6.4.5 Heirekshaug barnehage

Kort om barnehagen

Heirekshaug barnehage ligger i nærhet til skog, idrettsbane, skiløype og har Drangedal Bygdetun som nærmeste nabo.

Barnehagen legger stor vekt på å skape hverdager for barna der trygghet, fellesskap, omsorg og læring står sentralt. De voksne er tydelige og nærværende, og er opptatt av å ha gode relasjoner med barna. Heirekshaug barnehage hadde pluss/minus 105 barn gjennomsnittlig i 2021 fordelt på 3 blanda grupper (4.5 åringene) og 3 aldershomogene grupper. 29.10 årsverk fordelt på 32 ansatte.

Viktige resultater/tiltak i 2021

Heirekshaug barnehage har hatt særlig fokus på lek, språk og *Rommet som den 3. pedagog*. Dette sammenfaller meget godt med Læringsmiljøprosjektet i regi av Utdanningsdirektoratet og Læringsmiljøsentret.

Koronasituasjonen gjorde at barnehagen ikke har kunnet gjennomføre aktivitetene i Læringsmiljøprosjektet i så stor grad som barnehagen ønsker. Barnehagen har likevel oppnådd et godt, samlet og helhetlig fokus hvor de ansatte gjennomfører kommunens målsettinger under de rådende forutsetninger.

Barnehagen har i tillegg også deltatt i tverrfaglige forum som BTI (Bedre tverrfaglig/tidlig innsats), FFB (FagForum for Barnehagene), samarbeidet om overgang fra barnehage til skole, prosjekt *Kvalitetsstyring og interkontroll*, samt i Regional ordning for kompetanseutvikling i samarbeid med Statsforvalteren og USN v/Terje Melaas.

Heirekshaug barnehage er fordelt i tre bygg. Dette er med på å gi muligheter for å ta inn flere barn enn antall barn i barnehagen pr. 2021. Barnehagen ligger for hele 2021 opp mot bemanningsnormen og har ikke kapasitet til ytterligere inntak av barn selv om det er god plass i forhold til m2. Tre bygg utløser også et noe større behov i forhold til bemanning enn om barnehagen kun ble drevet i ett bygg.

6.4.6 Kroken barnehage

Kort om barnehagen

Kroken barnehage hadde ca. 50 barn fordelt på 4 avdelinger i 2021, to småbarnsavdelinger og to store-barnsavdelinger, og 16 ansatte fordelt på 14 stillinger. I oktober flyttet barnehagen inn i helt nye lokaler, lokalisert rett bak den gamle. Her har alle både ansatte og barn funnet seg godt til rette

Viktige resultater/tiltak i 2021

Barnehagen har fortsatt sitt arbeid på å skape et godt og trygt sted å leke, lære og være. Målet har vært at alle barn skal få delta i god lek. Vi jobber med lekens betydning for barnets utvikling. Å leke

er kjerne-oppgaven i barnehagen. Gjennom den sosiale leken dannes vennskap og gode relasjoner på tvers av alder, språk og kulturelle bakgrunn. I dette leke-fellesskap legges grunnlaget for læring og sosial kompetanse. De voksne skal være tydelige og nærværende, og alle skal ha en grunnholdning som bygger på respekt og likeverd, lojalitet og raushet. De voksne har fått tilegnet seg god kunnskap, dette gjennom lærende møter og refleksjon, om lek, lekestrategier og engasjerer seg i barns lek. I Kroken barnehage har vi lekekloke voksne.

Vi har klart å flette temaene; *lekeklok barnehage, rommet som den tredje pedagog* (en ny og flott barnehage som har en flyt som støtter opp under rommenes betydning i barns lek og hverdag) og *læringsmiljøprosjektet* sammen på en god måte. Gjennom leken og voksnes deltagelse i barns lek har vi sett sammenhengen mellom disse temaene og hvordan jobbe for å skape et godt og trygt læringsmiljø som forbygger og stopper mobbing og andre krenkelser i barnehagen.

Koronasituasjonen har gitt også dette året store utfordringer for arbeidet vi har gjennom året, men barnehagen har oppnådd et godt, samlet og helhetlig fokus hvor de ansatte gjennomfører kommunens målsettinger etter beste evne.

Nedgang i barnetallet gjorde at barnehagen måtte gjennom enda en runde med nedbemanning, ned fra 15 årsverk til 14. Barnehagen har fysiske rammer for å kunne ta inn flere barn enn antall barn i barnehagen pr.31.desember 2021, men vi ligger nå helt opp mot pedagog- og bemanningsnormen og har derfor ikke hatt kapasitet til ytterligere inntak av barn selv om det er god plass i forhold til antall m2.

6.4.7 Tørdal barnehage

Kort om barnehagen

Tørdal barnehage hadde i 2021 10 barn i alderen 1-6år. Barnehagen er en 1.avdelings barnehage men siden barnehagen fikk flere 1 åringer så ble barnegruppa organisert i 2 grupper for å dekke behovene til de ulike årstrinnene. Barnehagen har 6 ansatte i ulike stillinger fra 20%-100%.

Viktige resultater/tiltak i 2021

Arbeidet med Læringsmiljøprosjektet er fortsatt i gang og personalet jobbet godt med fagstoff og omgjør dette til daglige handlinger med barna. Vi ser at arbeidet gir oss gode redskaper til å jobbe forebyggende i barnehagen. Samtidig har sykdomsperioder satt noe stopper for utviklingsarbeidet vårt. Foreldreundersøkelsen viser at de er fornøyd med barnas barnehagemiljø. Barnesamtaler har blitt utsatt pga sykdomsrunder men er under planlegging. Vi har fått endret innhold på personalmøter slik at nå er det mer IGP og refleksjon som er mer i fokus for utvikling hos personalet.

I høst fikk interkontroll også mer plass på møtene våre i barnehagen og dette har vært en ny start for dette arbeidet.

Bygget i seg selv ville i denne situasjonen kunne gi plass til ytterligere 13 overårige eller 9 underårige barn, men da med behov for økning av pedagoger og bemanning ellers i forhold til lovverket.

6.4.8 Voksenopplæringen

Kort om voksenopplæringen

Drangedal voksenopplæring hadde i 2021 38 elever fordelt på 3 grupper. 5 lærere og 1 rektor.

Høsten 2021 startet vi opp med en forsøksordning med grunnskole med fagene norsk, samfunnskunnskap, naturfag engelsk og matematikk. Målet for denne elevgruppa er grunnskolebevis etter 2 skoleår.

De andre 2 gruppene får undervisning i norsk og samfunnskunnskap.

Hovedmålet for alle våre elever er å bli godt integrert i det norske samfunnet, og at de etter endt skolegang hos oss enten går ut i arbeid eller utdanning.

Viktige resultater/tiltak i 2021

Etter mange år med overskudd endte vi med et lite underskudd i 2021. På grunn av blant annet korona-situasjonen har vi måttet gå til innkjøp av en god del digitale læremidler og lisenser. Vi har også hatt økt vikarbruk. Statstilskudd fra IMDI er svært viktig for vår virksomhet. Dette er vanskelig å estimere siden vi får tilskudd avhengig av hvor mange voksne flyktninger som kommer til kommunen.

Særskilte utfordringer: Mange av våre elever har liten eller ingen skolebakgrunn. Noen kan også ha traumer på grunn av opplevelser i sitt hjemland.

I 2021 fikk vi nye læreplaner i norsk og samfunnsfag, i tillegg til ny integreringslov. Dette krever store endringer i undervisningen. Noen emner er nye (for eksempel *livsmestring*). Det er også krav om 75 timer med samfunnskunnskap (50 tidligere) og raskere progresjon i norskopplæringen.

6.4.9 Kulturskolen

Kort om kulturskolen

Drangedal kommune gir via kulturskolen undervisningstilbud av kvalitet innen kunstfag til barn og ungdom i kommunen. Høsten 2021 var det 85 søkere til kulturskolen. Pr. desember 2021 var det 16 søkere på venteliste.

Kulturskolen hadde følgende undervisningstilbud i 2021: Visuell Kunst, Band/Samspill, Gitar, Vokal, Trommer, Perkusjon, Piano, Keyboard, Bass, Improteater og Kveding. Det blir også gitt ukentlige musikktilbud til elever med spesielle behov. I tillegg til de ordinære tilbudene innen musikk og visuell kunst har kulturskolen videreført samarbeidet med skolene om et kulturskoletilbud på SFO. Det har også vært kulturskoletilbud som har bidratt med ferieaktiviteter for barn og unge.

Kulturskolen har også hovedansvaret for Den kulturelle skolesekken (DKS), Ung Kultur Møtes (UKM) og Drømmestipendet. Det er også et godt samarbeid med lokale kulturaktører og andre enheter i kommunen.

Viktige resultater/tiltak i 2021

2021 ble et positivt år for kulturskolen. Selv om det ble noen begrensninger på grunn av koronasituasjonen ble det gjennomført konserter, utstillinger, samarbeidsprosjekter og ukentlig undervisning i alle fagene. Noe av dette ble gjennomført digitalt.

Kulturskolen er en viktig bidragsyter i forhold til:

- Integreringsarbeid
- Forebyggende arbeid i forhold til mobbing, rus m.m.
- Gir meningsfulle aktiviteter i en vanskelig tid med mye usikkerhet for de unge
- En sosial møteplass for barn og ungdom
- Tilpassede tilbud til barn og ungdom med spesielle behov
- Gir meningsfulle tilbud til unge mennesker i en vanskelig livssituasjon
- Livsmestring. Mange barn og unge i Drangedal har ikke andre mestringsarenaer
- Gjør kommunen til et attraktivt bosted for småbarnsfamilier

Heller ikke i 2021 ble det plass til alle som søkte plass ved kulturskolen. Kulturskolen har også gjennom omstillingsvedtaket for sektoren kuttet 20% stilling for 2022. Dette vil medføre et noe redusert tilbud.

6.4.10 Flyktningtjenesten

Kort om flyktningtjenesten

Flyktningtjenesten hadde 250% stillingshjemler i året 2021.

Tjenesten organiserer bosetting av flyktninger ihht kommunalt vedtak.

Flyktningtjenestens arbeidsoppgaver knyttet til bosetting er etablering, oppfølging, veiledning og koordinering av tjenester flyktingene har behov for i bosettingsfasen og ved behov også utover denne. Tjenesten har også ansvar for tildeling av introduksjonsprogram og oppfølging av deltakere på programmet, ihht Lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere/Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid.

Viktige resultater/tiltak i 2021

Flyktningtjenesten organiserte bosetting av 10 flyktninger i 2021, dette ihht kommunens vedtak, og i tillegg 8 personer på familiegjenforening.

I løpet av 2021 deltok 18 personer på introduksjonsprogram. 6 av disse avsluttet programmet i 2021. Flyktningtjenesten samarbeider tett med voksenopplæringen og NAV vedr deltakere på introduksjonsprogrammet.

6.4.11 Kulturavdelingen

Kort om kulturavdelingen

Kulturavdelingen skal legge til rette for rikt og variert kulturtilbud til kommunens innbyggere og skal stimulere til samarbeid på tvers av kommunale sektorer og med private aktører. Kulturkontoret med en ansatt i 100% stilling skal hjelpe, stimulere og synliggjøre muligheter for det frivillige kulturlivet i Drangedal og også igangsette aktiviteter for ulike målgrupper. Kulturavdelingen består av følgende avdelinger: kulturkontor, bibliotek med eget budsjettansvar, idrettshall med eget budsjettansvar, Tokestua med eget budsjettansvar og ungdomsklubb med eget budsjettansvar.

Følgende områder følges opp av kulturavdelingen: Idrett/sport/friluftsliv/idrettsråd, utleie av Drangedal idrettshall, kulturvern, musikk/dans/teater, litteratur, billedkunst, Tokestua, programmering av kino og ulike kulturuttrykk, biblioteket, tilrettelegging og oppfølging av lag og foreninger/frivilligheten, Ungdomsrådet, ulike arrangement for kommunens innbyggere alene eller i samarbeid med andre aktører og Ungdomsklubb. Kultursjef innehar også rollen som SLT-koordinator og barnetalsperson.

Kulturavdelingen har kultursjef i 100% stilling. I tillegg har Tokestua 1,55 årsverk fordelt på 6 ansatte. Biblioteket har i 2021 hatt 1,20 årsverk fordelt på 2 ansatte og ungdomsklubben har 0,5 årsverk fordelt på 2 ansatte.

Kulturkontoret/Kultursjef i 2021

I pandemiåret 2021 ble det mye skrivebordsarbeid, og særlig bør nevnes forprosjektene *Stedsans Drangedal* og forprosjekt *ny ungdomsklubb og bibliotek* som var spennende og tidkrevende arbeid.

Kulturkontoret søkte Vestfold og Telemark fylkeskommune om støtte til forprosjekt vi kalte *Stedsans Drangedal*, og da vi fikk tilsagn på 60.000 kroner, inngikk vi en intensjonsavtale med Grenland friteater. *Stedsans Drangedal* er et vandreteater som starter på Toke brygge og avsluttes på Drangedal bygdetun. I forprosjektet ble det gjort mange samtaler med kunstnerisk leder v/Grenland Friteater og ulike frivillige lag og foreninger i kommunen. Intensjonen med *Stedsans Drangedal* er at flest mulig drangedøler skal bidra til en spennende, gøy og historisk vandring, og at et slikt samarbeid på tvers av bygder og på tvers av interesser skal sveise innbyggerne sammen på en ny og spennende måte.

Siden ungdomsklubben (Tippen) ble stengt i 2020, startet vi et arbeide med å se etter egnede lokaler i sentrum. COOP-bygget ble ledig og vi så muligheter for at bygget, om kommunen ønsket å kjøpe det, ville kunne huse både ungdomsklubb og bibliotek. Etter at forprosjektet ble lagt fram til politisk behandling, er det nå sektor for Bygg, eiendom og kommunalteknikk som viderefører arbeidet rundt ny lokasjon til ungdomsklubb og bibliotek. Med stengt ungdomsklubb har vi arrangert hallaktiviteter for ungdom en ettermiddag i uka og gratis ungdomskino en kveld i uka. Besøket har vært varierende.

Utdanningsdirektoratet ga alle kommuner tilskudd til å arrangere gratis sommerskole for barn. Vi arrangerte *Sommerlab* for 25 barn fra 5. – 7.trinn, og sommerskoletilbudet ble avviklet på Drangedal 10-årige skole. Alle deltagere fikk gratis lunsj og skyss i tillegg til spennende aktiviteter. Tilbakemelding fra deltagere og foresatte var svært god.

Nettsiden Visit Gautefall har blitt opprettet, og kultursjef har vært tett på utforming og innhold av siden i nært samarbeid med næringssjef Tore Halvorsen og Visit Telemark.

Høsten 2021 ble ordningen «Trygt hjem for en 50-lapp» jobbet fram, og ordningen med nesten gratis hjemkjøring av ungdom 16 – 25 år i helgene blir en realitet fra 1.februar 2022. Prøveordningen skal vare fra 1.februar – 1.september 2022.

Det er i 2021 søkt om eksterne midler til å jobbe fram en kulturminneplan som skal igangsettes 2022. Søknaden til Riksantikvaren er innvilget med kroner 100.000 som utbetales i 2022.

Biblioteket

Drangedal bibliotek hadde i 2021 to ansatte i til sammen 1,20 årsverk, men fra årsskiftet 21/22 blir dette redusert til 1 ansatt i 100% stilling.

Drangedal bibliotek skal ha som oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Biblioteket skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Videre skal biblioteket ved sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Dette i henhold til Lov om folkebibliotek (Folkebibliotekloven) paragraf 1.

I 2021 har biblioteket lånt ut 18131 fysiske dokumenter. Dette er en oppgang på 876 fra 2020. Utlånet av elektroniske medier var på 1358 og dette er en oppgang på 1071 fra 2020.

I 2021 ble Drangedal bibliotek tilbydt å delta som satellitt for Kimen litteraturfestival. I den forbindelse ble det gjennomført et arrangement med Thor Gotaas. Biblioteket gjennomførte også på eget initiativ et forfatterbesøk med Cato Guhnfeldt i Tokestua. Det var til sammen 126 besøkende på de to arrangementene. Biblioteket har i 2021 holdt presentasjon av biblioteket for skoleklasser ved 6 anledninger. Her var totalt 131 elever til stede. Ved 2 anledninger har biblioteket hatt lesestund for grupper av barn fra barnehager. Her har 23 barn vært tilstede.

Tokestua

Tokestua arrangerte, i løpet av året 2021, åtte konserter. Fem av disse med lokale artister. Årets hovedtrekkplaster var konsert med «Oslo Ess». Tokestua har også arrangert ett foredrag og en barneteaterforestilling. I samarbeid med biblioteket har det, i tillegg, blitt arrangert to foredrag. Tokestua har solgt billetter for Bygdetunet ved tre arrangementer.

Et utall kinovisninger og flere kulturarrangementer har enten blitt flyttet på, eller avlyst pga. pandemien. Et flertall av de gjennomførte aktivitetene har vært preget av antallsbegrensninger og et publikum som har vært skeptiske til å samles i kultursalen. Det ble solgt i overkant av 1000 billetter totalt på kulturarrangementer. I normalår (uten pandemi) selger Tokestua 3-4 ganger så mange billetter som i 2021.

Tokestua hadde, i 2021, 32 ordinære kinovisninger samt kinovisninger for ungdom på torsdager som en del av ungdomstilbudet. I vinterferien ble det arrangert tre gratisvisninger for henholdsvis, barn, ungdom og eldre. 650 publikummere besøkte ordinære visninger. I et normalår ligger besøket på om lag 3000 publikummere fordelt på ca. 100 kinovisninger.

Daglig leder har, i løpet av året, utarbeidet ferdig utkast til kulturplan for Drangedal kommune og er involvert i planleggingen av Drangedalsdagen 2022.

Tokestua klarte i 2021 å balansere inntekter og utgifter i henhold til budsjett. Dette ble oppnådd ved å redusere utgiftene til et minimum. Tokestua har forhandlet frem reduserte honorar til artister hvor artist og arrangør deler på den økonomiske risikoen pandemien har ført med seg. Tokestua har også redusert annonseutgifter betraktelig. I tiden fremover blir det nødvendig å øke forbruket på annonser for å få publikum tilbake til kulturlivet.

Tokestua har, i 2021, hatt en gjennomgang av rutiner relatert til HMS og internkontroll.

Drangedal idrettshall

Daglig leder for Tokestua administrerer utleie av hallen på kveldstid og i helger, skolen administrerer bruk i skoletida. Det er vaktmester og teknisk avdeling som besørger vedlikehold og oppgraderinger av hallen. Brukere av hallen er ansvarlige for nødvendig utstyr til egen aktivitet.

Drangedal idrettshall brukes av skolen på dagtid og leies ut til trening og aktiviteter på kveldstid og i helger. Brukere av hallen på kveldstid og helger er Drangedal fotball, turngruppa, volleyballgruppa og åpen hall for ungdom. Hallen kan deles i tre ulike seksjoner og kan derfor brukes av ulike grupper samtidig. Aktiviteter for barn (under 18 år) er gratis. Bruken av hallen i 2021 har delvis vært begrenset av til enhver tids gjeldende smittevernreglement. Oppdateringer på gjeldende smittevernreglement har blitt delt til brukere av hallen.

Idrettshallen utsettes jevnlig for småskala hærverk og forsøpling. I 2021 ble låssystemet i hallen byttet ut for å forebygge nevnte utfordringer, og for å være i samsvar med låssystem på Drangedal tiårige skole.

6.5 Drangedal sammenlignet med andre (KOSTRA – noen like parametere andre ulike)

Nøkkeltall barnehage

	Drangedal 2020	Drangedal 2021	KOSTRA gr.4 2021	Vestfold og Telemark 2021
Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år (prosent)	83,9	78	82,4	86,6
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	91,7	91,7	91,2	93,4
Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år (prosent)	96,3	98,4	96,5	97,5
Antall barn korrigert per årsverk til grunnbemannings, alle bhg (antall)	4,8	5,1	5,3	5,7
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	10,5	11,4	11,7	13,8
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	191 834	191 442	188 371	179 311

Kommentar til noen KOSTRA-tall i tabellen for barnehage

I Drangedal er det flere som velger barnehageplass når barna har blitt over 2 år. Når det gjelder antall barn per årsverk til grunnbemannings har vi nærmet oss snittet for Vestfold og Telemark. Det er samlet sett et litt høyere antall barn i barnehagene i Drangedal i 2021 enn i 2020 og vi har beholdt grunnbemanningen lik som i 2020.

Samlet sett bruker kommunen mer av sitt netto driftsbudsjett på barnehager enn snittet for Vestfold og Telemark og KOSTRA gr.4. Vi har en kostbar barnehagestruktur i forhold til barnetallet i kommunen. Dette medfører mer driftsutgifter per innbygger.

Nøkkeltall grunnskole

	Drangedal 2020	Drangedal 2021	KOSTRA gr.4 2021	Vestfold og Telemark 2021
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent)	10,4	10,8	10,0	8,1
Gruppestørrelse 2 (antall) gir en indikasjon på lærer-tetthet i ordinær undervisning	15,3	15,4	14	16,3
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	41,0	40,4	42,2	42,8
Netto driftsutgifter grunnskolesektor, i prosent av samla netto driftsutgifter (%)	22,5	23,5	17,9	22,5
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor, per innbygger 6-15 år (kr)	146 658	155 326	148 553	124 132

Kommentar til noen KOSTRA-tall i tabellen for grunnskoler

Vi skiller oss noe ut fra de andre når det gjelder antall elever som mottar spesialundervisning. PPT får mange tilmeldinger og har sett et økende behov for sakkyndige vurderinger.

Lærertetthet i Drangedal ligger noe under snittet for Vestfold og Telemark, men over snittet i KOSTRA gr.4.

Drangedal kommune ligger under snittet for KOSTRA gr. 4 og Vestfold og Telemark på gjennomsnittlig grunnskolepoeng. Disse tallene vil for 2020 og 2021 vektlegges mindre betydning da skriftlig eksamen har blitt avlyst grunnet pandemi-situasjonen. Grunnskolepoeng viser standpunkt karakterer satt lokalt av faglærere og i 2020 gikk generelt kommuners grunnskolepoeng

opp. Uten mulighet for en kvalitetssjekk opp mot eksamenskarakterer, er det vanskelig å analysere disse. (Eksamen er også avlyst for 2022.)

Samlet sett bruker kommunen i år som i fjor mer av sitt netto driftsbudsjett på grunnskoler enn snittet for KOSTRA gr. 4 og Vestfold og Telemark. Vi har en kostbar skolestruktur i forhold til elevtallet i kommunen, og dette sammen med antall elever med spesialundervisning, medfører betydelig mer driftsutgifter per innbygger enn andre sammenligningsgrupper.

Nøkkeltall kultur

	Drangedal 2020	Drangedal 2021	KOSTRAgr.4 2021	Vestfold og Telemark 2021
Bibliotek: Utlån per innbygger (antall)	2,6	2,7	3,3	2,5
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	16,7	14,6	19,4	12,0
Besøk per kinoforestilling (antall) ¹	23,1	24,3	16,0	11,7
Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	3,5	4,0	3,3	3,9
Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	2 937	2 451	2 495	2 486

Kommentar til KOSTRA-tall i tabellen for kultur

Det som kan være verdt å merke seg er at biblioteket i Drangedal har et høyere utlån pr. innbygger enn snittet Vestfold og Telemark. Det samme positive resultatet ser vi for andel barn i kommunens kulturskole og for antall besøkende til kino pr. forestilling.

7.0 Helse og velferd, sektor 300

7.1 Beskrivelse av sektoren

Sektor for helse og velferd har ansvar for:

- Barnevern, inkludert enslige mindreårige flyktninger fra januar 2016
- Tjenestekontoret
- Helse/rehabilitering
- Pleie og omsorg
- Psykisk helse og rusomsorg
- Mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Drangedal kommunale kjøkken

Sektoren har 212 ansatte fordelt på 134 årsverk. Tjenestene er i desember 2021, organisert slik:

Endringer i 2021:

Kommuneoverlegefunksjonen er fra juli 2021, styrket, og organisert, som egen tjeneste i Drangedal kommune. Psykisk helse/rusomsorg, og helsestasjon/skolehelsetjeneste er skilt ut som egne enheter, med hver sine ledere fra januar 2021.

7.2 Økonomi

Helse- og velferd legger beslag på en stor del av kommunens samlede økonomiske ressurser. Det er nedenfor gitt en mer utførlig forklaring på regnskapet.

Sektor	Sektornavn	Regnskap 2021	Rev.bud. 21	Avvik	Avvik i %	Bud.reg.	Oppr.budsjett
300	Helse og velferd	129 775 222	130 843 436	1 068 214	0,82	1 967 000	128 876 436

Tabellen viser hovedtallene fra driftsregnskapet for sektor 300

Oversikt økonomisk resultat sektor 300 med merknader:

Tjenester	Regnskap	Avvik i forhold til rev. budsjett	Andel sektors budsjett	Merknad
Helsetjenester Helsesykepleier, legekantor, legevakt, kommuneoverlege, fysio- friskliv	16,4 mill.	Merforbruk 0,8 millioner.	12 %	Det har påløpt merutgifter både til kommuneoverlege, legekantor og helsesykepleiertjenesten i forbindelse med oppfølging av pandemien. Deler av dette er finansiert med ekstra midler til sektor. Merforbruk ut over dette, er knyttet til: - Avregning kommuneoverlege fra 2020, ført i 2021 - Tapt refusjon til fysioterapitjenesten fra Helfo. Klage fra kommunen avvist. - Gjestepasientoppgjør for både 2020 og 2021, er ført på 2021. - Lavere tilskudd enn budsjettet, til «Styrking av skolehelsetjenesten».
Pleie- og omsorg Hjemmebasert Heimesjukepleien, heimehjelp, BPA, Myrveien bofellesskap, Gudbrandsveien og Neslandstunet bokollektiv, psykisk helse og rusomsorg, dagsenter	58,2 mill.	Balanse	44 %	Området hjemmebaserte tjenester går i balanse, men det er verdt å merke seg følgende: - Hjemmesjukepleien har også 2021 et betydelig merforbruk knyttet til økte behov. Det er en målsetting at innbyggerne skal få bo hjemme, når de ønsker dette, og det støtter våre tjenester opp under. - Svikt i tilskudd, som var budsjettet på Neslandstunet - Psykisk helse og rusomsorg har vært styrket med ekstra tilskudd fra Statsforvalteren. - Både innenfor heimehjelp, BPA og i Myrveien bofellesskap, har det i perioder vært drift med underbemanning. Ikke alle har fått de tjenester de har vedtak på til enhver tid. Utfordrende vikarsituasjon.
Pleie og omsorg Institusjon Drangedal sjukeheim og Lauvåsen	34,5 mill.	Merinntekter/ mindreforbruk 0,8 millioner	26 %	- Merinntekter salg av plasser til Skien kommune, ca 500 000,- kr. - Dobbel utgiftsbudsjettering av svangerskapsvikariat i Lauvåsen, ca. 300 000,- kr. Inntekter for salg av plasser, medfører at netto utgiftsnivå for institusjon, er kunstig lavt.
Barnevern	10,5 mill.	Merforbruk 0,16 millioner	8 %	Ingen store uforutsette behov i 2021 har gitt et resulterer nær opp til balanse.
EMF	- 1,4 mill.	Mindreforbruk 0,73 mill.		Større effekt av avvikling, enn budsjettet.
Forvaltning, støttetjenester Tjenestekontor, omsorgsstønad, støttekontakter, avlastning, grønn omsorg, Drangedal Produkter,	9,7 mill.	Merforbruk 0,23 millioner	7 %	Det er økte behov innenfor tjenestene, omsorgsstønad, støttekontakt og grønn omsorg, med et merforbruk på ca. 400 000,- kr. Dette er delvis dekket inn ved sykefraværsrefusjoner, der det ikke har vært tatt inn vikar.

krisesenter mm.				
Administrasjon	- 2,7 mill.	Merinntekt 0,5 millioner		Ansvar er budsjettet med netto inntekt fordi refusjon for ressurskrevende tjenester bokføres her. Refusjon for ressurskrevende tjenester ble 0,7 mill. høyere enn budsjettet i 2021. Merforbruket på drift er derfor 0,2 mill.

Samlet sett, er det et hyggelig resultat for sektor, med 0,82 % positivt avvik, for regnskapet i 2021.

Dette skyldes i hovedsak større effekt av avviklingen av Bolig for enslige mindreårige flyktninger, enn budsjettet. Bemanning i Gudbrandsveien bokollektiv ble avviklet fra desember 2021, mens det var budsjettet for bemanning hele året. Vi har leid ut flere institusjonsplasser enn budsjettet, og derav fått økte inntekter. Det blir høyere refusjon for ressurskrevende tjenester, enn budsjettet.

Årsmeldingen har de siste årene inneholdt en egen oversikt over utvikling i kostnadsnivået ved barneverntjenesten, og dette er også lagt inn i årets årsmelding. I og med at barnevernreformen igangsettes fra januar 2022, vil det være særlig viktig, å følge denne utviklingen tett, de nærmeste årene. Barneverntjenesten er ikke ut over dette, omtalt i årets årsmelding. Dette med bakgrunn i at det nå leveres årlig [kvalitetsmelding](#) til kommunestyre fra barneverntjenesten. Denne meldingen gir grundig informasjon om barnevernets drift, utfordringer og utvikling.

Utgiftsnivå barnevern:

ÅR	2021	2020	2019	2018	2017
Netto utgift	10,5 mill.	13,2 mill.	10,3	9,0 mill.	7,6 mill.

Koronakostnader:

Sektorens koronarelaterte utgifter i 2021 har beløpt seg til 1,7 millioner kroner. De vesentligste kostnadene har gått til koronavaksinering, smittesporing, smittevernutstyr og styrking av kommunelegefunksjon i perioder. Sektoren har fått godtgjort 1 225 000,- kr. av dette, ved styrking gjennom kommunestyrevedtak.

Gjennom året er det god budsjettkontroll i sektor.

7.3 Tjenesteproduksjonen – overordna for sektoren

Sektor rapporterer årlig inn i IPLOS-registeret, vedtaksbasert tjenesteyting i sektor:

BRUKERE SOM HAR MOTTATT TJENESTE - ANTALL PER TJENESTETYPE OG ÅR

Tjenestetype (Antall mindre enn 5 er skjult)	2020	2021	Endring %
Antall brukere totalt	417	424	1,7 %
Helsetjenester i hjemmet	311	322	3,5 %
Praktisk bistand - daglige gjøremål	144	135	-6,3 %
Bolig som kommunen disponerer for helse- og omsorgsf...	113	102	-9,7 %
Trygghetsalarm	104	96	-7,7 %
Matombringing	95	94	-1,1 %
Praktisk bistand - opplæring - daglige gjøremål	66	59	-10,6 %
Langtidsopphold i institusjon	54	56	3,7 %
Støttekontakt	46	42	-8,7 %
Tidsbegrenset opphold - annet	40	36	-10,0 %
Dagaktivitetstilbud	35	33	-5,7 %
Tidsbegrenset opphold - utredning/behandling	31	28	-9,7 %
Tidsbegrenset opphold - habilitering/rehabilitering	17	29	70,6 %
Avlastning utenfor institusjon	11	11	0,0 %
Avlastning i institusjon	9	11	22,2 %
Omsorgsstønad	8	8	0,0 %
Lokaliseringsteknologi (GPS)	7	8	14,3 %
Kommunal øyeblikkelig hjelp - døgnopphold	5		0,0 %
Praktisk bistand - brukerstyrt - personlig assistanse			
Dagopphold i institusjon			
Nattopphold i institusjon			
Bruk av tvang psykisk utviklingshemning - planlagte tiltak			
Bruk av tvang psykisk utviklingshemning - nødssituasjoner			
Helsehjelp med tvang			
Elektronisk medisineringsstøtte			

Digitalt tilsyn

7

0,0 %

Det er små tall, som får forholdsvis store prosentvise utslag, uten at det representerer stor effekt i daglig drift. Det er likevel verdt å merke seg svak nedgang i flere støttetjenester til hjemmeboende, som praktisk bistand, trygghetsalarm, støttekontakt og dagtilbud. Helsetjenester i hjemmet øker,

samt totalen av alle typer korttidsopphold i institusjon. Det blir viktig å følge med på denne utviklingen, for å se om det er tilfeldig, eller representerer en mer tydelig utvikling.

Prioriterte kvalitetsindikatorer, viser at Drangedal har gjennomsnittlig langt bedre resultater enn landet, spesielt for brukere på langtidsopphold i institusjon.

BRUKERE PÅ LANGTIDSOPPHOLD - ANTALL OG ANDEL PER 31.12

	2020	2021	Landet (2020)
Antall brukere langtidsopphold per 31.12	35	34	32 484
Andel med legemiddelgjennomgang i perioden	94 %	100 %	58 %
Andel med alle funksjonsvariabler kartlagt i perioden	100 %	100 %	92 %
Andel med ernæringskartlegging i perioden	100 %	97 %	46 %

HJEMMEBOENDE BRUKERE - ANTALL OG ANDEL PER 31.12

	2020	2021	Landet (2020)
Antall hjemmeboende brukere per 31.12	284	293	269 065
Andel med alle funksjonsvariabler kartlagt i perioden	84 %	75 %	69 %
Andel med kartlegging av opplysninger om bolig/hjemmesituasjon	100 %	100 %	91 %
Andel med registrering om individuell plan	87 %	84 %	79 %
Andel med ernæringskartlegging (helsetjenester i hjemmet)	54 %	45 %	15 %

Sektorens rapportering på prioriterte oppgaver, som ble beskrevet i budsjettet for 2021:

Prioriterte oppgaver	Status
Robust og bærekraftig økonomi	
Trygg og tillitsskapende avvikling av heldøgns bemannet tjeneste i Gudbrandsveien bokollektiv, både for beboere, pårørende og ansatte	Heldøgns bemanning avviklet fra og med desember 2021. Alle ansatte ivaretatt i henhold til kommunens rutine for omstilling. Alle beboere ivaretatt med forsvarlige tjenester. Har fått noe tilbakemeldinger om for dårlig/sein informasjon til pårørende og beboere.
Forberede en ivaretagende sluttavvikling av Bolig for enslige mindreårige flyktninger	Er fulgt opp etter egen plan.
Forberede prosjektet «Integrerte hjemmetjenester»	Ikke igangsatt
Nedtrekk i ressurser ved tjenestekontor/boligkontor	Er gjennomført
Salg av institusjonsplasser til Skien kommune, frem til november 2021	Salg av 4 plasser hele året, og 2 ekstra plasser en periode i høsthalvåret 2021. Kapasiteten på institusjonsplasser er så god, at det lar seg forsvare å videreføre fortsatt salg av plasser.
Følge opp rapporteringer og søknader på tilskudd, som er beregnede inntekter i budsjett	Er fulgt opp i tråd med regelverk. Tilskuddsrammene har vært redusert, og sektor har derfor mottatt ca. 400 000,- kr. i mindre tilskudd enn budsjettet på disse tilskuddene.

Trygg oppvekst i Drangedal	
Videreføre styrking av helsesykepleiertjenesten	Er gjennomført, og ytterligere styrket med 0,2 årsverk
Opprettholde miljøterapeutstillingen på DTS	Er opprettholdt
Etablere arbeidsgruppe for forberedelse av barnevernreformen	I regi av kommunedirektørene, kommunalsjefene og barnevernleder, ble det avklart, hva som skulle prioriteres.
Fortsatt jobbe godt i barnevernet, slik at undersøkelser blir gjennomført innen frist	Barnevernet rapporterer ingen fristbrudd i 2021.
Etablere Helsestasjon for ungdom i løpet av 2021	Helsestasjon for ungdom åpnet i september 2021.
Gi tilpassa helse- og omsorgstjenester til barn og unge	Det avdekkes økte behov blant barn og unge for helse- og omsorgstjenester. Økte tjenester til målgruppa.
Bidra i arbeidet med bedre tverrfaglig innsats for barn og unge	Har deltatt i styringsgruppa for BTI gjennom året. Sektor er representert i BTI arbeidet.
Rekruttere psykologkompetanse	Ikke gjennomført.
Aktive eldre i Drangedal	
Tydelig brukermedvirkning i utarbeidelse av plan for kvalitetsreformen «Leve hele livet» i Drangedal kommune. Sak til kommunestyre første kvartal 2021.	Både Eldrerådet og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, har vært hovedaktører i planprosessen. Plan for kvalitetsreformen ble vedtatt av kommunestyre, våren 2021.
Iverksette planarbeid for utvikling av området ved Doktormyra – aldersvennlig kommune	Ikke igangsatt
Dreie tjenestetilbudet til ivaretagelse av behov i eget hjem. Utvikle tjenestene ved bedre pårørendestøtte, bruk av frivilligheten og velferdsteknologi.	Har fått tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet, til utarbeidelse av en helhetlig plan for pårørendestøtte. Arbeidet vil bli gjennomført i 2022. Har fått tilskuddsmidler fra Statsforvalteren, til innovasjonsprosjekt «Skrøpelige eldre». Arbeidet er påbegynt, og videreføres i 2022. Erfarer økning i tjenester til hjemmeboende, både i form av hjemmesykepleie og tidsbegrensede rehabiliteringsopphold på institusjon.
Håndtere pandemien	
Etablere smittevernlager i henhold til statlige føringer	Er etablert
Ukentlige oppdateringer til ledere og nøkkelpersonell i sektor	Ble gjennomført første halvår 2021
Etablerte og kjente smittevernrutiner i sektor	Dette har vi blitt gode på
Følge opp testing, smittesporing, karantenering og isolering - rapportering	Dette blei vi også gode på – etablerte smittesporingsteam i vakt, tok i bruk eget elektronisk program, for både smittesporing og vaksinerings i løpet av våren 2021. Legekontoret har stått for all testing i kommunen. Kommuneoverlegen har hatt tett samarbeid med smittesporingsteamet om informasjon og oppfølging av smittede innbyggere.
Gjennomføre massevaksinerings raskt og effektivt i tråd med nasjonale føringer	Er gjennomført – se egen omtale i årsmeldingen
Bidra til informasjon til befolkningen	I regi av beredskapskoordinator, har kommunens hjemmeside og facebook side, blitt brukt aktivt til informasjon
Stabil tilgjengelighet til kommuneoverlegefunksjon for organisasjonen	Kommuneoverlegefunksjonen har vært styrket i perioder. Fra og med juli, ble samarbeidet med Kragerø kommune om felles kommuneoverlege avsluttet. Kommunestyret økte kommuneoverlegestillingen fra 20 % til 40 %, og kommuneoverlegen er nå i egen kommunes regi.
Ansatte i sektor har ønsket stillingsstørrelse	
Statusoppdatering til Hovedutvalg og Administrasjonsutvalget første halvår 2021	Er levert 65 % av ansatte i sektor har ønsket stillingsstørrelse
Sektoren sikrer forsvarlig drift	
Revidering av kompetanseprofil for sektoren i løpet av første halvår 2021	Ikke gjennomført
Følge opp internkontrollprosjektet	Er gjennomført, levert rapport

7.3.1. Viktige resultater for sektor i 2021

- Årsresultat, mindreforbruk/merinntekt: 1 068 214,- kr.
- Sykefravær 9,5 % - knapt vært høyere noen gang.
- 97 % av ansatte med pasientnært arbeid tok koronavaksine i 2021
- 7 598 koronavaksiner ble satt på Drangedals innbyggere i 2021. Kun en dose kastet!
Vaksinearbeid er gjennomført i 45 av årets 52 uker. Erfarer et bunnsolid, godt samarbeid på tvers i hele kommuneorganisasjonen for å få dette til.
- Drangedal Idrettslag og Røde Kors har vært viktige medspillere i vaksinearbeidet.
- Kommunale tjenester og kommunens innbyggere har fått utvidede muligheter til digital kommunikasjon, først og fremst gjennom SMS varslinger, vaksinetimebestillinger på nett, og e-konsultasjoner med fastlege.
- Avsluttet interkommunalt samarbeid om kommuneoverlegefunksjon, økt kommuneoverlegefunksjonen til 40 % stilling i egen regi.
- Rekruttert ny fastlege og ny tilsynslege til Drangedal Sjukeheim.
- Helsestasjon for ungdom, åpnet i september 2021.
- Kjøpt inn egen bil for rullestoltransport.
- Etablert digitalt tilsyn på natt, som supplement til våken nattevakt, i Lauvåsen, demensavdeling.
- Fått tilskuddsmidler for å styrke omsorgen for skrøpelige eldre.
- Eldrerådet arrangerte middag for rundt 100 hjemmeboende eldre, ved hjelp av tilskuddsmidler fra Statsforvalteren
- Heldøgns bemanning i Gudbrandsveien bokollektiv ble avviklet i desember 2021.
- Dagsenteret for eldre flyttet fra Stemmenveien 6, til Gudbrandsveien 8, i desember, og utvidet tilbudet fra 2 til 4 dager, pr uke.

7.4 Koronapandemien

Koronapandemien har påvirket prioriteringer og drift i sektoren gjennom hele året. Tiltak og oppgaver er kontinuerlig statlig styrt under en pandemi, men det er i kommunene de fleste oppgaver skal løses og følges opp. Det blei i 2021, registret totalt 100 smittede innbyggere, og 71 av disse blei smitta i november og desember. Mesteparten av året var således ganske rolig på smittefronten, men den viktige jobben med å få vaksinert innbyggerne, krevde mye ressurser og tett oppfølging. Oppsummeringen av året, viser at vi gjennomførte vaksiner i 45 av årets 52 uker, 7 598 doser blei satt, og kun en dose blei kasta. Vaksinedekningen ved årets slutt, var meget god:

Aldersgrupper	1. Dose	2. Dose	3. Dose
Andel av hele befolkningen	81,6 %	76,3 %	28,7 %
12-15 år	79,7 %	6,6 %	-
16-17 år	86,5 %	76,6 %	-
18-24 år	92,9 %	90,0 %	5,3 %
25-39 år	90,0 %	86,0 %	10,7 %
40-44 år	89,5 %	85,3 %	13,4 %
45-54 år	93,9 %	92,2 %	19,5 %
55-64 år	95,0 %	94,1 %	26,3 %
65-74 år	93,8 %	93,8 %	80,4 %
75-84 år	95,0 %	95,0 %	94,5 %
85 år og eldre	92,5 %	92,5 %	82,5 %

Helsesykepleier Andrea Verhees med de første vaksinedosene.

Første vaksinedose ble satt 10. januar 2021 på Klas Solberg.

Klargjøring til første vaksineringsrunde på Drangedal sjukeheim.

Fra V Siv Anita Hagen Jonskås, Kjersti Odden, Kari Vendla Aasen, Walter Gdynia og Marianne Brosdal.

Massevaksinering i gang på Klubbhuset.

Dette er noen av den store gjengen som har bidratt gjennom året. Mye arbeid har vært lagt ned både i planlegging, forberedelse, gjennomføring og oppfølging.

Frem til juni var det fokus

på vaksinering av gruppene 65 år og eldre, samt yngre med underliggende sykdom. Fra begynnelsen av juni ble aldergruppene fra 65 år og yngre invitert til massevaksinering i takt med hvor mye vaksiner vi fikk levert hver uke. De store leveransene fikk vi først fra andre halvdel av juli, og da blei det vaksinert i snitt 300 personer pr dag, en til to dager i uka. Drangedal kommune har kun vaksinert med Pfizer vaksinen, med unntak av 160 vaksinedoser av Astra Zenica vaksinen, som ble brukt til ansatte i helsesektoren. AZ vaksinen ble stoppet av myndighetene, da den viste seg å kunne ha svært alvorlige bivirkninger. En stor takk til Røde Kors, som har stilt opp med vakter ved hver vaksinering, og Drangedal Idrettslag, som har stilt klubbhuset til disposisjon i hele perioden.

7.5 Tjenesteproduksjonen – rapport fra enhetene

7.5.1 Bolig- og Tjenestekontoret

Kort om enheten

Bolig- og Tjenestekontoret er en forvaltningsenhet som ivaretar saksbehandling og tildeling av helse- og omsorgstjenester. I tillegg ivaretas den kommunale forvaltningen på startlån, boligsosiale tilskudd, bostøtte og utleie av kommunale boliger. Tjenestekontoret har funksjon som koordinerende enhet i kommunen. Bolig- og tjenestekontoret har en sentral rolle i sektorens forvaltning av de lovpålagte oppgavene, og blir «døra inn» til de ulike tjenestetilbudene. Søknader saksbehandles individuelt i tråd med vedtatte tjenestebeskrivelser, og herunder balansere behov, lov-krav og tilgjengelige ressurser

Tjenestekontoret har systemansvar for fagprogrammet Visma Profil og ivaretar oppdatering og utvikling, meldingsutveksling samt journalhåndtering og tilgangsstyring for ansatte og 320 brukere/pasienter i fagprogrammet. Det tilrettelegges for fakturering fra fagprogrammet samt rapportering til IPLOS/KPR.

Her er en oversikt på den sentrale tjenesteproduksjon i enheten:

Saksbehandling og saksbehandlingstid, helse- og omsorgstjenester i Visma Profil					
	2021	2020	2019	2018	2017
Antall saker innvilget	491	494	482	388	321
Antall saker avslått	10	13	4	15	5
Antall saker avsluttet uten behandling	9	14	12	44	56
Totalt antall saker	510	521	498	447	382
Antall brukere innvilget	268	285	261	223	198
Antall brukere avslått	8	12	4	14	5
Antall brukere avsluttet uten behandling	8	14	12	38	51
Totalt antall brukere	279	292	270	249	228
Gj.snitt behandlingstid innvilget	12	14	11	16	20
Gj.snitt behandlingstid avslått	14	27	102	34	76
Gj.snitt behandlingstid avsluttet uten behandling	17	21	98	14	26
Gj.snitt behandlingstid	13	15	14	16	22

Boligsosiale virkemidler:

Årstall	Startlån, tilsagn		Etableringstilskudd		Tilpasningstilskudd		Prosjektering og utredningstilskudd
	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Sum og antall
2021	12 000 000	14	200 000	11			
2020	7 000 000	7	300 000	5			
2019	6 000 000	11	1 000 000	4		3	40 000 x 1
2018	6 000 000	10	800 000	2	150 000	0	40 000 x 1
2017	6 000 000	11	300 000	4	40 000	1	40 000 x 1
2016	4 000 000	8	665 000 (disp fra tidl.)	2	150 000	1	

Fra 2020 inngår tilskuddsmidler i rammeoverføringen til kommunene.

Bostøttesøknader søkes primært digitalt, og saksbehandles videre av Boligkontoret før de avgjøres av Husbanken

Husstander	Bostøtte				
	2021	2020	2019	2018	2017
Søknader	138	133	148	141	144
Utbetalinger	106	117	119	122	127

Kommunale boliger:

Kommunen disponerer pr 31.12.21 - 137 boliger til utleie. Antallet har i løpet av 2021 blitt redusert fra 149. Dette beror på avvikling av avtalen med Måkeredet på fem utleieenheter i Stemmenveien 33 og endringer i avtalen med Drangedal boligstiftelse vedrørende Gudbrandsveien bokollektiv som har gitt en reduksjon på syv utleieenheter.

Viktige resultater og særskilte utfordringer

- Bolig- og Tjenestekontoret er sterkt involvert i oppfølging av Helse – og velferdsplan 2018 – 2027. Denne setter rammer for satsningene i enheten.
- Bolig- og tjenestekontoret har en ramme på 4,7 årsverk etter en innsparing på 0,6 årsverk i 2020. Det har vært en krevende bemanningssituasjon ved Boligkontoret, der vi har vært sårbare i ivaretagelse av de økonomiske oppgavene.
- Enheten er ansvarlig for å rapportere på PU-midler, tilsvarende kr 11,5 mill for 2020.
- Enheten rapporterer på ressurskrevende tjenester for å sikre tilskudd til kommunen, tilsvarende kr 7,2 mill i 2020 og estimert kr 6 mill for 2021.
- Det er inngått en oppfølgingsavtale med konsulentfirmaet Sødermann for gjennomgang av beregningene på ressurskrevende tjenester og fortsette arbeidet med å forankre rapporteringen i de ulike avdelingen som ivaretar disse tjenestene.
- Kommunen har ikke hatt overliggerdøgn på sykehuset i 2021.
- Helse- og velferd har hatt en klage i 2021 som ble oversendt Statsforvalteren, der kommunens vedtak ble stadfestet.
- Koronaen har i mindre grad påvirket tjenesteområdet, og avdelingen har i hovedsak opprettholdt tjenesteproduksjonen og ivaretatt løpende oppgaver:
 - Anbefalte smittevernhenstusyn er fulgt, og har inngått i daglige rutiner.
 - Det er tilrettelagt for hjemmekontorløsning, der alle ansatte har fått arbeids pc med VPN-tilgang til fagprogrammer. Dette har vært benyttet i liten grad, da arbeidets art best ivaretas i det faglige miljøet på kontoret.
 - Kartleggingsbesøk hos pasienter har vært gjennomført i tråd med gjeldene smittevernhenstusyn.
 - Alle ansatte har fått installert Teams, og andre aktuelle kommunikasjonskanaler for å ivareta nødvendige møter og kurs digitalt, og dette er tidsbesparende tiltak.
 - Enheten har hatt en sentral rolle i informasjon til befolkningen under korona pandemien og deltok fram til oktober i kommunens smittesporingsteam.
- Boligsosial handlingsplan 2015 – 2020 var planlagt revidert i 2020. Grunnet bemanningssituasjonen ved kontoret ble dette arbeidet nedprioritert. Det er på ny spilt inn behov for gjennomgang av boligsosiale oppgaver for å avklare rammer, ansvar og roller. Arbeidet er pågående.
- Kommunen kjøper tjenester av Drangedal Sparebank for etablering og utbetaling av startlån i henhold til gjeldende avtale.
- Husbanken har utviklet digitale løsninger for søknad og saksbehandling av boligsosiale virkemidler som forenkler og kvalitetssikrer saksbehandling og forvaltning av disse midlene.

7.5.2 Drangedal sjukeheim/Lauvåsen

Kort om enheten

Sykehjemmet har 49,3 årsverk fordelt på 3 sykehjemsavdelinger og 1 avdeling for renhold og vaskeri. I tillegg er det 0,6 årsverk fordelt på to leger. Av totalt 46 plasser er 6 plasser forbeholdt pasienter på korttid. 14 plasser i avdeling Lauvåsen er forbeholdt pasienter med demenssykdom. Behovet for korttidsplasser har økt betraktelig de siste årene. Årsaken til økningen er at pasienter med komplekse sykdomstilstander skrives raskere ut fra sykehuset. Rehabilitering blir også i mye større grad ivarettatt av kommunehelsetjenesten.

Viktige resultater og særskilte utfordringer i 2021

- Drangedal sjukeheim åpnet alle institusjonsplassene høsten 2021 og 6 pasienter flytter fra Gudbrandsvei Bokollektiv til Drangedal sjukeheim.
- I 2021 har det vært 55 pasienter på langtidsopphold og 125 på korttidsopphold
- Utleie av 4-6 institusjonsplasser til Skien kommune resulterte i merinntekter.
- Ansatte fikk økt stillingsprosent grunnet årsturnus og uønsket deltid ble redusert.
- Det er mange som avslutter livet sitt på sykehjemmet og kompetanse på lindrende pleie er god. I 2021 var det 35 pasienter som døde på sykehjemmet.
- Drangedal kommune fikk tilskudd til aktivitetstilbud og besøksverter på sykehjem i 2021. Deler av dette tilskuddet ble brukt til besøksverter. Besøksverter bidro til aktiviteter på avdelingene som baking, lesing, bingo etc. En gruppe pasienter reiste til Bygdetunet og fikk servering og omvisning. En koselig og minneverdig stund
- 17 personer gjennomførte utdanningen ABC- demens.
- Smitteverntiltak og kompetanseutvikling i forhold i pandemien
- Har hatt høyere sykefravær enn vanlig, 15,1 % i Lauvåsen og 11,4 % på sjukeheimen

7.5.3 FH-boligene – Myrveien bofellesskap

Kort om enheten

FH-boligene er et bofellesskap med 14 leiligheter og 1 avlastningsleilighet, tilknyttet heldøgns personal og tjenester. Det er 35 ansatte fordelt på ca 24 årsverk.

Viktige resultater og særskilte utfordringer

- Høsten 2021 fikk boligen gjennomslag til å kjøpe en brukt bil med plass til rullestolbruker og elektrisk rampe. Dette har vært svært etterlenget både av beboerne og personalet. Vi kan nå gi alle beboerne et mer variert tilbud utenfor boligen, for eksempel bilturer og turer utenfor kommunen.
- FH-boligen har deltatt i «Akuttkjedeprojektet i Telemark» og vi har anskaffet oss en akuttksekk som er lett tilgjengelig for personalet. Alle ansatte fikk gjennomført opplæring høsten/våren 2020/2021. Akuttksekken er med på å øke pasientsikkerheten og den faglige kvaliteten i tjenesten.
- Covid-19 pandemien har i 2021 preget boligen. Sykefraværet i 2021 kom på 10.4 %. Som følge av dette har det periodevis vært utfordrende å opprettholde en forsvarlig bemanning.
- Annen utfordring FH-boligene har, er rekruttering av personale. Tjenestemottakerne blir eldre, somatiske tilstander øker og behovet for høyskolepersonell øker i tråd med dette. Et av punktene i handlingsplanen er å øke kompetansen i boligen. Ved naturlige avganger vil stillinger bli omgjort til høyskolestillinger. Dette vil bidra til å øke kompetansen i boligen. Vi opplever at det kan være utfordrende å få kvalifiserte søkere.

Vi har fokus på å øke kompetansen blant personalet.

- ✓ En vernepleier startet i 2020 på en masterstudie i adferdsvitenskap og er planlagt ferdig høsten 2022
- ✓ Leder i FH-boligen har gjennomført nasjonalleiderutdanning for primærhelsetjenesten på BI.
- ✓ 5 av personale har hatt livredningskurs i vann
- ✓ 6 av personalet har startet opp «Mitt livs ABC-kurs» i 2021.

7.5.4 Hjemmetjenesten

Kort om enheten

Hjemmetjenesten består av hjemmesykepleien og dagsenter for eldre.

Det er 34 ansatte fordelt på ca 20 årsverk. Hjemmesykepleien server ca 100 hjemmeboende pasienter og har ca 75 trygghetsalarmer som hjemmesykepleien må rykke ut til ved alarmer. På dagsenter for eldre er det 15 pasienter som har vedtak.

Foto: Privat

Et utvalg av hjemmetjenesten sine biler

Viktige resultater og særskilte utfordringer

- Vi har totalt 8 biler som hjemmesykepleien disponerer. Av disse har vi to hybridbiler og en el-bil. Vi har godt samarbeid med bilverksted på teknisk som bidrar til at vi følger opp at vi er en trafiksikker kommune.
- Hjemmesykepleien har deltatt i akuttkjedeprosjektet i Telemark. Alle ansatte har derfor akuttsekker med seg hjem til pasientene og sekkene er hyppig i bruk noe som øker pasientsikkerhet og den faglige kvaliteten i tjenesten.
- Utfordringer i forhold til covid-19 gjorde at vi måtte ha høyt fokus på smittevern og hvordan vi kunne levere best mulige tjenester til pasienter under pandemien. Det ble innført gode rutiner for å kunne håndtere en pandemi og ansatte ble raskt innkjørt i nye rutiner og måter å jobbe på.
- Vi har i 2021 gitt gode og forsvarlige helsetjenester til hjemmeboende pasienter. Det har også i 2021 vært behov for lindrende pleie og behandling av hjemmeboende pasienter i livets siste fase. Tjenesten er ikke fullt ut rigget for dette, blant annet fordi det ikke er sykepleier på natt. Innimellom klarer vi likevel å følge pasientene helt til livets slutt, men dette krever utstrakt planlegging og at nok sykepleiere kan stille opp ekstra i disse periodene.
- Vi har i 2021 hatt stort arbeidspress på grunn av høy pågang av pasienter og deres behov for hjemmebaserte tjenester. Tiltak for å håndtere den store pasientmengde var å øke bemanningen med en ekstra kveldsvakt fast i bemanningsplanen.
- Høsten 2021 var Arbeidstilsynet hos hjemmesykepleien for å føre tilsyn på at vi fulgte kravene i arbeidsmiljøregelverket. Vi fikk varsel om pålegg på følgende; opplæring for

ansatte i håndtering i vold og trusler og vurdering av om arbeidstidsordningene er fullt forsvarlig. Begge påleggene er oppfylt innenfor tidsfristen.

7.5.4.1 Hjemmehjelp

Kort om enheten

Det er 6 ansatte i totalt 2,7 årsverk som utfører denne tjenesten.

Hjemmehjelp tildeles den som ikke helt eller delvis kan utføre nødvendig husarbeid selv.

Opprettholdelse av brukerens egenmestring skal være sentral, noe som betyr at hjemmehjelperen ikke skal overta gjøremål som den enkelte bruker kan utføre selv.

Hjemmehjelpa utfører nødvendig renhold i de rom som til daglig er i bruk. Kommunen har lagt seg på en standard der rengjøring i hovedsak utføres hver 14. dag, der oppgaver som støvtørring, støvsuging, vask av bad, toalett og gulv, samt sengeskiift er prioritert.

Det kreves egenbetaling for tjenesten og denne blir beregnet ut i fra den samlede inntekt i husstanden.

Viktige resultater og særskilte utfordringer

- Førende politikk nå, er at folk skal bo hjemme lengst mulig. Dette fører til at også flere får tjenesten hjemmehjelp. Det var i desember -21, 86 hjemmeboende personer som hadde vedtak om vanlig hjemmehjelp. 11 av disse har hjemmehjelp hver uke.
- Utenom de 86, har 3 hjemmeboende personer hjemmehjelp som avlastning og 4 andre personer har vedtak om «praktisk bistand med opplæring». Dette er tjenester som er gratis.
- Fra desember 2021 fikk hjemmehjelpa også ansvaret for å gi hjemmehjelp til de som bor i Gudbrandsvei og på Neslandstunet.
- Første del av 2021 var ganske normal, til tross for korona- epidemien. Andre halvdel av året var utfordrende på grunn av mye sykefravær, spesielt rundt juletider. Da var det heller ikke tilgang på vikarer. Dette førte til at mange hjemmehjelpsbrukere ikke fikk tjenesten de hadde vedtak om.

7.5.4.2 Personlig assistanse /Brukerstyrt assistanse / Prosjekt

Kort om enheten

Drangedal har flere enkeltpersoner som har tjeneste organisert på denne måten. Dette er en alternativ organisering av praktisk og personlig hjelp for funksjonshemmede som har behov for hjelp i dagliglivet. Det er brukere under 67 år som kan søke om denne tjenesten.

Forutsetningen for BPA er at bruker selv (eller pårørende) kan være arbeidsledere for sine assistenter. Bruker må ha egeninnsikt og kunne definere sine egne behov, samt lære opp og veilede assistentene i hvordan hjelpen bør gis.

Dersom bruker ikke klarer/har evne til å organisere tjenesten, kan de få hjelp til dette. Omfanget av tjenesten bestemmes ut fra hva kommunen ville ha ytt gjennom de ordinære tjenestene som f.eks. heimesjukepleie, støttekontakt og heimhjelp.

Det fine ved denne ordningen er at brukeren kan bo i egen bolig til tross for store hjelpebehov og ikke være avhengig av det offentlige hjelpeapparatet. Dette gir den enkelte bruker et mer selvstendig liv.

Disse tjenestene har heldigvis blitt lite påvirket av korona på grunn av at bruker og ansatte har fungert som en kohort.

7.5.5 Neslandstunet bokollektiv

Kort om enheten

Neslandstunet bokollektiv har 14 leiligheter fordelt på to avdelinger. Vi er 14 fast ansatte fordelt på ca. 9 årsverk.

Viktige resultater og særskilte utfordringer

- Covid-19 epidemien har også i 2021 gitt oss utfordringer men vi har likevel greidd å ha fokus på beboerne og deres fysiske så vel som mentale helse. Da våre beboere har tilhørt samme kohort/husstand har vi kunnet gjennomføre diverse aktiviteter som bingo, trim, høytlesning og vaffelkos gjennom hele året. Vi prøver å få til litt baking med beboerne på avdelingen og før jul bakte vi julekaker. I tillegg fikk vi til en tur til Brokelandsheia i sommer.
- Vi har hatt et godt samarbeid med pårørende og har klart å møte de fleste ønsker om besøk. Dette har vært viktig for å hindre isolasjon og ensomhet hos beboerne.
- To medarbeidere har fullført videreutdanning i psykisk helsearbeid. Dette gjør at vi i større grad kan møte beboeren på alle dens behov.
- Vi har startet på oppgradering av teknisk utstyr og har nå kunnet ha kurs via Teams på nett og har hatt oppstart med pasientnett.
- Neslandstunet har fått nye bilder på veggen sponset via Neslandsvatn Vel, tatt av den lokale fotografen Sven Andersen. I tillegg har vi startet jobben med oppussing av lokalene. Bygget vårt blir snart 20 år gammelt og vil ha behov for videre oppgradering av lokalene fremover.
- Vi har hatt en fast gjest gjennom vinteren, et rådyr. Det har gitt mye glede og mange samtaler.

Foto: Privat

7.5.6 Helsestasjon/skolehelsetjeneste/EMF

Kort om enheten/avdelinga

Avdelingen har totalt 3,89 årsverk. 0,6 av dem har i 2021 blitt finansiert med tilskudd fra Helsedirektoratet. I tillegg har vi helsestasjonslege og fysioterapeut. Vi har totalt hatt 30 fødsler, som har blitt fulgt opp i for- og etterkant.

Antall skole-elever som har gått til samtale med skolehelsetjenesten har vært høyere enn før, og vi har fulgt opp 24 elever med jevnlig faste samtaler gjennom hele året. 32 elever har fått skolestartundersøkelse og 62 elever i 8.klasse fikk gjennomført individuell helsesamtale med helsesykepleier.

Viktige resultater og særskilte utfordringer

- Ifølge våre nasjonale retningslinjer skal nyfødte få besøk av jordmor innen 3 dager og av helsesykepleier innen 10 dager etter hjemkomst. I vår kommune har kun 6 nyfødte fått besøk av jordmor innen fristen. Årsaken ligger delvis på koronasituasjonen, men man kan heller ikke se bort fra utfordringen som en liten stillingsprosent har når slike frister skal overholdes. 28 av de 30 nybakte familier har hatt hjemmebesøk av helsesykepleier innen 10 dager etter hjemkomst.
- Helsestasjon har videre gjennomført konsultasjoner og barnevaksinasjoner etter Helsedirektoratets Helsestasjonsprogram.
- Helsesykepleierne har deltatt på de ulike samarbeidsarenaer som vi blir invitert inn til, slik som BTI-forum, knutepunktgruppa, FFB (Fagforum for barnehagene), det ny-etablerte FFS (Fagforum for skolene) og psykososialt team på Drangedal 10-årige. I tillegg har vi 2 ganger i året møte med Grenland familievernkontor og lederen vår deltar på nettverket for ledende helsesykepleiere i Telemark.
Miljøterapeuten er med i MOT og Læringsmiljøprosjektet.
- Vi har fått gjennomført helseundersøkelse av alle flyktningfamilier som har kommet til vår kommune i 2021.
- I høst vaksinerte helsesykepleierne 525 innbyggere mot influensa på fellesdagene. Med dette slår vi rekorden som ble satt i fjor med 460. I tillegg har vi satt noen influensavaksiner på helsestasjon og skolen etter individuelle avtaler.
- Også i år har det gått mye ressurser til håndtering av Covid-19. To av våre helsesykepleiere har vært nøkkelpersoner i koronavaksineringen.
Smittesporingsteamet ble avviklet i mars.
- Det har blitt gjennomført noen endringer i lokalet, slik at helsestasjon har nå et avskilt veierom, noe som er i tråd med de nye retningslinjene.
- Vi har videre bistått skolene med undervisning i kosthold og fysisk aktivitet i 3. trinn, pubertet i 6. trinn og seksualundervisning i 10. trinn.
- Vi har deltatt på foreldremøte i 8. trinn og undervist de foresatte i den tredelte hjernen og toleransvinduet.
- Vi presenterte resultatene fra Ungdata-undersøkelsen på et åpent møte for alle foresatte til ungdomsskole-elever og kjørte foredraget «I hodet på en tenåring» på storskjerm.
Ungdata-resultatene for 2021 har gitt oss en pekepinn på hva skolehelsetjenesten må ha fokus på, nemlig alkohol og rus. Som et tiltak ift dette har vi deltatt i opplæringen «elever og rus» i regi av KORUS Sør. I etterkant har vi utarbeidet en opplæringspakke som vi ønsker å gjennomføre i 10. trinn.
- Høst 2021 har vi hatt jentegruppe med opplæring i psykologisk førstehjelp på 4. trinn på Drangedal 10-årige.
- Skolehelsetjenesten har også økt sin tilgjengelighet ved Tørdal skole.
- To av våre ansatte har startet videreutdanning i helsesykepleie.

Helsestasjon for ungdom (HFU)

- Høst 2021 startet vi opp med dette nye tilbudet for ungdommer fra 12-23 år. Vi holder åpent hver tirsdag fra 14.30-19.00. Hittil har det vært få som har benyttet seg av tilbudet. Vi strever litt med å bli kjent blant målgruppa. Det er kun jenter som har henvendt seg til HFU så langt og de fleste henvendelser dreier seg om prevensjon.

EMF Bolig

Avdelingen har fortsatt ansvar for 5 enslige flyktninger som kom til Norge som mindreårige. Alle er over 18 år nå, men de har fått vedtak om ettervern etter barnevernloven. Ungdommene bor på hybel i Skien. Boligen har blitt nedbemannet trinnsvis og det er totalt 0,6 årsverk pr 31 desember 2021. Ungdommene blir individuelt fulgt opp av egen primærkontakt.

Vi har ikke hatt sykefravær, da de ansatte har fleksitimer.

7.5.7 Fysio-/ergoterapi, Frisklivssentral, Rehabiliteringsteam, Velferdsteknologi, Hjelpemidler Kort om enheten

Enheten har 7 ansatte fordelt på 5,4 årsverk: 3,0 fysioterapi, 1,0 ergoterapi, 0,4 vernepleier, 0,4 psykiatrisk sykepleier, 0,4 logoped og 0,2 ernæringsveileder

Viktige resultater og særskilte utfordringer

- Tjenestene har også 2021 vært preget av Koronapandemien og de tilpasningene det har krevet av oss.
- Fysioterapi, ergoterapi, rehabilitering, hjelpemiddelformidling og velferdsteknologi har fungert så normalt det går an innenfor restriksjonene, men med tidvis svært høyt påtrykk og økte behov for våre tjenester.
- Hjelpemiddelformidling tar mye tid og vi merker at kommunen må ha flere større hjelpemidler på eget lokalt lager, da hjemmeboende har større og mer akutte behov enn før. Vi har også hatt utskifte av teknisk vaktmester, noe som påvirket produktiviteten i tjenesten en stund. Oppfølgingen av velferdsteknologien er tidkrevende og vi ser at dette fort kan gå på bekostning av andre oppgaver i avdelingen
- Rehabiliteringsteamet har hatt en annen sammensetning i deler av året pga. en langtidssykemelding. Tilskuddsmidler fra fylkeskommunen har gjort at vi kunnet knytte ernæringsveilederen vår tettere på teamet. På slutten av året fikk vi også inn en sykepleier med logopedikompetanse, disse to har gitt oss et bredere tilbud enn før.
- I frisklivstilbudet har nedstenginger og store variasjoner i restriksjoner, gjort at spesielt gruppetilbudene våre har vært vanskelige å få kontinuitet i. Utegruppene har stort sett gått som planlagt, men innegruppene har måtte være på pause eller hatt strenge smitteverntiltak og mindre gruppestørrelse. Hovedansvarlig fysioterapeut har derfor brukt tid og tilskuddsmidler til å øke kompetansen innenfor tilbud til mennesker med psykiske utfordringer.

7.5.8 Drangedal legekontor

Kort om enheten

Drangedal legekontor består av fire fastlegehemler i privat praksis. En lege har i tillegg kommunal stilling, 0,2 årsverk er knyttet til institusjon og 0,2 årsverk er knyttet til helsestasjon. Kontor- og laboratoriepersonalet er kommunalt ansatt og utgjør 3,2 årsverk.

Walter Gdynia har gått av med pensjon som fastlege, og blitt ansatt som kommuneoverlege. Markus J Eisinger fra Nederland overtok denne hjemmelen oktober 2021.

Legekantoret har i 2021 hatt et hektisk og krevende år. Det har også dette året gått mye ressurser til koronapandemien med oppgaver som testing, oppfølging, smittevern, samt kontroll av innreiseregisteret.

Viktige resultater og særskilte utfordringer

- Oppgradering av inventar.
- Smittevern, testing og register av innreisende.
- Konsultasjoner utført: 11 715 inkludert Ep-konsultasjoner og Ep-kontakter.
- Sykebesøk: 228
- Laboratoriekonsultasjoner- forhåndsbestilte: 2571

7.5.9 Drangedal kommunale kjøkken

Kort om enheten

Drangedal kommunale kjøkken er liten avdeling med 3 årsverk fordelt på 4 personer i faste stillinger.

Vi lager mat til 11 avdelinger og mat til dagsenteret for eldre 4 dager i uken, og 3 dager i uken for dagsenteret for psykisk helse. Vi produserer ca. 90-100 porsjoner om dagen

Vi lager også mat til møter i kommunen på bestilling. Vi har full kost til 70 pasienter når alle avdelingene er fulle.

1. 12 2021, ble Gudbrandsveien bokollektiv avviklet med egen bemanning, og dagsenter tilbudet ble flyttet dit. Vi leverer nå frokost, middag og påsmurt kveldsmat til som valgte å bli boende igjen der.

Viktige resultater og særskilte utfordringer

- Kjøkkenet har en stabile arbeidsstokk og ansatte som har jobbet i mange år på kjøkkenet, vi leverer gode tjenester med få ressurser og har et godt økonomisk pluss resultat i 2021
- Korona har ikke påvirket vår avdeling noe særlig i 2021
- Kjøkkenet vil trenge en del oppussing fremover av lokalene.
 - Utfordringen i 2022 kan bli at matprisene kan få en unormal sterk økning.

7.5.10 Psykisk helse og rusomsorg

Avdelingen for rus og psykiatri har hatt en markant økning på ca. 30 % antall brukere i 2021. Økningen startet i 2020 og fortsatte i 2021. Alle har mottatt tilbud og fått oppfølging gjennom en hektisk hverdag preget av Korona.

Kort om enheten

Enheten består av 9 ansatte fordelt på 5,9 årsverk. Enheten har ansvar for drift av dagsentertilbud psykisk helse 3 dager pr uke, og aktivitetstilbud på Tippen 5 dager pr uke. I tillegg tilbys psykisk helsehjelp i form av støttesamtaler og bistand til dagliglivets gjøremål, både i hjemmet og i egne lokaler.

Viktige resultater og særskilte utfordringer

- Avdelingen har gjennomført opplæring i PEF (Psykoedukativt familiesamarbeid).
- Avdelingen har i løpet av 2021 gått tilbake til tilnærmet normal drift etter coronaen.
- Personal situasjonen har vært stabil, og lite fravær fra ansatte har bidratt til stabilitet i en krevende tid.
- Avdelingen har tilbudt fleksible løsninger for oppfølging igjennom hele corona tiden.
- Alternative løsninger med gåtur, telefon, treffpunkt gjennom digitale løsninger har bidratt til at tjenester har blitt gitt på en god måte.
- Dagsentrene har hatt store utfordringer knyttet opp mot faren for smitte, men har opprettholdt tilbudet igjennom hele 2021.
- Økningen i antall brukere i tjenesten har vært markant blant de yngre (18-30 år) målt opp mot tidligere år.

7.6 Drangedal sammenlignet med andre - KOSTRA

	Drangedal	Drangedal	Kostragr. 04	Vestfold og Telm.
Nøkkeltall for helse og omsorgstjenester	2020	2021	2021	2021
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	378,4	384,7	431,8	338,1
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	85,3	83,1	78,4	78,9
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	40,7	33,8	33,6	27,8
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	43,6	48,3	45,2	48,7
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	11,7	14,8	11,3	9,8
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	0,55	0,63	0,49	0,66
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	10,8	11,7	12,8	11,8
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	11,8	12,9	11,4	9,4
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	44,9	48,1	59,3	50,2
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	5,5	5,9	6,3	6,1
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	30,6	32,5	38,2	37,7
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)	36647	38058	42505	33946

Tabellen viser ulike økonomi og kvalitetsparametere for helse- og omsorgstjenestene i kommunen

Helsetjenestene har blitt styrket i 2021. Dette fremgår av både økte legetimer på sykehjem, økte legeårsverk, økt fysioterapiårsverk (antagelig noe feil i tallene her) og økte årsverk i helsestasjon- og skolehelsetjeneste. Andelen av kommunens nettoutgifter til helsesektoren, overskrider likevel ikke tilsvarende andel i andre kommuner.

Det er fortsatt tydelig at Drangedal kommune prioriterer omsorgstjenestene i mindre grad enn andre kommuner.

Det er en betydelig nedgang i andelen innbyggere over 80 år, som mottar hjemmetjenester. Dette har sammenheng med nedtrekket av leiligheter i Gudbrandsveien bokollektiv, og at flere av disse beboerne flyttet inn på institusjon. Det gjenspeiles også i økningen i andelen 80 år og eldre, som bor på institusjon. Det er ikke nødvendigvis en heldig utvikling, og til dels i strid med kommunens strategi, for å legge til rette for å bo lengst mulig i eget hjem.

Nøkkeltall: Psykiatri og helse	Drangedal	Drangedal	Kostra gruppe 04	Vestfold og Telem.
	2020	2021	2021	2021
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (helse- og omsorg) (antall)	9,6	9,3	6,8	6,6
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	14,5	14,2	10,4	10,9
Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	2,5	2	3,2	2,7
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer (prosent)	5,3	13,6	5,3	11,5
Netto driftsutg. til tilbud til personer med rusproblemer pr. innb. 18-66 år (kr)	346,4	974,2	165,8	501,8

Tabellen viser ulike økonomi og kvalitetsparametere for psykiatritjenestene i kommunen

Drangedal kommune har god kompetanse innen psykisk helse og rusomsorgsfeltet. Når det gjelder andelen netto utgifter til personer med rusproblemer viser KOSTRA tallene stor endring fra 2020 til 2021. Dette lar seg ikke forklare på annen måte, enn at det må ligge noe feil til grunn for rapporteringen. Det har ikke vært vesentlige endringer i denne tjenesten i 2021, med unntak av en midlertidig styrking, som ble finansiert av tilskudd fra Statsforvalteren.

	Drangedal	Drangedal	Kostra gruppe 04	Vestfold og Telemark
Nøkkeltall: Barnevern	2020	2021	2021	2021
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbygger 0-22 år (kr)	12952	9506	9410	8559
Barn med melding ift. innbyggjarar 0-17 år (prosent)	5,4	3,4	4,6	4,7
Prosentdelen barn med undersøking ift. innbyggjarar 0-17 år (prosent)	4,3	3,6	4,9	4,3
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-22 år (prosent)	5,2	4,1	3,7	3,3
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøking eller tiltak (kr)	78397	68147	59454	61944
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	519200	417579	390587	429003
Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader (prosent)	93	100	88	97

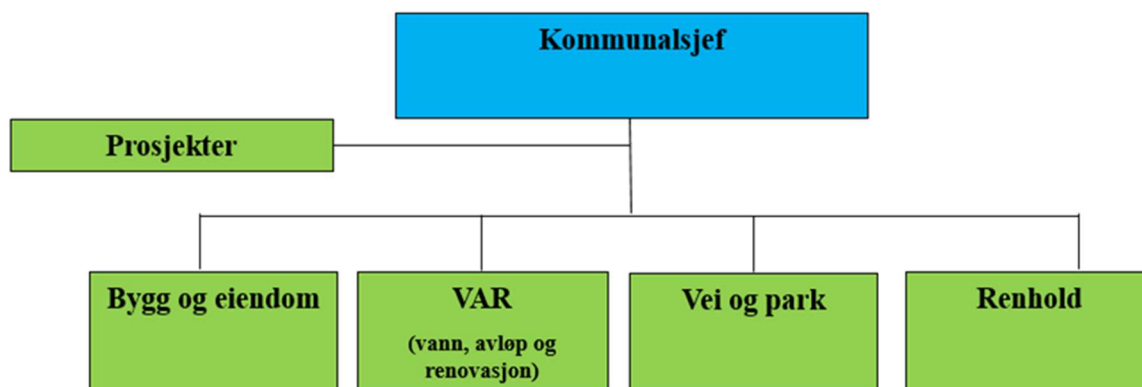
Tabellen viser ulike økonomi og kvalitetsparametere for det barnevernet. Merk at kostnadene til drift er påvirket av at dette er interkommunalt samarbeid.

Det er godt levert med ingen fristbrudd på behandlingstid i undersøkelser, og det viser en solid jobb, som er gjort etter tilsynet i 2020. Det er også en utgiftsdemping på alle områder i tjenesten,

sammenlignet med 2020. Dette kan ha sammenheng med en nedgang både i andelen av bekymringsmeldinger, andelen av undersøkelser og andelen barn med tiltak. Selv om det er nedgang i andelen barn med barnevernstiltak, ligger dette på noe høyere nivå enn andre kommuner. Driftsutgifter pr barn, som er plassert av barnevernet, har også en stor reduksjon. Det er grunn til å følge med på om andelen bekymringsmeldinger og derav undersøkelser fortsetter å være avvikende lav, og være oppmerksom på hva dette kan skyldes. Det er en positiv utvikling, hvis det er et resultat av bedre jobb med tidlig innsats og bedre tverrfaglig samarbeid, som har vært prioritert i kommunen, men det synes å være for tidlig å trekke slike konklusjoner. I motsatt fall, kan det være grunn til bekymring, hvis manglende bekymringsmeldinger til barneverntjenesten, skyldes at tjenesten oppleves lite tilgjengelig for eksempel.

8.0 Bygg, eiendom og kommunalteknikk, sektor 400

8.1 Beskrivelse av sektoren

Kommunalområdet Bygg, eiendom og kommunalteknikk har ca. 45 ansatte fordelt på fire fagavdelinger ledet av avdelingsledere.

Sektoren har et bredt spekter av fagfelt med forvaltnings- og drift/vedlikeholdsoppgaver innen renhold, vann, avløp, veier, bygninger, eiendom samt ansvar for renovasjon, geodata, oppmåling og eiendomsskattekontor.

8.2 Økonomi

Sektor	Sektornavn	Regnskap 2021	Rev.bud. 2021	Avvik	Avvik i %	Bud.reg.	Oppr.budsjett
400	Bygg, eiendom og kommunalteknikk	10 736 846	7 851 574	-2 885 271	-36,75	1 848 500	6 003 074

Tabellen viser hovedtallene fra driftsregnskapet for sektor 400

I 2021 fikk sektoren et avvik på 2 885 271 kr. I dette avviket ligger et «overskudd» på ca. 1,6 mill. kr. avsatt til selvkostfondet for avløp. Etter overføring av brann og feiervesen til GBR IKS har vi fortsatt utfordringer med for små budsjett til å oppfylle økonomiske forpliktelser. I 2021 er det et overforbruk mot brannvesen med ca. 0,5 mill. kr. I tillegg ser vi at klimarelaterte kostnader som vinterdrift er i stadig økning noe som vi ikke fullt ut klarer å dekke inn gjennom årlige budsjett. I 2021 brukte vi ca. 0,8 mill. kr. mer enn budsjettet på vinterdrift.

Oversikt økonomisk resultat sektor 400 med merknader

De enhetene som viser et mer- eller mindreforbruk på 100 000 kr i forhold til revidert budsjett forklares kort:

Tjenester	Regnskap	Avvik i forhold til rev. budsjett	Merknad
1413 Fjernvarme	-111 916	Merforbruk 413 884	Skyldes hovedsaklig større innkjøpskostnader på virke og meir enn dobling av strømutgiftene til drifta.
1414 Bygg og eiendomsforvaltning	-1 019 547	Mindreforbruk 508 794	Skyldes i hovedsak at avd. har gått med vakanse 1 - 2 stillinger gjennom året.
1511 Ledelse og administrasjon	2 022 155	Mindreforbruk 133 858	Skyldes feilbudsjettering. Lå inne med for høyt budsjett til strøm tilsvarende mindreforbruket.

1514 Kart og oppmåling	-108 354	Mindreforbruk 661 004	Skyldes vakanse 1 årsverk.
1521 Andre tiltak på boligsektoren	28 825	Mindreforbruk 181 174	Skyldes få/ingen godkjente søknader om tilskudd spredt boligbygging.
1531 Kommunale veier	5 284 745	Merforbruk 1 234 705	Skyldes i hovedsak høyere utgifter til brøyting, drivstoff og strøm enn budsjettert. I tillegg er utgiftene til riving av Hestehagen 2 ført her uten budsjett.
1562 Produksjon av vann	2 017 900	Mindreforbruk 793 741	Skyldes lavere lønnskostnader og mindre forbruk av tjenester og materiell. Må ses i sammenheng med 1563 Distribusjon av vann.
1563 Distribusjon av vann	-9 944 410	Merforbruk 410 856	Skyldes økte kostnader til kjøp av tjenester og materiell. Betydelig merinntekt gebyrer reduserer merforbruket. Må ses i sammenheng med 1562 Produksjon av vann.
1565 Avløpsrensing	5 469 114	Merforbruk 2 032 316	Skyldes økt kostnader til Norkart (lisenser), tjenester og materiell. Må ses i sammenheng med 1566 Avløpsnett. Ca. 1,6 mill av merforbruk skyldes avsetning til selvkostfond.
1566 Avløpsnett	-9 775 576	Merforbruk 219 319	Skyldes økte kostnader til vedlikehold, service, tjenester og materiell. Betydelig merinntekt gebyrer reduserer merforbruket. Må ses i sammenheng med 1565 Avløpsrensing.
1567 Renovasjon	-255 039	Merinntekt 255 039	Budsjettert med 9 313 000 kr overført til IATA og 9 574 000 kr i gebyrer fra abonnenter. Ikke budsjettert med egne inntekter.
1568 Feiervesen	290 922	Merforbruk 290 922	Budsjettert for lite tilskudd til GBR.
1569 Brannvesen	5 418 210	Merforbruk 495 209	Budsjettert for lite tilskudd til GBR samt noen «overgangskostnader» som ikke er budsjettert.
1570 Renhold	8 292 961	Merforbruk 360 430	Skyldes i hovedsak for lave budsjett til innkjøp av rengjøringsmateriell.

Vi ser en utvikling innenfor teknisk sektor hvor kostnadsveksten knyttet til innkjøp av varer og tjenester er betydelig høyere enn det som våre budsjetter tar høyde for. Dette gjelder for alle de tunge driftsområdene bygg, vei, vann og avløp. Konsekvensen av denne utviklingen er at den daglige drifta må prioriteres slik at funksjonene opprettholdes mens vedlikeholdet nedprioriteres som igjen gir kortere levetid og behov for reinvesteringer raskere enn det som vil være optimalt.

8.3 Tjenesteproduksjonen – overordna for sektoren

Det er arbeidet målrettet med strategi og tiltak for å oppnå god balanse innenfor selvkostområdene og få flere kunder på våre kommunale VA-anlegg.

Det er brukt store ressurser i løpet av 2021 for å komme i mål med kommunalt vann og avløp til flere hyttefelt på Gautefall. Dette gjelder Lia, Midtstrandlia og Laukfjell. Økonomiske beregninger viser at dette er utbygginger som etter relativt kort tid vil bidra positivt inn i selvkostregnskapet for vann og avløp. Kommunalt VA til Brattsbergheia ble bygd i 2020 og i 2021 kunne 128 nye abonnenter få offentlig vann og kloakk.

For de andre områdene er kommunen i gang med ekspropriasjon for å få tilgang til grunn slik at arbeidet kan starte opp.

Sektorens rapportering på prioriterte oppgaver, som ble beskrevet i budsjettet for 2021:

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi som grunnlag for et godt og forutsigbart kommunalt tjenestetilbud.

Prioriterte oppgaver	Status
Tilpasse sektorens driftsnivå til økonomiske rammer og behov	Utført så langt det har vært mulig i 2021. Krevende budsjetter ift. brann/GBR og vinterdrift samt underbudsjetter ift. renhold og vedtatt renholdstandard har ført til avvik på ca. 1,2 mill kr. I tillegg er det overført ca. 1,6 mill. kr. til selvkostfond for avløp.
Bidra med presise grunnlag for politiske prioriteringer	Utført
God planlegging og gjennomføring av investeringsprosjekter	Utført. Ingen store overskridelser av budsjetttrammene for vedtatte investeringsprosjekter.
Iverksetting og gjennomføring av kommunestyrets vedtak	Er gjennomført i den grad kapasitet og avklaringer har tillatt.

Måltrettet satsing på tiltak som kan bidra til et godt omdømme og en positiv samfunnsutvikling i kommunen.

Prioriterte oppgaver	Status
Bidra til å bygge ny barnehage i Kroken kostnadseffektivt og med god kvalitet	Er gjennomført innenfor tids- og kostnadsramme.
Bidra til å etablere attraktive boligtomter som er klare til bygging når ny E18 kommer	Er under planlegging pr. 2021.
Lavere kommunale avgifter. Gjennomføre full utbygging av vann og avløp på Gautefall	Utført. VA-gebyrene senket med 10% i 2021 i forhold til 2020. Full utbygging av VA-Gautefall er under gjennomføring. Avklaringer ift. ekspropriasjon gir utsettelse til 2022.
Leverer tjenester i kommunen på en effektiv måte med god kvalitet gjennom fokus på tjenstedesign og -utvikling	Utført. Sektor jobber kontinuerlig med forbedring av «våre» hjemmesider og informasjon og tjenester ut mot innbyggere og brukere. Bedre info vedr. VA-gebyrer og ledige kommunale boligtomter.

HMS-mål i sektoren; hindre sykdom, forebygge arbeidsulykker og sykefravær. HMS og IA arbeidet vårt skal fremme inkludering, arbeidsglede og trivsel."

Prioriterte oppgaver	Status
HMS og IA arbeidet skal være en integrert del av den daglige driften i sektor	Fulgt opp gjennom møter og daglig drift. Ledermøter, avdelingsmøter, AMU, stillingsbank, samarbeidsmøter mm.
Sikre rekruttering med nødvendig kompetanse	Rekruttering i 2021 har sikret sektoren nødvendig kompetanse.
Arbeide målretta med kompetanseheving og organisasjon	Kompetansehevingsplan og andre tiltak løpende gjennom året. Særlig fokus på anskaffelser.
Gjennomføre IK-prosjekt i sektor med mål om å bla. kartlegge risiko	Har fulgt opp internkontrollprosjektet initiert av Kommunedirektør, er gjennomført og levert rapport. Eget IK-prosjekt på sektor er under gjennomføring.

Til enhver tid har vi ca. 20-30 større og mindre investeringstiltak gående med budsjettamme ca. 100 mill. kr. Sektor 400 ved kommunalsjef har hatt ansvar for rollen som prosjektansvarlig i majoriteten av de vedtatte investeringsprosjektene. Videre har sektoren hatt ansvar for å engasjere intern eller ekstern prosjekt- og byggeledelse.

Vi har mål om ingen arbeidsrelaterte skader på egne ansatte. Dette har vi klart, ingen skader! Det har også vært et mål å levere tjenester i kommunen på en effektiv måte med god kvalitet. Vi er godt i gang med å forbedre internkontroll i hele sektoren. Dette jobber vi kontinuerlig med.

Vestfold og Telemark kommunerevisjon IKS gjennomførte i 2021 forvaltningsrevisjon med tema «Offentlige anskaffelser» som hadde særlig fokus mot sektor 400. Resultatet av revisjonen ga oss noen forbedringspunkter å arbeide videre med.

Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn ift. «Lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter» uten avvik.

Sektoren har kjøpt tjenester gjennom interkommunale samarbeid. For sektor 400 dreier dette seg eksempelvis om:

- VA-Gautefall (Nissedal)

8.4 Tjenesteproduksjonen – rapport fra enhetene

8.4.2 Bygg og eiendom

Kort om Bygg og eiendom

Enheten hadde 6 ansatte med ansvar for drifts- og forvaltningsoppgaver som omfatter kommunale bygninger, eiendom og byggeprosjekter samt geodata, oppmåling og eiendomsskattekontoret.

Aktiviteten Gautefall er fortsatt god, men det er også merkbar oppgang på fradeling av hyttetomter andre steder i kommunen.

Geodataavdelingen bistår også Plan og VA med oppdateringer av sine databaser. I tillegg hjelper også byggesaksavdelingen med å føre tiltak og oppdatere matrikkelen.

I følge FDV avtale (forvaltning, drift og vedlikehold) inngått mellom Drangedal kommune og Statens Kartverk, har kommunen også ansvaret for ajourhold og oppdatering av en del kartbaser og leverer oppdaterte data til Kartverket.

Etter nytakeringen av Drangedal kommune i 2020 kom det inn ca. 150 klager. Noen er behandlet, andre venter fortsatt på behandling. Grunnet kapasitet er det leid inn ekstern hjelp til dette arbeidet slik at arbeidet avsluttes i 2022.

Viktige resultater/tiltak i 2021

Bygg

- Bygging og åpning av nye Kroken Barnehage.
- Oppstart prosjektering Drangedal Aktivitetshus (Ny Ungdomsklubb og nytt bibliotek)
- Riving av Hestehage 2 iht. reguleringsplan.
- Arkivrom på kommunehuset er oppgradert iht. krav fra Arkivverket.
- Utbedret toalett og vaskerom kommunehuset.
- Startet arbeidet med å tilrettelegge for boligtomter i Bråtheia (Prestranna) og i Løbbedalen (Neslandsvatn)

Eiendomsskattekontoret

- Innkommet ca. 40 klager på eiendomsskatten i 2021. Klagene behandles fortløpende.
- I 2021er det vedtatt 59 nye eiendomsskatteobjekter med virkning frå 01.01.2022.

Geodata/Oppmåling

- Avdelingen har i 2021 behandla ca.140 saker som omfatter gjennomføring av forskjellige typer oppmålingsforretninger.
- Det er etablert 2 nye boligtomter.
- Ellers saker som fradeling av tilleggstomter, innløsning av festetomter, grenseoppganger, sammenslåinger, arealoverføringer og andre type oppmålingssaker.
- Matrikkelføre alle krevde og gjennomførte jordskiftesaker, det samme gjelder grunnerverv til offentlig vei, utvidelse av eksisterende eller ny veggrunn.

8.4.3 Renhold

Kort om Renhold

Enheten har ca. 15 fast ansatte fordelt på ca. 12 årsverk som har ansvar for daglig renhold samt forvaltningsoppgaver knyttet til fagområdet. Enheten utfører sin drift etter standard Insta800.

Som i 2020 har 2021 hovedsakelig vært et år der renholdsavdelingen har måttet justere sin drift som følge av koronasituasjonen.

Koronapandemien har gitt enheten økte arbeidsoppgaver, primært mot helsesektoren men også i skole/barnehage. Det har vært et merkbart vedvarende behov for renhold grunnet korona og det har også økt press på de ansatte. Det er merkbart at de ansatte er slitne.

Viktige resultater/tiltak i 2021

- Renholdsavdelingen bygger struktur for beder utnyttelse av våre ressurser.
- Mange bygg har krav om ferdigstilt renhold 08.30 som gir utfordringer ift. å utnytte fulltidsstillinger på en best mulig måte.
- Vi arbeidet for å rendyrke tjenesten ved avvikle arbeidsoppgaver som har «hengt» igjen fra gammelt av og som ikke primært er en renholdsoppgave. Dette kan gi mulighet for beder kvalitet og omfang på vår primærtjenester.
- Økt renhold og dyrere varer har gitt utfordringer med budsjett.
- Flere eldre maskiner har havarert men vi har greidd å erstatte disse ved omdisponeringer fra andre ansvar innen sektoren.
- Økning oppgaver og krav i renholdsavdelingen. Ført til et større press på renholderne.

8.4.4 VAR (Vann, avløp og renovasjon)

Kort om VAR

Enhet for VAR har ansvar for drift, vedlikehold og forvaltning av fagområdene drikkevannforsyning, avløpsrensing og renovasjon. Avdelingen består av en avdelingsleder og tre driftsoperatører.

Viktige resultater/tiltak i 2021

- VA- Bratsbergheia er ferdigstilt og tatt i bruk. 130 nye abonnenter til kommunalt vann og avløp.
- VA-Midstrandlia og Haukelikjenn er igangsatt.
- VA-Lia er igangsatt.
- VA-Langmyr til Gautefall RA, anlegget er driftsklart og tatt i bruk.
- Ekspropriasjon for fremføring av VA ledninger på Gautefall er innvilget, og arbeider på 44/1 igangsettes våren 2022.
- Planlegging av nytt felles renseanlegg i Nissedal og fordelingsprinsipper.
- Overtakelse VA-Holte. Gjennomføres 2022.
- Påbegynt omfattende jobb med drifts og vedlikeholdsplan for VA.
- Påbegynt ny hovedplan for vann og avløp Drangedal kommune.
- Trinn to avløp eldre bebyggelse Neslandsvatn igangsatt.
- Digitalisere informasjon om vann og avløps ledningsnett.
- Avdekt behov for økt kapasitet på Hennseid RA og lagune Sandvann grunnet nye boligtomter.

8.4.5 Vei og park

Kort om Vei og park

Enhet for Vei og park består av en driftsleder tre maskinførere en stilling på service/verksted. Avdelingen har ansvar for kommunalt veinett og belysning knyttet til dette samt alle kommunens friluftsområder. I tillegg har verksted ansvar for maskinparken.

Viktige resultater/tiltak i 2021

- GS-vei og «Hjertesona» på Neslandsvatn er ferdig.
- Friluftsområdet Kåsmyra Badeplass i Kjosens er ferdigstilt og tatt i bruk.
- Fortau langs Rådhusparken ble påbegynt høsten 2020 og tatt i bruk 2021.
- Anskaffet robot-beitepusser til vedlikehold av gressareal i friluftsområdene.
- Utført hogst lang deler av Stengerveien. Siste del av planlagte oppgraderingstiltak på Stengerveien utført 2021.

8.5 Drangedal sammenlignet med andre (KOSTRA – noen like parametere andre ulike)

I Kostragruppe 04 er det 66 kommuner, bla. Drangedal, Kviteseid, Siljan og Vegårshei.

	Drangedal kommune	Drangedal kommune	Kostragruppe 04	Vestfold og Telemark
Nøkkeltall: Renovasjon, vannforsyning og avløp	2021	2020	2021	2021
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr)	2 514	3 370	2 872	2 724
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr)	5 881	6 534	4 932	3 573
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	6 899	7 665	4 930	
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (%)	32,8	32,3		35,5

Tabellen viser årsgebyrer innen VAR for Drangedal og sammenlignbare kommuner.

Drangedal kommune har mange anlegg (vannverk og renseanlegg) fordelt på få abonnenter. Dette gjør seg utslag i forholdsvis høyere årsgebyr enn Kostragruppe 04 og de andre kommunene i Vestfold og Telemark.

	Drangedal kommune	Drangedal kommune	Kostragruppe 04	Vestfold og Telemark
Nøkkeltall: Samferdsel	2021	2020	2021	2021
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for av alle kommunale veier (prosent)	5,4	5,4	10,6	17,1
Andel kommunale veier og gater med belysning av alle kommunale veier og gater (prosent)	47,3	47,3	39,8	69,3
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke av alle kommunale veier og gater (prosent)	70,3	70,3	45,2	19,0
Brutto investeringsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kr)	357	267	1 019	951
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kr)	1 958	1 653	1 729	1 202
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km (kr)	108 324	90 932	99 747	162 588

Tabellen viser nøkkeltal for kommunale veger sammenlignet med andre kommuner

Drangedal kommune bruker langt mindre netto driftsutgifter på egne kommunale veier (drift, vedlikehold og investeringer) sammenlignet med gjennomsnittet for Vestfold/Telemark fylke. Dette kan være indikasjon på at kommunen akkumulerer vedlikeholdsetterslep.

	Drangedal kommune	Drangedal kommune	Kostra- gruppe 04	Vestfold og Telemark
Nøkkeltall. Brann og ulykkesvern	2021	2020	2021	2021
Brutto driftsutgifter til brann og feiing pr. innbygger, konsern (1000 kr)	1 968	1 168	1 747	1 251
Antall bygningsbranner (antall)	1	1	1,6	4,7

Tabellen viser nøkkeltal for brann og ulykkesvern i kommunen og sammenlignbare kommuner

Kostnadene for brannvesen i Drangedal kommune har økt betraktelig pr. innbygger og ligger nå godt over nivå med snittet i Vestfold og Telemark. For 2021 er disse tallene knyttet til drift av det interkommunale brannvesenet Grenland Brann og redning IKS

9.0 Interkommunalt samarbeid

Drangedal kommune deltar i ulike interkommunale samarbeid. De fleste av disse samarbeidene er innenfor det såkalte «Grenlandssamarbeidet».

Grenlandssamarbeidet består av kommunene Skien, Porsgrunn, Bamble, Kragerø, Siljan og Drangedal. Grenlandssamarbeidet har vedtatt disse 4 satsningsområder for samarbeid i tiden fremover:

- Helse
- Utdanning
- Infrastruktur
- Næring

Ulike problemstillinger innenfor disse temaene er aktuelle på tvers av kommunegrensene.

Samarbeidet er «rigget» slik at alle 6 kommunene nødvendigvis ikke må bli med i et nærmere definert samarbeidsfelt/avtale på alt. Det gjøres bilaterale avtaler med én eller flere kommuner på de felt- og innenfor de funksjons- og tjenesteområder som man selv ønsker og ser gevinstpotensiale. Formelt inngås de ulike samarbeidende enten ved «Avtale» eller felles interkommunalt selskap. Kommunedirektørene i de 6 kommunene utgjør praktisk styringsgruppe for en del forskjellige prosjekter innen satsningsområdene. I tillegg er det etablert administrative- og faglige nettverk som har til hensikt å samarbeide og utvikle kompetanse innenfor løpende drift av de ulike kommunale tjenesteområdene.

Det vil føre for langt å nevne og beskrive alle samarbeidene i Årsmeldingen, så det er valgt ut noen få samarbeid som har hatt endring eller bevegelse i året 2021.

Avvikling av Vekst i Grenland har vært den saka som har krevd mest oppmerksomhet i 2021. Mer om dette nedenfor. I tillegg har det også vært arbeidet med en ny kostnadsmodell for det interkommunale samarbeide.

9.1 Grenlandsrådet

Grenlandsrådet består av ordfører, varaordfører og opposisjonsleder i de 6 samarbeidende kommunene. Rådet behandler saker knyttet til de 4 satsingsområdene nevnt over. I 2021 hatt tre møter. Som følge av pandemien så har to av de tre møtene vært digitale. Av konkrete saker som direkte har konsekvenser for Drangedal kan nevnes nedlegging av ViG og kostnadsdeling for det interkommunale samarbeidet.

9.2 Vekst i Grenland (ViG IKS) – avviklet i løpet av 2021

Vekst i Grenland er grenlandskommunenes felles næringsavdeling og næringsapparat.

Frem til 2020 har kommunenes egen næringssjef/næringskontakt vært overført/ansatt i ViG, men ble trukket tilbake til kommunene igjen i løpet av 2019 og 2020.

Representantskapet i ViG vedtok i november 2020 å avvikle selskapet i løpet av 2021. Det ble deretter oppnevnt et eget avviklingsstyre som har hatt ansvar for å styre avviklingen av selskapet. Det gjelder både forholdet til ansatte og opplegg for organisering av de ulike oppgavene som selskapet har hatt ansvar for.

Det i løpet av året vedtatt en modell for hvilke samarbeid som skal videreføres og hvordan dette skal organiseres. Følgende funksjoner skal holde fram og for å organisere dette på en ryddig måte er planen å opprette et kommunalt oppgavefellesskap jfr. Kapittel 19 i kommuneloven.

Funksjoner
Startopp Grenland
Grenland næringsfond
Invest in Grenland
Powered by Telemark
Helseinnovasjon Telemark
Proventia
Kompetansesenteret for miljø og helse

9.3 Legevakt

Drangedal kommune vedtok i 2019 å tilslutte seg Skien legevakt og si opp gjeldende avtalesamarbeid med Kragerø kommune. For 2021 har Drangedal hatt sin legevaktjeneste organisert gjennom dette samarbeidet.

9.4 Grenland Brann- og redning IKS (ny avtale)

By- og kommunestyrene i Porsgrunn, Bamble og Drangedal vedtok våren 2019 opprettelsen av felles brann- og redningsberedskap, inkl. feier tjeneste. Selskapet ble operativt fra 01.01. 2021 slik at det er dette selskapet som i 2021 har hatt ansvar for brannberedskapen i kommunen. I løpet av 2021 ble det også vedtatt at Kragerø kommune skulle slutte seg til selskapet fra 2022. Det er også under utredning om Skien og Siljan skal inngå i det samme samarbeidet.

9.5 Grenlandskommunenes innkjøpsenhet (GKI)

GKI ble opprettet i 2007 og er organisert som et kjøpsavtalesamarbeid med Skien kommune som vertskommune. Alle 6 Grenlandskommuner er tilsluttet ordningen.

GKI har et ansvar for at kommunene til enhver tid har tilgang til oppdatert informasjon om samtlige rammeavtaler inngått av GKI på vegne av kommunene.

Innkjøpsenheten utarbeider og oppdaterer rutiner, maler og kontraktsvilkår for gjennomføring av anskaffelser av varer og tjenester innenfor anskaffelsesforskriften.

Regelverket om offentlige anskaffelser er komplisert og tilgangen til denne kompetansen er derfor svært viktig for kommunen for å kunne etterleve dette regelverket. Det er også grunn til å understreke at vi gjennom et slikt innkjøpssamarbeid oppnår betydelige innsparinger og forenklinger for våre innkjøp.

I løpet av 2021 har selskapet mellom annet jobbet med anskaffelse av nytt sak-/arkivsystem for kommunen. I tillegg er det utarbeidet en revidert utgave av den såkalte Skienmodellen som er en retningslinje for tiltak mot svart arbeid og sosialt dumping.

9.6 Faglige nettverk

En viktig del av det interkommunale samarbeidet er de faglige nettverkene som administrasjonen deltar i. Det finnes en lang rekke slike nettverk der fagfolk og ledere fra de seks samarbeidende møtes for å utveksle kunnskap og erfaringer og etablere større og mindre felles utviklingsprosjekter. Det fører for langt å nevne alle disse her men for en liten kommune som Drangedal er de svært viktig både for faglig utvikling og for å etablere gode tjenester for innbyggerne.

9.7 Interkommunalt samarbeid utenfor Grenlandssamarbeidet

9.7.1 Felles Landbrukskontor med Kragerø (avviklet i løpet av 2021)

Drangedal kommune har hatt samarbeidsavtale med vertskommuneansvar for felles Landbrukskontor med Kragerø siden starten på 2000 tallet.

Drangedal kommune har hatt ansvar for oppgaver innen jord, skog og vilt for Kragerø kommune. Det siste året har også «Utvalgte kulturlandskap» på Jomfruland og Stråholmen blitt flyttet fra Fylkesmannen i Vestfold og Telemark over på kommunene.

Samarbeidsavtalen ble sagt opp i 2020 og samarbeidet opphørte derfor ved utgangen av 2021.

9.7.2 Barnevernssamarbeidet med Kragerø

Drangedal kommune har en samarbeidsavtale om barnevern der Kragerø er vertskommune for dette samarbeidet. Tjenesten har hatt utfordringer m.a. knyttet til fristbrudd i forhold oppfølging av meldinger. Det er i løpet av 2020 og 2021 gjort er betydelig forbedringsarbeid for å lukke de avvik som er påpekt etter tilsyn. Tjenesten framstår nå som godt organisert med evne til å levere gode barnevernstjenester i tråd med gjeldende regelverk. Mer om dette går fram av [Kvalitetsmeldingen](#) for barnevernet som ble presentert i kommunestyret 17.3.

9.7.3. Indre Agder og Telemark Avfallsselskap (IATA IKS)

Drangedal kommune har interkommunalt samarbeid på kommunale renovasjonstjenester. Dette er organisert som et interkommunalt selskap eid av kommunene Nome, Nissedal, Åmli og Drangedal.

IATA har som formål å sikre en miljøriktig og økonomisk forsvarlig oppsamling, innsamling, transport og sluttbehandling av avfall, redusere mengden av avfall og legge til rette for gjenvinning gjennom kildesortering. Dette innebærer at disse eierkommunene er et eget selvstendig selvkostområde. I 2021 ble det gjort omfattende endringer i gebyrregulativet m.a. knyttet til hyttrenovasjon.

Vedlegg 1: Spesifisert investeringsregnskap

Prosjektnr.	Prosjektnavn	Regnskap	Rev.budsjett	Avvik	Bud.endr.	Oppr.budsjett	Merknad
1001000	Uforutsatt	0	700 000	700 000	-2 300 000	3 000 000	Restbeløp dekker bl.a. bil hjemmesykepleie
1001001	Pensjon KLP	895 610	1 050 000	154 390	0	1 050 000	KLP har redusert kravet
1001029	Startlån/forvaltningslån	11 128 574	10 200 000	-928 574	0	10 200 000	Mottatte avdrag er budsjettet her, men ført på pr.nr. 1009999
1001023	Tomt parkering Kroken/Park.plass	400 000	400 000	0	0	400 000	
1001033	Kirkebakke Drangedal	400 000	400 000	0	0	400 000	
1001046	Driftsbil kirkegårdsdrift	500 000	500 000	0	0	500 000	
	Delsum Fellesrådet	1 300 000	1 300 000	0	0	1 300 000	
1001265	Kroken barnehage	31 558 933	33 800 000	2 241 067	-3 200 000	37 000 000	Resterende kostnad kommer i 1. halvår 2022
1001267	Infrastruktur trafiksikkerhet Neslandsvatn	1 633 943	3 400 000	1 766 056	3 400 000	0	Ytterligere kostnader og framdrift i 2022
1001353	Kjøp biler hjemmesykepleie	384 482	0	-384 482	0	0	Forsert investering fra økonomiplan 2022. Bruktbil med mulighet for rullestoltransport dukket opp i markedet. Dekkes av gjenstående på Uforutsett.
1001384	Boliger ellers	238 669	300 000	61 331	0	300 000	Resterende kostnader kommer i 2022
1001401	VA-Gautefall	8 373 477	33 000 000	24 626 523	0	33 000 000	Prosjektene føres videre i 2022
1001403	Prosjektering Renseanlegg i Treungen	-339 992	0	339 992	0	0	Ses i sammenheng med prosjekt 1001403.

1001404	Nytt felles renseanlegg med Nissedal kommune	610 270	1 000 000	389 730	0	1 000 000	Nytt budsjett for 2022
1001406	Felles vanntårn i Treungen	-33 720	5 300 000	5 333 720	0	5 300 000	Felles prosjekt med Nissedal kommune. Prosjekteier er Nissedal kommune. Framdrift forskjøvet til tidligst 2022.
1001416	Fjelltomter AS v/ John Olav Gjelstad	0	0	0	0	0	
1001431	Kloakk resten av bygda	953 667	1 000 000	46 333	0	1 000 000	
1001435	Vann resten av bygda	937 310	1 000 000	62 691	0	1 000 000	
1001437	Avløp Neslandsvatn	0	0	0	0	0	
1001438	VA Holte Slakteri	97 641	0	-97 641	0	0	
1001524	Avløp til Hulfjell/Voje	154 730	500 000	345 270	0	500 000	Resterende kostnader kommer i 2022
1001526	Vannledning Mjelkåsen	1 147 787	1 800 000	652 213	1 800 000	0	
1001958	Biologisk Rensetrinn	16 500	0	-16 500	0	0	Etterslep
	Delsum VA	11 917 670	43 600 000	31 682 331	1 800 000	41 800 000	
1001443	Ny brannstasjon/slangetårn	116 570	0	-116 570	0	0	Etterslep
1001460	Kommunale veier og bruer etter egen vedtatt plan senere	0	0	0	0	0	
1001463	Stengerveien	32 058	0	-32 058	0	0	Etteslep
1001469	Ny adkomst til Lundtveittjenna	6 160	0	-6 160	0	0	Etteslep
1001472	Tiltak trafikksikringsplan	0	0	0	-200 000	200 000	
1001477	Snøproduksjon Gautefall Biathlon	-580 417	0	580 417	0	0	Etterslep inntekt. Kostnader påløp i 2020.
1001478	Andel vei Kvennhusdalen	0	800 000	800 000	0	800 000	
1001489	Asfalt fjernvarmebygg	4 743	0	-4 742	0	0	Etterslep
1001495	Universell utforming	-85 302	0	85 303	0	0	Tilbakeført avsetning tidligere
1001502	Ny reg.plan/trafikkløsning Stemmen m.m.	-500 000	0	500 000	0	0	Tilbakeført avsetning tidligere
1001497	Brannforebyggende tiltak kommunehuset	537 429	500 000	-37 429	500 000	0	
1001503	Maskiner og utstyr	443 851	300 000	-143 851	0	300 000	Dekkes av gjenstående på Uforutsett
1001525	Kommunehuset	694 019	500 000	-194 019	0	500 000	
1001947	Utvidelse av fjernvarmenett	7 080	0	-7 080	0	0	Etterslep

1001948	Takoverbygg strøsand mm	0	0	0	0	0	
	Delsum teknisk område	676 191	2 100 000	1 423 811	300 000	1 800 000	
1001959	Boligtomter, kfr. Adhocutvalg boligpolitikk	115 910	2 500 000	2 384 090	0	2 500 000	Jfr. egen sak til k-styret i 2021. Utsatt framdrift.
1001965	Drangedal Aktivitetshus	104 627	2 000 000	1 895 373	0	2 000 000	Utsatt framdrift. Se budsjett 2022.
1001969	Ipad 1.klasse	145 230	160 000	14 770	0	160 000	
1001970	Digitalisering mm	92 250	500 000	407 750	0	500 000	
1001047	Lisenser tll admin	0	150 000	150 000	0	150 000	
1001500	Digitalisering av Byggesaksbehandling	0	100 000	100 000	0	100 000	
1001901	Klassesett og lisenser	255 940	250 000	-5 940	0	250 000	
1001930	Arkivrom etter flytting til IKA Kongsberg	96 499	150 000	53 501	0	150 000	
1001932	Elev-PC	296 520	300 000	3 480	0	300 000	
1001940	Generell kapasitet	1 041 875	500 000	-541 875	0	500 000	
1001950	Digitalt arkiv	130 567	100 000	-30 566	0	100 000	
1001957	IKT-Utstyr	301 186	600 000	298 814	0	600 000	
	Delsum IT m.m.	2 360 067	2 810 000	449 934	0	2 810 000	Alle IT-prosjekter er sett i sammenheng
1001456	Toke Brygge 2021	4 061	0	-4 061	0	0	Påbegynt prosjekt
1001963	Smibekkhavna	115 766	0	-115 766	0	0	Etterslep Mindreforbruk tidligere år.
1001966	Neslandsvatn Friluftslivsområde	344 864	0	-344 864	0	0	Etterslep. Mindreforbruk tidligere år.
1001972	Kåsmyra i Kjoslen - friluftsområde	409 952	400 000	-9 952	0	400 000	
1001973	Bikkjehola Friluftslivsområde	137 550	0	-137 550	0	0	Etterslep. Mindreforbruk i 2020.
1001974	Strømtilførsel mobilmaster	0	0	0	0	0	239 tkr. dekket av avsetning bundet fond.
1001975	Kragerøbanen tur-/sykkelsti i Drangedal, delstrekning 2	0	0	-1	0	0	Nytt prosjekt
	Delsum friluftsprosjekt og turveier	1 012 193	400 000	-612 194	0	400 000	

1009999		-63 493 538	-104 160 000	-40 666 462	0	-104 160 000	Inkluderer kr. 7.6 mill. til både debet og kredit for verdi av maskiner, biler og utstyr overført GBR IKS. Mottat avdrag startlån er inkludert med kr. -3,9 mill. og betalt avdrag startlån utgjør kr. 2,1 mill. Bruk av lånemidler Startlån utgjør kr.11,1 mill. Øvrig bruk av lån kr. 49,6 mill. Overført fra drift kr. 1,05 mill.
	Bokført uten prosjektnr. for investering	-166 669	0	166 671	0	0	Flyttes til korrekt prosjektnr. i 2022
	Netto sum investeringer	0					

Investeringsrapport etter § 5-5 er en bevilgningsoversikt som henger sammen med bevilgningsoversikt etter § 5-5. Den rapporten har brutto tall inkl. mva. Herværende rapport er nettotall alle prosjekter og har også med effekten av både momskompensasjon og andre inntekter.